

ชื่อโครงการ ออกแบบปรับปรุงกระเป๋าเยี่ยมหลังคลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน
INDUSTRIAL DESIGN EDUCATION PROJECT : THE VISITED BAG IMPROVE
LABOURATION PATIENT AFTER GIVE BIRTH FOR IN THE COMMUNITY
HOSPITALS.

นาย สิทธิพร พลเยี่ยม
MR. SITTIPORN POLYIAM

A022619

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต
สาขาศิลปอุตสาหกรรม ภาควิชาครุศาสตร์สถาปัตยกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2541

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

INDUSTRIAL DESIGN EDUCATION PROJECT : THE VISITED BAG IMPROME
LABOURATION PATIENT AFTER GIVE BIRTH FOR IN THECOMMUNITY
HOSPITALS.

Thesis submitted in partial fulfillment of the requirement for the degree
Bachelor of Sciene in Industrial Education Department of Architare Education

Facuty of Industrial Education

King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang

1998

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ กระเป่าเย็บมหลังคลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน
นักศึกษา นายสิทธิพร พลเยี่ยม
หลักสูตร ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต สาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

	รายชื่อ	ลงนาม
อ. อุดมศักดิ์	สาริบุตร	
อ. สถาพร	ดีบุญมี ณ ชุมแพ	
รศ. นพคุณ	สุขสถาน	
อ. มงคล	นภาชัยเทพ	
อ. ดารณี	เพ็งสะและ	
อ. ธเนศ	ภิรมย์การ	
อ. พิศุทธิ์	ศิริพันธ์ุ์	
อ. นิรัช	สุดสังข์	
อ. ประวิทย์	เหลียงกอบกิจ	
อ. เอกชัย	เลิศข้าของ	
อ. ภูษงค์	โรจน์แสงรัตน์	
อ. จตุรงค์	เลาหะเพ็ญแสง	

วันเดือนปี ที่สอบ ๖ มีนาคม 2541 เวลา ๖.30-12.00 สถานที่สอบ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงแก่ชื่อเอกสารที่สังกัดที่มีการนำไปใช้
คณบดี

หัวข้อโครงการ

โครงการออกแบบปรับปรุงกระเปาะเชื่อมหลังคลอด
สำหรับโรงพยาบาลชุมชน

นักศึกษา

นาย สิทธิพร พลเยี่ยม

อาจารย์ผู้ควบคุมโครงการ

อาจารย์อุษงค์ โรจน์แสงรัตน์

ระดับการศึกษา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาศิลปอุตสาหกรรม

ภาควิชา

ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า

เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ.

2541

บทคัดย่อ

การทำวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการออกแบบปรับปรุงกระเปาะเชื่อมหลังคลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน เพื่อตอบสนองพฤติกรรมและความต้องการด้านประโยชน์ใช้สอยเพื่อความสะดวกและในการใช้งาน

การดำเนินการวิจัย โดยเริ่มจากการศึกษาถึงปัญหาแนวทางแก้ปัญหา รวมถึงขอบเขตการวิจัย จนกระทั่งผลที่จะได้รับ จากนั้นผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลมาสนับสนุนในการออกแบบกระเปาะเชื่อมหลังคลอด โดยการรวบรวมและสำรวจข้อมูลจากเอกสาร สัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงทั้งแพทย์พยาบาลและศึกษาจากของจริง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการมากที่สุดแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อเข้าสู่แนวทางการออกแบบ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมตอบสนองต่อประโยชน์ใช้สอยมากที่สุดแล้วนำผลที่ได้มาสรุปผลในการออกแบบและเขียนแบบเพื่อการผลิตและนำเสนอในรูปแบบของหุ่นจำลองตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ จากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั้งหมดแล้ว ได้นำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหามาเพื่อการออกแบบกระเปาะเชื่อมหลังคลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน จากรูปแบบเดิมสู่แบบใหม่ที่ได้รับการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนที่ถูกต้อง จนได้กระเปาะที่สอดคล้องและตอบสนองการใช้งานมากที่สุด

จากผลที่ได้ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยได้บรรลุวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดี เอกส และยังสามารถนำไปเป็นแนวทางในการออกแบบปรับปรุง พัฒนากระเปาะได้ต่อไป โยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

THESIS TITLE : THE VISITED BAG IMPROVE LABOURATION PATIENT
AFTER GIVE BIRTH FOR IN THE COMMUNITY
HOSPITALS.

STUDENT: MR. SITTIPORN POLYIAM.

THESIS ADVISOR: MR. PUCHONG RODSANGRAD.

LEVEL OF STUDY: BACHELOR OF SCIENCE IN INDUSTRIAL EDUCATION
B.S.I ED. (INDUSTRIAL DESIGN)

DEPARTMENT: ARCHITECTURAL EDUCATION.

YEAR: 1998

ABSTRACT

The purpose of this research was development the visited bag to Labouration patient to desirement after give birth to for design bag get to reply brain as useful work.

Operating By Selective problem and the Cometed all of range and the regearcher study data to design visited bag in documentary interview and observation and conshion to guideline from field and interview physician and nurse ,just can take the most right data.

From data to analyzing to suitable for the most can real using, for analy from up, can take make a summary suim up the result on the design by make for copy styetrue stye,give reply brain result as the comment from studing all data in guidetime to solue problem for design the visited improme bag the labouration patient after give birth to for in the community hospital from old stay plus to the new stay recived from analy data section sytem thet right: can get design bag of the same opinion and reply brain do use work manythe most.

The final result make the researcher thesis this time,can make the analizeer get good proposal to suceessful and can bring development to the design way improne bag in the future.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

โครงการนี้สำเร็จลงได้ดี เพราะได้รับความเมตตาจาก อาจารย์อุดมศักดิ์ สาริบุตร อาจารย์นิรัช สุดสังข์ อาจารย์ภูงศค์ โรจน์แสงรัตน์ อาจารย์ดารณี เพ็งสะและ ที่กรุณาแนะนำทางและคอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม โครงการภาควิชาครุศาสตร์ศิลป อุตสาหกรรม ทุกท่าน

ขอขอบพระคุณ คุณแม่ พี่ชาย และคุณจิระนันท์ แก้วเมืองไชย ที่ให้การสนับสนุนผู้วิจัย ด้านการเงินและกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบพระคุณคุณอา พิชัย พลเยี่ยม หัวหน้าสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่และคณะเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกท่านที่กรุณาช่วยเหลือในด้านการทำโครงการวิจัยและให้คำปรึกษาทางด้านความรู้พื้นฐานต่างในการทำงาน

ขอขอบพระคุณนพ.ชูพงษ์ สุขพร้อมสรรพ ผอ.โรงพยาบาลเวียงแหงและคณะเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่กรุณาช่วยเหลือในด้าน ข้อมูลการทำโครงการวิจัยและให้คำปรึกษาทางด้านความรู้พื้นฐานต่างในการทำงาน

ขอขอบพระคุณ อ.ปิยะ ศุภวารสุวัฒน์ ภาควิชาวิศวกรรมโทรคมนาคมที่กรุณาช่วยเหลือในการทำโครงการวิจัยและให้คำปรึกษาในการทำงาน

ขอขอบพระคุณเพื่อนที่แสนดีของผู้วิจัย

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ โครงการภาควิชาครุศาสตร์ศิลปอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์ อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ให้ประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้วิจัย

นายสิทธิพร พลเยี่ยม

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VIII
สารบัญภาพ.....	IX
บทที่ 1	
บทนำ.....	1
ความสำคัญและความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	3
ปัญหาที่เกิดขึ้น.....	3
แนวทางการแก้ปัญหา.....	7
ขอบเขตการออกแบบ.....	8
วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2	
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
งานอนามัยแม่และเด็ก.....	9
วัตถุประสงค์การเชื่อมหลังคลอด.....	10
การอนามัยชุมชน.....	11
การเชื่อมกลุ่มมารดาและทารก.....	11
พัฒนาการของทารก.....	13
พัฒนาการด้านร่างกาย.....	13
พัฒนาการด้านอารมณ์.....	14
ปัญหาสุขภาพวัยทารก.....	16
การพยาบาลบุคคลในวัยทารก.....	17
การศึกษาระบบการทำงานของฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ.....	19
เอกสารหน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ.....	20
ไม่ว่าจะกรณีใดๆก็ตามให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้	21

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

การเชื่อมเพื่อส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค.....	21
การเชื่อมระยะหลังคลอด.....	24
บทบาทและหน้าที่ของพยาบาลในการบริการสุขภาพ.....	29
ลักษณะของบุคคลากรทางการพยาบาล.....	30
กระบวนการพยาบาล.....	31
ความหมายของการพยาบาล.....	31
ความสำคัญของการพยาบาล.....	34
การตรวจสุขภาพเบื้องต้น.....	35
วิธีการตรวจร่างกาย.....	36
การเตรียมผู้ป่วยในการตรวจร่างกาย.....	37
เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจ.....	37
แนวทางการตรวจร่างกาย.....	39
การบันทึกและการรายงาน.....	41
ข้อมูลทั่วไป.....	42
การศึกษาเครื่องมือเวชภัณฑ์และยาที่ต้องใช้.....	43
การบรรจุผลิตภัณฑ์ยา.....	43
ประเภทของยา.....	43
การใช้ปรอทวัดไข้.....	46
เครื่องมือเวชภัณฑ์และยาที่ใช้เป็น.....	48
การดูแลรักษาความสะอาด.....	51
การทำลายเชื้อโรค.....	52
การดำเนินการเชื่อม.....	54
การดำเนินการหลังการเชื่อม.....	55
กระเปาะเชื่อมและเทคนิคการใช้กระเปาะเชื่อม.....	56
ลักษณะของกระเปาะเชื่อม.....	56
ของใช้ในกระเปาะเชื่อม.....	57
เทคนิคการใช้กระเปาะเชื่อม.....	59
ข้อควรคำนึงในการใช้กระเปาะ.....	59
การศึกษาเรื่องกระเปาะ.....	60

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่แบบสงวนเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าชองเอกสารทุกครั้งที่มีกรนำไปใช้

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ของใช้ในกระเป๋ายี่เยียม.....	60
การศึกษาประเภทของกระเป๋า.....	61
การจำแนกกระเป๋าตามโครงสร้าง.....	61
ลักษณะของกระเป๋า.....	62
การจำแนกประเภทการใช้งาน.....	62
ชิ้นส่วนที่ใช้ประกอบกระเป๋า.....	63
วัสดุหนัง.....	66
ผ้าร่ม.....	67
ผ้าในต่อน.....	67
ผ้าใบ.....	68
ผ้าพลาสติก.....	68
พลาสติก.....	69
การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบานพับและตัวล็อกคล้อง.....	74
การศึกษาขนาดสัดส่วนของมนุษย์ในการออกแบบ.....	83
ความสัมพันธ์เรื่องสัดส่วนในการออกแบบ.....	84
ความสามารถในการมอง.....	87
การศึกษากرافฟิคและสีที่ใช้ในการออกแบบ.....	88
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	97
ข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	99
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	101
การสำรวจและรวบรวมข้อมูล.....	101
การศึกษาจากของจริง.....	102
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	102
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	103
ผลการวิเคราะห์.....	104
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	134
เอกสารอ้างอิงที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า	
ข้อเสนอแนะ.....	135
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้	

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
รายการอ้างอิง.....	137
ภาคผนวก ก.	139

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.แสดงลักษณะอารมณ์.....	14
2.การตรวจพัฒนาการตามวัย.....	15
3.การกำหนดระยะเวลาเยี่ยม.....	28
4.สถานบริการทางการแพทย์.....	32
5.จำนวนการเกิดมีชีพ ตาย ทารกตาย.....	33
6. ประชากรคาดประมาณ พ.ศ. 2543.....	33
7.จำนวนรเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ตายด้วยสาเหตุสำคัญ.....	34
8.แนวคิดการประเมินสุขภาพบุคคล.....	35
9.แสดงเครื่องมือที่ใช้ตรวจร่างกาย.....	38
10.เวชภัณฑ์และเครื่องมือทางการแพทย์.....	45
11.ขั้นตอนการฆ่าเชื้อ.....	53
12.ประเภทของหนัง.....	66
13. ตารางการวิเคราะห์การออกแบบชนิดของกระเป๋.....	105
14. ตารางการวิเคราะห์การจัดวางอุปกรณ์ในกระเป๋.....	106
15. ตารางการวิเคราะห์รูปทรงที่ใช้ทำกระเป๋.....	108
16. ตารางการวิเคราะห์ลักษณะกระเป๋.....	109
17. ตารางการวิเคราะห์วัสดุทำโครงสร้าง.....	110
18. ตารางการวิเคราะห์วัสดุที่ใช้โครงสร้างด้านใน.....	111
19. ตารางการวิเคราะห์ชนิดของตัวล็อค.....	112
20. ตารางการวิเคราะห์วัสดุกันกระแทก.....	113
21. ตารางการวิเคราะห์วัสดุทำตัวล็อคสายประกอบกระเป๋.....	114
22. ตารางการวิเคราะห์วัสดุปิดเปิดกระเป๋.....	115
23. ตารางการวิเคราะห์วัสดุป้องกันการเสียดสีด้านใน.....	116
24. ตารางการวิเคราะห์วัสดุมือจับ.....	117
25. ตารางการวิเคราะห์การติดตัวอักษร.....	118
26. ตารางการวิเคราะห์สีที่นำมาใช้.....	120

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1.แสดงลักษณะของกระเป๋า.....	3
2.แสดงลักษณะของฝาปิดเปิดและสายสะพาย.....	4
3.แสดงตัวล็อกของสายสะพาย.....	5
4.แสดงลักษณะภายในและลักษณะของกระเป๋า.....	6
5.แสดงการบรรจุอุปกรณ์ทางการแพทย์และยา.....	6
6.ปรอทวัดไข้.....	46
7. รูปแบบของยา.....	46
8.กระบอกและเข็มฉีดยา.....	48
9. เครื่องมือที่ใช้ในการรักษา.....	49
10.ลักษณะและขนาดของกระเป๋า BAGS & CASES.....	72
11.ลักษณะและขนาดของกระเป๋า TRUNKS.....	73
12.แสดงบานพับ KEYSLOTING.....	74
13.แสดงบานพับ LEAF CAVATY.....	74
14.แสดงบานพับ OPEN HOOK.....	75
15.แสดงบานพับFLAT PLATES.....	75
16.แสดงบานพับSLIDING PIN.....	76
17.แสดงบานพับSPRING TYPE LEAF.....	76
18.แสดงที่ล็อกแบบSLIT AND FORMET.....	77
19.แสดงที่ล็อกแบบFOLDED LEAF-SPING END.....	77
20.แสดงที่ล็อกแบบ BAYONET ACTION.....	78
21.แสดงที่ล็อกแบบSPIRAL SPRING.....	78
22.แสดงที่ล็อกแบบFINGER RING.....	79
23.แสดงที่ล็อกแบบLETCR SPRING.....	79
24.แสดงที่ล็อกแบบ LATCH SPRING.....	80
25.แสดงที่ล็อกแบบ CARRING HANDLE.....	80
26.แสดงที่ล็อกแบบLATCH BAR.....	81
27.แสดงที่ล็อกแบบSWIVEL HANDLE.....	81
28.แสดงที่ล็อกแบบDOUBLE BAYONCT NOTCH.....	82
29.แสดงที่ล็อกแบบ NOTCH.....	82

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น ยี่สิบห้า มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพที่

	หน้า
30. สัดส่วนของคนในมิติต่างๆขณะยืน.....	85
31. สัดส่วนมือในมิติต่างๆ.....	86
32. แสดงแบบร่างที่ 1.....	122
33. แสดงแบบร่างที่ 2.....	122
34. แสดงแบบร่างที่ 3.....	123
35. แสดงแบบร่างที่ 4.....	123
36. แสดงพฤติกรรมกรรมการใช้งาน.....	124
37. แสดงพฤติกรรมกรรมการใช้งาน.....	124
38. แสดงภาพเหมือนจริง.....	125
39. แสดงรายละเอียดกระเป๋าคาด.....	125
40. แสดงรายละเอียดกระเป๋าคาด.....	126
41. แสดงรายละเอียดกระเป๋าคาด.....	126
42. MODEL.....	127
43. MODEL.....	127

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

กิจการอนามัยแม่และเด็กมีมาตั้งแต่เด็กดำบรรพในรูปแบบของการช่วยเหลือซึ่งกันและกันในครัวเรือน ในหมู่บ้าน โดยเฉพาะเรื่องการคลอดบุตร การอยู่ไฟ การกวดยาเด็กและการใช้เวทมนต์คาถา ทำให้พบว่าอัตราการตายของมารดาระหว่างการคลอดและทารกแรกเกิดสูงมาก นอกจากนี้ยังมีประเพณีและวิธีการดูแลแม่และเด็กอีกมากมาย(เสถียรโกเศศ, 2505)

จากสภาพปัญหาและความสำคัญระยะหลังคลอด(Puerperium) อันหมายถึงช่วงที่ร่างกายของสตรีคลอดบุตรเปลี่ยนแปลงสภาพก่อนตั้งครรรภ์ทั้งด้านกายวิภาค(Anatomy)และสรีรวิทยา(Physiology)ซึ่งกินเวลา 4 - 8 สัปดาห์ นอกจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ยังมี การเปลี่ยนแปลงทางด้านจิตใจของมารดาอย่างมากเพราะมารดาต้องปรับตัวให้สมกับสภาพการเป็นมารดาและนอกจากนี้ยังเป็นระยะที่อาจจะเกิดอันตรายจากการตกเลือด(PostPartum Hemorrhage)และการติดเชื้อ(Puerperal infection)อันเป็นสาเหตุของการตายของมารดา ฉะนั้นถ้าเราตระหนักถึงความสำคัญของระยะนี้และในการปฏิบัติอย่างถูกต้องแล้วจะช่วยลดอันตรายของมารดา ยังจะส่งเสริมให้สุขภาพของมารดาสมบูรณ์และแข็งแรงอีกด้วย จุดมุ่งหมายในการแนะนำสำหรับหญิงหลังคลอด เพื่อให้มารดาปลอดภัยจากภาวะแทรกซ้อนปฏิบัติตนให้ร่างกายแข็งแรง รักษาสมรรถภาพให้ดีขึ้นเดิมสามารถเลี้ยงดูบุตรได้อย่างถูกต้องด้วยความมั่นใจและสนใจจะปฏิบัติวางแผนครอบครัวได้(วิไลวัฒน์, 2534:39)

ทั้งนี้ภายหลังจากการคลอดบุตรควรให้แพทย์และพยาบาลตรวจร่างกาย ทั้งนี้เพื่อตรวจหาสิ่งผิดปกติหรือภาวะแทรกซ้อนต่างๆที่อาจเกิดขึ้นได้ในระยะหลังคลอดฉะนั้นจำเป็นต้องมีการตรวจเยี่ยมหลังคลอด เพื่อเปิดโอกาสให้แม่ได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องอาหาร การเลี้ยงดูทารก และรับบริการวางแผนครอบครัวด้วย ซึ่งการตรวจเยี่ยมหลังคลอดนั้นมีวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญคือการลดภาวะแทรกซ้อนในระยะหลังคลอด อีกทั้งเป็นการแนะนำและให้บริการคุมกำเนิดแก่แม่และเป็นการช่วยดูแลส่งเสริมรักษาสุขภาพของแม่และเด็ก ในระยะหลังคลอดได้ดีอีกด้วย(เพ็ญศิริ พิชัยสนิท, 2528:25)

ครอบครัวจึงเป็นสถาบันที่มีความสำคัญมากในการผลิตทรัพยากรมนุษย์รวมทั้งการดูแลอบรมสั่งสอนให้เติบโตเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีค่าและเป็นกำลังสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศ

ให้เป็นที่ยอมรับและเท่าเทียมกับอารยประเทศด้วย(กองสุศึกษา, 2538:59)นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แม่ในประเทศไทยส่วนหนึ่งยังขาดความรู้และไม่ตระหนักในการดูแลสุขภาพตนเอง และบุตร ในระหว่างตั้งครรภ์ คลอด และหลังคลอด ตลอดจนขาดความสนใจในการส่งเสริมให้ลูกมีการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา โดยพบว่า ร้อยละ 28 ของหญิงตั้งครรภ์ ไม่ไปฝากครรภ์ตามเกณฑ์ ร้อยละ 15 ยังคงคลอดบุตรกับบุคลากรซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ร้อยละ 40 ไม่ได้รับการตรวจสุขภาพหลังคลอดตามเกณฑ์ (กองอนามัยครอบครัว, 2536) และมากกว่าร้อยละ 70 ไม่มีการบันทึกการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก(ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 6, 2535) นอกจากนี้แม่ต้องประสบภาวะเสี่ยงในเรื่องต่างๆ เช่น การมีบุตรในช่วงเวลาที่ไม่เหมาะสม การเกิดภาวะโลหิตจาง โรคที่ถ่ายทอดทางพันธุกรรมและการติดเชื้อโรคเอดส์ในแม่และเด็ก ดังจะเห็นว่าหญิงตั้งครรภ์ร้อยละ 14.6 ของหญิงตั้งครรภ์มีภาวะโลหิตจาง อันเป็นเหตุสำคัญที่ส่งเสริมให้แม่ตายเนื่องจากการตกเลือดและทำให้ลูกขาดธาตุเหล็ก ซึ่งเด็กเป็นทรัพยากรที่สำคัญและมีค่าที่จะพัฒนาให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพจึงต้องได้รับการเลี้ยงดูให้ดีและถูกต้อง เพื่อให้เป็นไปตามของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนเป็นหลัก ดังนั้นแผนพัฒนาสาธารณสุขจึงเน้นการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคเป็นสำคัญ(กองโภชนาการ, 2537)

เพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์การอนามัยโลกอย่างต่อเนื่อง ดังที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า "Health For All By The Year 2000" อันหมายถึง "สุขภาพดีถ้วนหน้า 2543" อันเป็นเป้าหมายที่ได้รับการยอมรับที่ได้นำมาเป็นกลยุทธ์ของการพัฒนาสาธารณสุขของประเทศ

นับเป็นก้าวสำคัญที่จะนำไปสู่จุดหมายของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยในปี 2543 นี้ ปัจจุบันนี้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว แต่ขณะเดียวกันมนุษยชาติส่วนใหญ่ยังขาดแคลนสิ่งจำเป็นสำหรับการมีสุขภาพดีและการดำเนินชีวิตทุกคนที่จะต้องทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้(ดุชนี สุทธิปริยาศรี, 2531)

ดังนั้นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือบรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้จึงได้มีการดำเนินงานในส่วนของการสาธารณสุขมูลฐานที่จะนำไปสู่เป้าหมายได้(สุรเดช สำราญจิตต์, 2530:207) ซึ่งการอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัวเป็นการบริการในงานสาธารณสุขมูลฐานที่มีบุคลากรของรัฐเป็นผู้ประสานในการดูแลงานอนามัยแม่และเด็ก ที่จะต้องกระจายไปถึงประชาชน อันมีผลต่อเนื่องกับครอบครัวและประเทศชาติอีกด้วยซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องทำหน้าที่ในการตรวจเยี่ยมและให้ความสำคัญของการเยี่ยมหลังคลอดเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์สำคัญของการเยี่ยมหลังคลอดเพื่อลดภาวะแทรกซ้อนในระยะหลังคลอดเป็นการแนะนำและให้บริการคุมกำเนิดแก่แม่รวมถึงการดูแลส่งเสริมรักษาสุขภาพของแม่และเด็กหลังคลอดและยังเป็นผลสืบเนื่องของการทำให้บรรลุเป้าหมายขององค์การอนามัยโลกในกลยุทธ์ที่ว่า สุขภาพดีถ้วนหน้า 2543 อย่างต่อเนื่องไม่มีการปฏิเสธ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้เนื่องได้ตีพิมพ์ด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อออกแบบปรับปรุงกระเป๋าเย็บมหลังคลอดสำหรับฝ่ายส่งเสริมสุขภาพในโรงพยาบาลชุมชน
2. เพื่อออกแบบปรับปรุงกระเป๋าเย็บมหลังคลอด โดยใช้วัสดุที่มีความคงทน ให้มีส่วนจัดเก็บและลักษณะรูปร่างที่สามารถนำพาเพื่อตอบสนองในการตรวจเยี่ยมหลังคลอดในเขตรับผิดชอบของฝ่ายส่งเสริมสุขภาพในโรงพยาบาลชุมชนได้

ปัญหาที่เกิดขึ้น

1. ลักษณะโครงสร้างภายในของกระเป๋าไม่เหมาะสมกับการใช้งานในปัจจุบันซึ่งจะเป็นการประกอบโครงสร้างด้วยไม้อัด ในลักษณะกล่องสี่เหลี่ยมแล้วบุด้วยหนังเทียม
2. วัสดุที่ใช้นำมาบุทำกระเป๋าเป็นหนังเทียม ซึ่งลักษณะของผิวจะเป็นร่องหรือเป็นรอยแยกบนผิวของวัสดุเอง อันเป็นจุดที่ทำให้ฝุ่นหรือสิ่งสกปรกเข้าไปติดอยู่ได้ง่าย
3. การขึ้นรูปทรงรูปกล่องสี่เหลี่ยมด้วยไม้อัดทำให้เกิดมุมเหลี่ยมที่แข็งทำให้เกิดอันตรายผู้ใช้
4. ในส่วนของโครงสร้างไม้อัดด้านใน เมื่อถูกความชื้น ภูน้ำ หรือถูกน้ำยา ทำให้เกิดการบวมหรือโก่งงอ ทำให้เสียรูปทรงและกระเป๋าเกิดการชำรุดเสียหายได้ง่าย

ภาพที่ 1
แสดงลักษณะของกระเป๋า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาที่เกิดขึ้น

5. ไม้ขีดที่เป็นตัวรองรับฝาปิด-เปิดของกระเป๋ามักเกิดการชำรุดง่ายและยังเป็นอันตรายต่อผู้ใช้
6. สายสะพายจะเป็นลักษณะสายเดี่ยวไม่มีอุปกรณ์เสริมในการช่วยลดการปวดเมื่อยไหล่
7. ลักษณะฝาปิด-เปิดของกระเป๋าคือเป็นลักษณะการปิด-เปิดคล้ายกล่องที่มีบานพับอยู่ 2 ชั้น ซึ่งบางครั้งในการใช้งานหรือการหยิบจับ ทำให้เกิดการล่าช้าได้

ภาพที่ 2

แสดงลักษณะของฝาปิด-เปิดและสายสะพาย

8. ช่องกระเป๋าบรรจุสมุดบันทึกการเขียนหลังคลอดมีลักษณะช่องติดด้านข้างกระเป๋าด้านข้างเป็นรอยแยกตามแนวกว้างของกระเป๋าคงทำให้สิ่งสกปรกที่ติดอยู่ ทำความสะอาดยาก
9. จุดล็อค ที่ทำการล็อคและคลายเพื่อปรับเปลี่ยนความยาวของสายสะพายนั้น ไม่สามารถล็อคสายตรงจุดที่ต้องการได้ เพราะมักเกิดการลื่นไปมา
10. ในการจัดเก็บหรือบรรจุอุปกรณ์การแพทย์และยาลงในกระเป๋ายังไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อยควรมีการจัดเก็บและแบ่งให้เป็นสัดส่วน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้ภายในของกรมศึกษาธิการเท่านั้น ไม่อนุญาตให้รับไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. ลักษณะของรูปร่างของกระเป๋าคือใหญ่เกินไป ทำให้พื้นที่บางส่วนไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์

ปัญหาที่เกิดขึ้น

12. ตัวยึดระหว่างโครงสร้างไม้อัดกับหนังเทียมเป็นโลหะเวลาใช้งานเมื่อถูกกับสภาพอากาศมักจะเกิดสนิม ทำให้กระเป๋าชำรุดเสียหายได้
13. วัสดุที่ใช้เป็นตัวล๊อคยึดสายสะพาย มักเกิดการชำรุดเสียหายได้ง่าย

ภาพที่ 3

แสดงตัวล๊อคของสายสะพาย

14. จุดที่เป็นตัวล๊อคกระเป๋า ไม่มีความคงทนและไม่มีความสะดวกในการใช้งาน โดยมักจะเกิดการชำรุดและตัวล๊อคยังทำให้หนังที่บุกระเป๋าชำรุดเสียหายด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาที่เกิดขึ้น

15. ลักษณะของกระเป๋าไม่ตอบสนองต่อระบบสรีระและการใช้งานทำให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงานรวมถึงการนำพา

ภาพที่ 4

แสดงลักษณะภายในและจุดต่างของกระเป๋า

ภาพที่ 5

แสดงการบรรจุอุปกรณ์การแพทย์และยา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเฉพาะเท่านั้น ไม่ควรนำออกจำหน่ายหรือเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นใดที่ขัดแย้งกับเจตนาของเอกสารฉบับนี้

แนวทางการแก้ปัญหา

1. ทำการออกแบบและวิเคราะห์หาวัสดุที่จะนำมาใช้ทำโครงสร้างของกระเป่า ให้มีคุณสมบัติที่เหมาะสมแก่การใช้งาน
2. ทำการออกแบบและวิเคราะห์หาวัสดุทดแทนที่มีคุณสมบัติที่ดีกว่าในการทำความสะดวกและความคงทนที่ดีกว่าวัสดุเดิม
3. ออกแบบให้กระเป่าในลักษณะที่ให้มีมุมหรือเหลี่ยมให้น้อยที่สุดเพื่อลดอันตรายแก่ผู้ใช้
4. หาวัสดุทดแทนที่สามารถทนความชื้น ทนกรดด่างมาใช้แทนวัสดุเดิม
5. ออกแบบให้ส่วนที่เป็นจุดรองรับหรืออุปกรณ์เสริมให้มีความปลอดภัยเกิดอันตรายต่อผู้ใช้น้อยที่สุด
6. ออกแบบโดยนำวัสดุอื่นที่มีความยืดหยุ่นในการใช้งานและมีอุปกรณ์เสริมแก่ผู้ใช้ได้
7. ออกแบบให้ส่วนของฝาปิด-เปิดสามารถทำงานในขั้นตอนง่ายๆ ตอบสนองต่อความต้องการและมีความปลอดภัยต่อผู้ใช้
8. ออกแบบให้ส่วนที่ใช้จัดเก็บสมุดบันทึกการเยี่ยมหลังคลอดให้อยู่ในชุดเดียวกันกับกระเป่าเพื่อสะดวกและง่ายต่อการหยิบจับนำขึ้นมาใช้งาน
9. ทำการวิเคราะห์หาอุปกรณ์เสริมที่จะนำมาใช้ในการปรับเปลี่ยนและล๊อคสายสะพานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
10. ออกแบบให้มีส่วนแบ่งแยกในการจัดเก็บระหว่างวัสดุอุปกรณ์การแพทย์และยาชนิดต่างๆ ที่ต้องใช้ให้มีการจัดเก็บอย่างเป็นสัดส่วนเพื่อง่ายและสะดวกในการนำไปใช้
11. ออกแบบและวิเคราะห์หาวัสดุกันลื่นที่ช่วยในการวางกระเป่าให้สามารถกันกระแทกและไม่ให้ลื่น เพื่อปกป้องรักษาอุปกรณ์การแพทย์และยาในกระเป่า
12. ออกแบบให้ลักษณะของกระเป่ามีขนาดที่เหมาะสมจำเป็นต่อการนำไปใช้งาน
13. ออกแบบโดยใช้วัสดุอื่นที่มีคุณสมบัติในการล๊อคที่หนาแน่นมาใช้แทนตัวล๊อคแบบเดิม
14. ออกแบบและวิเคราะห์หาตัวล๊อคที่สามารถใช้ร่วมกับกระเป่าอย่างเกิดประโยชน์และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้มีความคล่องตัวและรวดเร็วในการใช้งานได้อีกด้วย
15. ออกแบบให้ลักษณะรูปทรงของกระเป่าสามารถเข้ากับระบบสรีระและเอื้ออำนวยต่อการใช้งานได้ดีอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขอบเขตการออกแบบ

1. ออกแบบกระเป๋าสวมพยาบาลที่ใช้ในการตรวจเยี่ยมหลังคลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน
2. ออกแบบให้มีการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์การแพทย์และยา ออกอย่างเป็นสัดส่วนในการบรรจุ
3. ออกแบบในการใช้วัสดุที่คงทนแข็งแรงเหมาะสมกับสภาพในการใช้งาน
4. ออกแบบให้สามารถนำพาได้สะดวกและเหมาะสมกับระบบสรีระของผู้ใช้
5. ออกแบบให้สามารถตอบสนองการใช้งานในการตรวจเยี่ยมหลังคลอด คนป่วยในเขตความรับผิดชอบของโรงพยาบาล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. เสนอหัวข้อโครงการแก่คณะกรรมการ
2. ศึกษาข้อมูลของโครงการ
3. รวบรวมข้อมูลทั้งหมดของโครงการ
4. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
5. สรุปผลการวิเคราะห์เพื่อการออกแบบ
6. ออกแบบกระเป๋าจากผลการวิเคราะห์เป็นแบบร่าง
7. เขียนแบบเพื่อการผลิต
8. การนำเสนอผลงานทั้งหมด
9. ข้อมูลฉบับสมบูรณ์และสรุปผลงาน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้กระเป๋าพยาบาลที่ใช้ในการตรวจเยี่ยมหลังคลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน
2. ได้กระเป๋าปฏิบัติที่สามารถนำพาได้เหมาะสมกับการใช้งานในเขตชุมชนในพื้นที่ในการรับผิดชอบ
3. ได้กระเป๋าที่มีการจัดเก็บวัสดุอุปกรณ์การแพทย์และยาอย่างเป็นสัดส่วน
4. ได้กระเป๋าที่มีวัสดุและรูปทรง ที่เอื้ออำนวยและสะดวกในการใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้างานวิจัยครั้งนี้ในการวิจัยผู้ทำการวิจัย ได้ศึกษาถึงข้อมูล เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเพื่อนำมาประกอบโครงการวิจัย ซึ่งเป็นการศึกษาการออกแบบกระเป่าเย็บหลังคลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน โดยที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าถึงข้อมูลต่างๆ ที่จะได้กล่าวไว้เป็นขั้นตอนที่ได้ศึกษา ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาเรื่องความสำคัญของการอนามัยแม่และเด็ก

ตอนที่ 2 การศึกษาระบบการทำงานของฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ

ตอนที่ 3 การศึกษาเครื่องมือเวชภัณฑ์และยาที่ต้องใช้

ตอนที่ 4 การศึกษาเรื่องกระเป่าและวัสดุดิบ ระบบการผลิต

ตอนที่ 5 การศึกษาขนาดสัดส่วนของมนุษย์ในการออกแบบ

ตอนที่ 6 การศึกษากราฟฟิกและการใช้สีในการออกแบบ

ตอนที่ 7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1

งานอนามัยแม่และเด็ก เป็นงานส่งเสริมสุขภาพหญิงในระยะตั้งครรภ์ ระยะคลอดและหลังคลอด รวมถึงเด็กแรกเกิด เพื่อให้มีสุขภาพดี โดย รับผิดชอบงานในเรื่องต่อไปนี้

-รวบรวมข้อมูลหญิงมีครรภ์ในเขตรับผิดชอบ

-การรับฝากครรภ์

-การดูแลก่อนคลอดในสำนักงาน

-การทำคลอดนอกสำนักงาน

-การเย็บหลังคลอด

-การดูแลหลังคลอด (6 สัปดาห์)

-การตรวจสอบสุขภาพเด็ก

-การดำเนินงานแม่ตัวอย่าง

งานโภชนาการ

1.เฝ้าระวังติดตามทางโภชนาการ

-ทารกแรกเกิด

เอกสารที่สืบค้นไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่าจะในรูปแบบใดทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

-เด็กวัยเรียน

2. โภชนาศึกษา
3. จัดเลี้ยงอาหารแก่ระดับหมู่บ้าน
4. จัดตั้งกองทุน โภชนาการ

งานสุขภาพอนามัยสิ่งแวดล้อม

1. งานสุขภาพอนามัยทั่วไป

ในสิ่งต่างๆที่ได้ปฏิบัติมานั้นถือว่าเป็นการให้การดูแลในระยะพักฟื้นสุขภาพให้ช่วยกลับคืนสู่สภาพปกติได้เร็วขึ้น ในด้านการอนามัยแม่และเด็ก

2. ผู้ป่วยที่เป็นระยะเริ่มแรกจะได้รับการตรวจรักษาแต่เนิ่นๆ
3. ผู้ป่วยและครอบครัวจะได้รับความแนะนำที่ถูกต้อง
4. ผู้ป่วยและญาติจะได้รับการฝึกปฏิบัติการดูแลอย่างถูกต้องและต่อเนื่อง
5. ผู้ป่วยและครอบครัวได้รับความอบอุ่นและกำลังใจ โดยเฉพาะรายที่ต้องดูแลเป็นพิเศษ
6. ผู้ป่วยได้รับความแนะนำหรือส่งต่อไปยังสถานบริการที่เหมาะสม

(ทัศนีย์ บุญสุยา;2527,57) ในการให้ความรู้เรื่องการอนามัยแม่และเด็กแก่หญิงหลังคลอดในการเยี่ยมบ้านโดยการเปรียบเทียบ พบว่า กลุ่มมารดาที่มีพยาบาลสาธารณสุขไปเยี่ยมบ้านมีความรู้และนำบุตรไปตรวจสุขภาพมากกว่ากลุ่มมารดาที่ไม่มีพยาบาลสาธารณสุขไปเยี่ยม ประสิทธิภาพการเยี่ยมบ้านที่มีผลต่อการรับรู้คุ้มกันโรคของเด็กทารกโดยศึกษาเปรียบเทียบ พบว่ามารดากลุ่มทดลอง ซึ่งได้รับการเยี่ยมบ้านมีความรู้ความคิดเห็นทางบวก มากกว่ากลุ่มมารดาที่ไม่ได้ไปเยี่ยมบ้าน ส่วนด้านการปฏิบัติยังพบว่า กลุ่มทดลองนำบุตรไปรับรู้คุ้มกันโรคมากกว่ากลุ่มควบคุม จึงนับได้ว่าการเยี่ยมบ้านมีความสำคัญต่อการจูงใจและแนวโน้มให้ประชาชนเกิดการยอมรับและปฏิบัติและนำความรู้ความเข้าใจทางด้านสุขภาพอนามัยไปสู่บุคคล ครอบครัว และชุมชน ได้อีกด้วย ดังนั้นจึงก่อให้เกิด วัตถุประสงค์ของการเยี่ยมหลังคลอดขึ้น

วัตถุประสงค์ของการเยี่ยมหลังคลอด

ในการเยี่ยมบ้านของพยาบาลอนามัยชุมชนแต่ละครั้งนั้น มีวัตถุประสงค์หลายประการคือ

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพของบุคคล ครอบครัว
2. เพื่อให้การรักษาพยาบาลที่ต่อเนื่องแก่ผู้ป่วย
3. เพื่อให้คำแนะนำในการส่งเสริมสุขภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. เพื่อให้คำแนะนำในการป้องกันโรค
5. เพื่อติดตามผลการรักษาพยาบาล

6. เพื่อช่วยเหลือแนะนำการจัดระเบียบความเป็นอยู่ภายในครอบครัวให้เหมาะสม

7. เพื่อแนะนำครอบครัวในการสร้างสรรค์บุคคล

8. เพื่อแนะนำประชาชนให้รู้จักและใช้แหล่งบริการสาธารณสุขและแหล่งประโยชน์อื่นๆ ให้เหมาะสมตามความจำเป็น

บทบาทและหน้าที่ในการอนามัยชุมชน

งานเยี่ยมบ้านเป็นงานที่สำคัญอย่างหนึ่งของการอนามัยชุมชน เพราะเป็นการนำบริการอนามัยเบื้องต้น คือ การบริการทั้งด้านส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพให้แก่บุคคล ครอบครัวและชุมชน ดังนั้นบทบาทและหน้าที่ในงานเยี่ยมบ้านเพื่อเยี่ยมหลังคลอดพอสรุปได้ดังนี้

1. บทบาทการเป็นผู้บริหาร การให้บริการตามบ้าน โดยเฉพาะแก่ผู้ที่เจ็บป่วย

ทักษะที่จำเป็นในการตรวจเยี่ยมหลังคลอด

1. การสร้างสัมพันธภาพ

2. การให้เกียรติครอบครัว

3. ความจริงใจ

4. รู้จักกาลเทศะ

5. สนใจสิ่งที่มีความสำคัญ เช่น การออกเยี่ยมหลังคลอดของมารดาและทารก ก็ควรที่จะถามถึงบิดาหรือสมาชิกในครอบครัวด้วย

สำหรับการให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ครอบครัวที่ได้รับการตรวจเยี่ยมขึ้นอยู่กับลักษณะของกลุ่มประชาชนที่รับบริการ พยาบาลอนามัยชุมชนจะต้องทราบกลุ่มเป้าหมายที่จะตรวจเยี่ยมอย่างชัดเจน เพื่อจัดประเภทของบริการสุขภาพอนามัยได้อย่างเหมาะสม ได้แก่

1. การเยี่ยมเพื่อส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค กลุ่มเป้าหมายที่จะให้บริการ ได้แก่

กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีสุขภาพดี

กลุ่มมารดาและทารก ซึ่งเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหาด้านสุขภาพอนามัย จึงควรได้รับการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคอย่างถูกต้องเหมาะสม ตามกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มมารดา ได้แก่ หญิงวัยเจริญพันธุ์ซึ่งควรได้รับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเพื่อให้มีสุขภาพอนามัยดี ซึ่ง ได้แก่ หญิงก่อนสมรส หญิงมีครรภ์ ระยะคลอดและหลังคลอด ได้แก่

ระยะก่อนสมรส คือ กลุ่มหญิงวัยเจริญพันธุ์

ระยะมีครรภ์ คือ กลุ่มที่อยู่ในระยะตั้งครรภ์

ระยะคลอด หญิงมีครรภ์ควรได้รับการทำคลอดจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ระยะหลังคลอด วัตถุประสงค์ของการเยี่ยมหลังคลอดก็เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดกับมารดาและทารกหลังคลอด และให้บริการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ซึ่งตามนโยบายของการพัฒนาคุณภาพชีวิต หญิงหลังคลอดควรได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือหมอด้านแม่ที่ได้รับการอบรมแล้ว การให้คำแนะนำและคำปรึกษามีดังนี้

1. การปฏิบัติตัวของมารดาให้ถูกต้องเหมาะสม
2. การให้นมบุตรและการทำความสะอาดเต้านมทั้งก่อนและหลังให้นมบุตร
3. การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์และปริมาณที่เพียงพอ
4. การงดเพศสัมพันธ์กับสามี 6-8 สัปดาห์หรือจนกว่าจะได้รับการตรวจหลังคลอดแล้ว
5. การสังเกตลักษณะของน้ำคาวปลาและอาการผิดปกติ
6. การตรวจร่างกายหลังคลอด 6 สัปดาห์
7. การวางแผนครอบครัวและการเลือกวิธีคุมกำเนิด
8. การให้การพยาบาลตามสภาพปัญหาและความต้องการของมารดา

กลุ่มทารก ถือเป็นกลุ่มสำคัญที่ต้องได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างดี เพื่อป้องกันการติดเชื้อและให้
มีการเจริญเติบโตตามพัฒนาการของวัย

การเยี่ยมทารก เป็นการเยี่ยมเพื่อประเมินสถานะอนามัยของทารก โดยตรวจดูสภาพทั่วไป ตรวจดู
ความผิดปกติ และให้คำแนะนำแก่มารดาเกี่ยวกับการเลี้ยงบุตร
คำแนะนำที่สำคัญ ได้แก่

1. การทำความสะอาดร่างกายและการให้ความอบอุ่น
2. การทำความสะอาดสะดือไปจนกระทั่งสายสะดือหลุด
3. สารคัดหลั่งน้ำให้แก่ทารก ให้กับมารดาและญาติในระยะที่สายสะดือยังไม่หลุดและหลุดแล้ว
4. แนะนำอาหารที่เหมาะสมสำหรับทารกคือมารดา
5. การพักผ่อนและการนอนหลับของทารก รวมทั้งการทำความสะอาดเครื่องใช้
6. การสร้างภูมิคุ้มกัน โรคตามเกณฑ์อายุ
7. การสังเกตอาการผิดปกติ

ในการตรวจเยี่ยมหลังคลอดสิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันคือ การที่จะต้องรู้จักที่จะ
จะสังเกตลักษณะพัฒนาการต่างของทารกด้วยว่ามีความเป็นปกติหรือไม่ ซึ่งเราสามารถทราบได้ดังต่อไปนี้

สรุป จะสามารถเห็นได้ว่าฝ่ายงานการส่งเสริมสุขภาพจะทำการปฏิบัติหน้าที่และการให้บริการทางการ
พยาบาลโดยใช้ศิลปและวิทยาศาสตร์แห่งการส่งเสริมสุขภาพให้แก่ผู้ที่เจ็บป่วยและมีปัญหาทางด้านสุขภาพ
คดขยไม่เลือกโอกาสและสถานที่ซึ่งสามารถปฏิบัติงานได้ทั้งในและนอกสถานบริการสาธารณสุข ซึ่ง
เป็นการดูแลและช่วยเหลือทั้งรายบุคคล ครอบครัวและชุมชนได้เป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาการของบุคคลในวัยทารก

วัยทารกนั้นอาจถูกแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ วัยทารกแรกเกิด วัยทารกหรือวัยเด็กก่อน

วัยทารกแรกเกิด (0-4 สัปดาห์) เป็นระยะเวลาที่ทารกคลอดจากครรภ์มารดาจนถึงอายุประมาณ 4 สัปดาห์ นับเป็นช่วงระยะเวลาสั้นๆของพัฒนาการ เป็นระยะที่การเจริญเติบโตชะงักงันเป็นวัยที่มีอัตราการเกิดโรคและอัตราการตายสูงกว่าระยะอื่นๆของชีวิต ทารกจะต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอกซึ่งต่างจากสิ่งแวดล้อมภายในครรภ์มารดา

วัยทารกหรือวัยเด็กก่อน (1เดือน- 2ปี) เริ่มตั้งแต่สิ้นสัปดาห์ที่ 4 ไปจนกระทั่งทารกอายุประมาณ 12 เดือน เป็นวัยที่มีอัตราการเจริญพัฒนาสูงสุดสูงกว่าตอนใดๆในชีวิตโดยเฉพาะในระยะ 4 เดือนหลังคลอด วัยทารกนี้เป็นวัยที่มีความสำคัญในการวางรากฐานที่จะทำให้บุคคลเติบโตจนเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย จิตสังคม การเลี้ยงดูที่ถูกต้องเหมาะสมจะช่วยให้การเลี้ยงดูในวัยหลังๆง่ายขึ้น

การกล่าวถึงพัฒนาการของบุคคลในวัยทารกนั้นจะเป็นการกล่าวถึงในประเด็นที่สำคัญๆที่จำเป็นอย่างยิ่ง นั่นก็คือจะได้กล่าวถึงเรื่องของพัฒนาการของบุคคลในวัยทารกที่สำคัญมีดังต่อไปนี้

พัฒนาการทางร่างกาย

ทารกแรกเกิดจะมีน้ำหนักแรกเกิดโดยเฉลี่ยประมาณ 2,500 กรัม ความยาวเฉลี่ย 50 เซนติเมตร ขนาครอบศีรษะ 33-35 เซนติเมตร ขนาครอบทรวงอก 31-33 เซนติเมตร ทารกแรกเกิด จะมีลักษณะศีรษะโตเมื่อเทียบกับลำตัว ปกติจะสามารถเคลื่อนไหวได้ทั่วร่างกาย แขน ขา มือ และเท้าจะงอ ทำให้คล้ายกับลักษณะท่าของทารกขณะอยู่ในครรภ์

ในระยะ 2-3 วันแรกหลังคลอด ทารกนั้นต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ซึ่งแตกต่างจากครรภ์มารดา ทารกแรกเกิดยังกินอาหารไม่ได้เต็มที่ระยะนี้การเจริญเติบโตชะงักงัน น้ำหนักของทารกจะลดลงและน้ำหนักจะค่อยเพิ่มขึ้น

ลักษณะการเจริญพัฒนาของอวัยวะต่างๆ ทางร่างกายของทารกไม่ได้เกิดเป็นสัดส่วนที่เท่ากัน เนื่องจากทารกเกิดใหม่ไม่ได้มีร่างกายในลักษณะที่เป็นส่วนย่อยของผู้ใหญ่ คือ ทารกแรกเกิดศีรษะจะยาวประมาณ 1 ใน 4 ของความยาวทั้งหมด ซึ่งในวัยผู้ใหญ่ความยาวของศีรษะจะเป็นเพียง 1 ใน 10 เท่านั้น ส่วนศีรษะซึ่งเจริญเติบโตมากในระยะแรกเมื่ออยู่ในครรภ์นั้น จะลดอัตราการเจริญเติบโตลงอย่างมาก แต่จะไปเพิ่มการเจริญเติบโตในส่วนของลำตัวและแขนขาแทน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนาการทางด้านอารมณ์

ความสามารถในการตอบสนองทางอารมณ์ของทารกเกิดใหม่เป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการ และไม่ใช่กระบวนการเกิดการเรียนรู้ ลักษณะทางอารมณ์ของทารกแรกเกิดส่วนใหญ่จะปรากฏในรูปแบบที่รุนแรงสุดขีด ดังเห็นได้จากการร้องไห้และการแสดงความไม่พอใจของเด็กเล็ก การแสดงอารมณ์ของทารกเกิดใหม่มีเพียงลักษณะเดียวคืออารมณ์ตื่นตระหนกพัฒนาการของอารมณ์เด็กจะเจริญขึ้นเป็นลำดับจนกลายเป็นอารมณ์เฉพาะอย่างที่เป็นลักษณะของอารมณ์กลัว โกรธ และเกลียด จะปรากฏให้เห็นได้ลักษณะทางการพัฒนาการและการแสดงออกของอารมณ์ในทารกมีความแตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น เพศของเด็ก สถานภาพของสังคมเศรษฐกิจ และการอบรมเลี้ยงดู สิ่งต่างๆเหล่านี้จะปรากฏเป็นรากฐานการพัฒนามารมณ์ที่สมบูรณ์หรือไม่ในต่อไปในอนาคต

แผนภูมิตารางที่ 1

แสดงลักษณะอารมณ์ที่แตกต่างกันในระยะ 18 เดือนแรกเกิด

ความตื่นเต็น	_____	แรกเกิด
ความทุกข์ ตื่นเต็น ดีใจ	_____	3เดือน
ความกลัว,ความเกลียด,ความโกรธ ความทุกข์,ตื่นเต็น,ดีใจ	_____	6เดือน
ความกลัว,ความเกลียด,ความโกรธ ความทุกข์,ตื่นเต็น,ดีใจ,ร่าเริง,ความรัก	_____	12เดือน
ความกลัว,ความเกลียด,ความโกรธ,อิจฉาความทุกข์,ตื่นเต็น ดีใจ,ร่าเริง ความรักต่อผู้ใหญ่-เด็ก	_____	18เดือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2

การตรวจพัฒนาการตามวัย

อายุ	พัฒนาการด้านสังคม	พัฒนาการด้านร่างกาย	พัฒนาการด้านภาษา
แรกเกิด			
6 สัปดาห์ถึง 20 สัปดาห์	ยิ้มตอบแม่ได้	มีการเคลื่อนไหวของแขนขา	ร้องได้
3-5 เดือน	ยิ้มได้เอง	นอนคว่ำชันหัวขึ้นได้	ฟังเสียงได้แต่ไม่รู้
6-8 เดือน	กินขนมได้ กลัวคน	ควบคุมศีรษะเอง มือเริ่มคว้า	หัวเราะและทำเสียง
8-11 เดือน	เลียนแบบแม่ ประบมือ	นั่งได้ตามลำพังยืนเกาะได้	แหลม มองตามวัตถุ
12-14 เดือน	คืบหน้ามจากแก้วได้	พิน้ำนมเริ่มขึ้น	ทำเสียงอ้อแอ้
18-20 เดือน	เลียนแบบการทำงาน	คลาน พิน้ำขึ้น 2 ชั	ทำเสียงเลียนแบบ พูด
24-30 เดือน	ใช้ช้อนตักอาหารได้	ยืนได้ตามลำพัง เดินได้โดยมี	ได้พยางค์สองพยางค์
3-3.5 ปี	ล้างมือเช็ดมือได้เอง	คนจับ จับวัตถุเล็กๆ ด้วยนิ้วมือ	เรียกพ่อแม่ได้ถูกต้อง
4-4.5 ปี	เปลี่ยนเสื้อผ้าเอง	และนิ้วชี้ นำของมาต่อกันได้	
	แต่งตัวได้โดยมีคนช่วย	เดินได้เอง ขึ้นบันไดและถอย	พูดได้เกิน 2-3 คำ
	แยกจากแม่ได้ง่าย	กระโดด เตะบอลและคว่ำบอล	พูดเป็นพยางค์ได้
	ติดกระดุมได้	พิน้ำนมครบ 20 ชั	ชี้บอกอวัยวะของร่างกาย
		ชอบปีนป่าย ยืนขาเดียวได้	ได้พูดได้ 20-25 คำ
		เดินได้คล่องแคล่ว	รู้และเรียกชื่อได้พูด
		กระโดดขาเดียวได้ ใช้กรรไกร	เป็นประโยคได้ชอบ
		ตัดรูปบนกระดาษได้	ถามคำถาม
			เรียกเรื่องความสนใจ

ปัญหาสุขภาพในวัยทารก

โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวัยทารกแรกเกิดซึ่งเป็นระยะที่มีการเปลี่ยนแปลงต่างๆเกิดขึ้น มักมีอัตราการเสี่ยงต่ออันตรายสูงมาก ปัจจัยหลายๆอย่างต่างๆเหล่านี้ที่มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาด้วยเช่นกัน ที่มีจะทำให้เกิดปัญหาเหล่านี้ขึ้นโดยตรงกับสุขภาพมารดา การมีครรภ์ การคลอด การเปลี่ยนแปลงต่างๆภายหลังคลอด ที่จะเกิดขึ้นด้วย

อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาสุขภาพในวัยทารกแรกเกิด

พบว่าเป็นปัญหาสำคัญในประเทศไทย ตามรายงานที่สรุปได้จากสถิติสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข พบว่าประกอบด้วยปัญหาหลักได้แก่

1.รูปร่างผิดปกติที่เกิดขึ้นแต่กำเนิด (Congenital malformation) จัดเป็นปัญหาหลักที่พบทั้งในกรุงเทพฯและต่างจังหวัด

รูปร่างผิดปกติแต่กำเนิด หมายถึง คนพิการหรือความผิดปกติทางร่างกายที่พบได้แต่กำเนิด อาจเป็นความผิดปกติที่เป็นได้ทั้งภายในและภายนอกร่างกายก็ได้ สาเหตุของปัญหารูปร่างผิดปกติอาจพบได้หลายประการคือ จากสาเหตุความผิดปกติของยีนของโครโมโซม หรือความผิดปกติของสิ่งแวดล้อมก็ได้

2.น้ำหนักตัวน้อยเมื่อเกิด (Low Birth Weight) หมายถึง ทารกที่เกิดที่มีน้ำหนักตัวน้อยกว่า 2,500 กรัม

3.แอสฟิเซีย (Asphyxia) ภาวะแอสฟิเซีย เป็นผลต่อเนื่องมาจากการคลอด อาจเกิดได้ทั้งระยะคลอดและระยะแรกเกิด พบมากในการคลอดก่อนกำหนด

สำหรับปัญหาสุขภาพทั่วไป

เป็นปัญหาซึ่งเกิดขึ้นภายหลัง ส่วนใหญ่เป็นปัญหาที่ป้องกันได้มักเป็นสาเหตุมาจากการขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติที่ถูกต้อง ปัญหาต่างๆได้แก่

1.บาดทะยักวัยแรกเกิด (Tetanus neonatorum) พบว่ามีความสำคัญเป็นอันดับ 1 ในโรงพยาบาลส่วนภูมิภาคหรือโรงพยาบาลชุมชน แม้ว่าบาดทะยักเป็นโรคที่สามารถป้องกันได้แต่อัตราป่วยก็มีได้ลดลง

สาเหตุการตายของทารกเนื่องจากบาดทะยัก เนื่องจากความรุนแรงของโรคต่อทารกแรกเกิดสูงกว่าในเด็กโต เพราะในทารกแรกเกิดเซลล์ประสาทยังเจริญเติบโตไม่เต็มที่การควบคุมศูนย์ประสาทยังไม่ดีพอ ทำให้เดืออาการชักอย่างรุนแรง ส่วนใหญ่เชื้อโรคจะเข้าสู่ทางสายสะดือ

2.ปัญหาทางเดินระบบหายใจ นับว่าเป็นปัญหาสำคัญโดยเฉพาะในส่วนภูมิภาค

3.โรคท้องร่วง เป็นปัญหาและสาเหตุการตายที่สำคัญ โรคท้องร่วงหมายถึง ภาวะที่ทารกถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ

อาจมีมูกหรือเลือดปน อาจมีสาเหตุจากการติดเชื้อหรือความผิดปกติของน้ำย่อย หรือความผิดปกติของทางเดินอาหารแต่กำเนิด

4.ภาวะติดเชื้ออื่นๆของวัยทารกแรกเกิด นับเป็นปัญหาทั้งในส่วนภูมิภาคและกรุงเทพมหานคร อาจพบได้หลายประการเช่น

-ภาวะเซปติสวัยทารก (Sepsis) หมายถึง ภาวะติดเชื้อที่ทำให้มีอาการเจ็บป่วย ส่วนเซปติซีเมีย (Septicemia) หมายถึงการติดเชื้อในกระแสโลหิตทั่วร่างกายในทารกแรกเกิด อันเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ทารกเจ็บป่วยและตาย

ไม่ทราบกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- โรคจากการติดเชื้อแบคทีเรีย โดยการได้รับเชื้อจากมารดาในครรภ์ที่มารดามีการติดเชื้อระหว่างมีครรภ์ หรือคลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคลอดที่มีปัญหา

ปัญหาสุขภาพที่พบในวัยเด็กอ่อน

บรรดาในปัญหาสุขภาพที่พบในวัยเด็กอ่อนนั้นมีความคล้ายคลึงกับปัญหาทั่วไปที่พบในทารก แต่จะมีโรคระบบทางเดินหายใจที่พบนั้นจะเป็นปัญหาลำดับที่ 1 ในโรงพยาบาลส่วนภูมิภาค สำหรับปัญหาอื่นๆที่พบนอกเหนือจากนี้ก็จะ

- ไข้ไม่ทราบสาเหตุ
- เชื้อหุ้มสมองอักเสบ
- ไข้เลือดออก

การพยาบาลบุคคลในวัยทารก

ชีวิตในช่วงต้น โดยเฉพาะวัยทารกที่ยังช่วยตัวเองไม่ได้ การมีชีวิตอยู่ต้องพึ่งพาผู้อื่น ดังนั้นการดูแลช่วยเหลือจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะทารกในวัยแรกเกิด ก็จะสามารถช่วยลดอัตราการเกิดโรคและอัตราการตายให้น้อยลงได้

การดูแลทารกแรกเกิดจึงจำเป็นจะต้องดูแลกับดังต่อไปนี้

1. การดูแลเกี่ยวกับการหายใจ เมื่อทารกอยู่ในครรภ์จะได้รับออกซิเจนจากมารดาโดยผ่านทางรก เมื่อทารกคลอด ทารกจะหายใจภายใน 2-3 วินาทีหลังคลอด

2. การควบคุมระดับอุณหภูมิของร่างกายให้คงที่

3. การดูแลเรื่องการให้อาหาร

ในระยะแรกเกิด มารดาต้องมีความเข้าใจในเรื่องการให้อาหารแก่ทารก ต้องทราบวิธีการสังเกตการร้อง อากาการหิวและวิธีการให้อาหารแก่ทารก มารดาต้องทราบถึงชนิดของอาหารสำหรับเด็กตั้งแต่ในระยะตั้งครรภ์ และให้มารดาตัดสินใจที่จะให้อาหารแก่ทารกภายหลังคลอด ดังเหล่านี้มารดาควรที่จะต้องได้รับความรู้จากทางเจ้าหน้าที่ทางพยาบาลที่ถูกต้องและเจ้าหน้าที่เหล่านี้ก็ควรที่จะให้ข้อมูลแก่มารดาในเรื่องการเลี้ยงดูทารกให้ครบและต่อเนื่องอีกด้วย

4. การป้องกันการติดเชื้อ โดยเฉพาะในทารกในวัยแรกเกิด ทารกต้องมีการปรับตัวหลายๆด้านมีโอกาสของการติดเชื้อได้ง่าย หากมีการติดเชื้อร่างกายก็ไม่สามารถควบคุมการติดเชื้อให้อยู่เฉพาะที่ได้ ทำให้เกิดการลุกลามไปอย่างรวดเร็วอีกด้วย

การให้คำแนะนำแก่มารดาเรื่องการติดเชื้อจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งและควรให้มารดาได้รับทราบและเข้าใจตั้งแต่การปฏิบัติของมารดาในระยะตั้งครรภ์ การให้มารดาฝากครรภ์ตั้งแต่ระยะแรกเพื่อตรวจการติดเชื้อ ข้วของเครื่องมือเครื่องใช้ในขณะคลอดจะต้องสะอาดปราศจากเชื้อและการทำคลอดถูกเทคนิค การณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การป้องกันการติดเชื้อหลังคลอด กระทำได้โดยการรักษาความสะอาดและการป้องกันการนำเชื้อไปสู่ทารก ผู้ให้การดูแลทารกต้องมีสุขภาพดี และไม่เป็นโรคติดเชื้อ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขต้องให้คำแนะนำแก่มารดาในการปฏิบัติตนต่อทารก ตั้งแต่ขณะอยู่โรงพยาบาลและกลับไปอยู่ที่บ้าน

5. การดูแลทั่วไปเกี่ยวกับการดูแลทารกประจำวัน เป็นสิ่งสำคัญที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขต้องสาธิตและให้คำแนะนำแก่มารดา เพื่อให้มารดาได้ปฏิบัติในการบริบาลทารก เมื่ออยู่ที่บ้านเกี่ยวกับการดูแลที่จำเป็น

6. การให้ความรักและการเอาใจใส่ นักจิตวิทยาและผู้เชี่ยวชาญยืนยันว่าบุคลิกภาพและการเจริญพัฒนาของบุคคลทุกคนจะเริ่มต้นจากชีวิตในวัยเด็ก ความรักความปรารถนาในวัยทารกจะเป็นเครื่องนำไปสู่ความอบอุ่น ความรัก ความไว้วางใจและทัศนคติที่ทารกจะพัฒนาขึ้นต่อตนเองต่อผู้อื่นและต่อสิ่งแวดล้อมรอบตัวเด็กในอนาคต

7. การแนะนำเรื่องการให้ภูมิคุ้มกันโรค การติดเชื้อหลายชนิดสามารถป้องกันได้ตั้งแต่วัยทารก โดยการให้ภูมิคุ้มกันโรค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2

การศึกษาระบบการทำงานของฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ

ทีมสุขภาพสุขภาพ

งานด้านการบริการสุขภาพ เป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่าย ลักษณะของการทำงานอยู่ในรูปของการทำงานเป็นทีม เรียกว่า ทีมสุขภาพ (Health team) บุคลากรที่จะจัดอยู่ในทีมสุขภาพ ได้แก่ บุคคลต่อไปนี้

แพทย์	ทันตแพทย์
เภสัชกร	นักสังคมสงเคราะห์
โภชนาการ	นักจิตวิทยา
พยาบาลวิชาชีพ	พยาบาลเทคนิค
นักอาชีวบำบัด	นักกายภาพ
นักวิทยาศาสตร์การแพทย์	เจ้าพนักงานวิทยาศาสตร์การแพทย์
นักวิชาการระบาดวิทยา	เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา
เจ้าหน้าที่รังสีการแพทย์	นักวิชาการสาธารณสุข
นักวิชาสูติศึกษา	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
นักวิชาการสูติศึกษา	นักวิชาการสุขาภิบาล
เจ้าหน้าที่พยาบาล (ผู้ช่วยพยาบาล)	นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ
ผุ้ดูแลครรภ์สาธารณสุข	เจ้าพนักงานส่งเสริมสุขภาพ
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสุขภาพ	ทันตภิบาล
ผู้สื่อข่าว สาธารณสุข (พตส.)	อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

ผู้รับบริการเช่น ผู้ป่วยและครอบครัว เป็นต้น

การจัดทีมสุขภาพแต่ละทีม อาจไม่จำเป็นต้องมีบุคคลดังกล่าวทุกคนขึ้นอยู่กับจุดประสงค์และความต้องการใช้สำหรับทีมสุขภาพนั้น ๆ แต่ทุกคนจะทำหน้าที่สำคัญด้านการดูแลสุขภาพ อันได้แก่ สมาชิกทุกคนในทีมสาธารณสุขจะให้การช่วยเหลือผู้รับบริการในด้านต่าง ๆ ที่สำคัญคือ

1. การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค การรักษารวมทั้งการป้องกันการสูญเสียหน้าที่ของอวัยวะต่าง ๆ
2. ให้การรักษาพยาบาลซ่อมแซมหน้าที่ของร่างกายส่วนที่ผิดปกติ
3. ให้การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยในระยะที่ร่างกายยังไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ

4. ฟื้นฟูสมรรถภาพหน้าที่ของร่างกายถ้าไม่สามารถจะซ่อมแซมให้ดีขึ้นได้

ไม่่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หน้าที่และความรับผิดชอบของพยาบาลฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ

ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ เป็นฝ่ายหนึ่งของโรงพยาบาลชุมชน เจ้าหน้าที่ในฝ่ายประกอบด้วย นักวิชาการส่งเสริมสุขภาพ เจ้าหน้าที่งานส่งเสริมสุขภาพ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสุขภาพ (ประกอบด้วยพยาบาลวิชาชีพ, พยาบาลเทคนิค หรือผดุงครรภ์) บางแห่งอาจมีพนักงานวางแผน ครอบคลุมเป็นลูกจ้างประจำ และได้รับเงินเดือนจากกองอนามัยครอบครัวอีก 1 คน

หน้าที่และความรับผิดชอบของพยาบาลในฝ่ายส่งเสริมสุขภาพคือ

1. ปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในบทบาทของหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ ซึ่งมีสายการบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชน หน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะหัวหน้าฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ มีดังนี้

- 1) เป็นผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ในฝ่าย และรับผิดชอบงานทุกงานของฝ่าย
- 2) เป็นกรรมการในคณะกรรมการบริหารโรงพยาบาล
- 3) วางแผน จัดระบบ วิเคราะห์ และประเมินผลงานตลอดจนพัฒนางานของฝ่าย ให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ
- 4) ผู้อำนวยการ ควบคุม กำกับ และบริหารงานของฝ่ายให้สามารถทำหน้าที่ได้ครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ
- 5) ประสานงานกับฝ่ายอื่นและหน่วยงาน หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงาน ได้ผลดีที่สุด
- 6) รับผิดชอบงานด้านสถิติข้อมูลข่าวสารของฝ่าย
- 7) เป็นผู้นิเทศงานระดับอำเภอ
- 8) ทำหน้าที่อื่นที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลมอบหมาย

2. ปฏิบัติหน้าที่ในการดำเนินงานให้บริการสาธารณสุขแบบผสมผสาน

มีหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผนการจัดการและจัดบริการ การดูแลและส่งเสริมสุขภาพแบบผสมผสานแก่ประชาชน ทั้งผู้รับบริการภายในและภายนอกโรงพยาบาลในพื้นที่โดยรอบโรงพยาบาล ซึ่งครอบคลุมประชากรที่อยู่ในความรับผิดชอบ ตามที่จังหวัดมอบหมายให้ สำหรับอำเภอใดที่มีหน่วยงานสาธารณสุขอื่น ๆ เช่น สุขาภิบาล เทศบาล ศูนย์อนามัยแม่และเด็ก สถานีอนามัย เป็นต้น ให้พิจารณาประสานงานเพื่อแบ่งงานและแบ่งเขตรับผิดชอบโดยผ่านนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด แล้วนำมาพิจารณาจัดหน้าที่และความรับผิดชอบในงานต่าง ๆ ของฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ 10 งาน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานอนามัยแม่และเด็ก

- 1) ให้บริการดูแลก่อนคลอด
- 2) ให้บริการดูแลหลังคลอด
- 3) ให้บริการตรวจสุขภาพเด็กดี และให้ภูมิคุ้มกันโรคชั้นพื้นฐาน
งานสร้างภูมิคุ้มกันโรค
- 1) ให้บริการสร้างภูมิคุ้มกันโรคชั้นพื้นฐานในเด็กแรกเกิด - 1 ปี
- 2) ให้บริการสร้างภูมิคุ้มกันโรคชั้นพื้นฐานในเด็กวัยเรียน ป.1 - 6
- 3) ให้บริการสร้างภูมิคุ้มกันโรคหญิงมีครรภ์
- 4) ติดตามเยี่ยมผู้รับบริการ
- 5) ลงรายงานการปฏิบัติงานทุกครั้งและรวบรวมผลงานส่งเมื่อถึงสิ้นเดือน
งานวางแผนครอบครัว

- 1) วางแผนดำเนินงานวางแผนครอบครัว
- 2) ให้บริการวางแผนครอบครัว
- 3) เป็นผู้ให้คำปรึกษาในการวางแผนครอบครัว โดยอธิบายเหตุผลและหลักการต่าง ๆ เพื่อ
ช่วยให้ผู้รับบริการตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเองได้
- 4) ให้ความร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
- 5) นิเทศงาน และติดตามผล
- 6) เก็บรวบรวมข้อมูล ระเบียบรายงาน และสถิติต่าง ๆ ทางด้านการวางแผนครอบครัว

สำหรับการให้คำแนะนำและคำปรึกษาแก่ครอบครัวที่เยี่ยม ขึ้นอยู่กับลักษณะของกลุ่ม
ประชาชนที่รับบริการ พยาบาลอนามัยชุมชนจะต้องทราบกลุ่มเป้าหมายที่จะเยี่ยมให้ชัดเจน เพื่อจัด
ประเภทของบริการสุขภาพอนามัยได้อย่างเหมาะสม ซึ่งได้แก่

1. การเยี่ยมเพื่อส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค กลุ่มเป้าหมายจะให้บริการ ได้แก่

1.1 กลุ่มประชาชนทั่วไปที่มีสุขภาพอนามัยดี ควรได้รับคำแนะนำและคำปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ
ดังนี้

1.1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เช่น สุขวิทยาส่วนบุคคล การพักผ่อน
การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การหลีกเลี่ยงจากพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการเกิดปัญหา
สุขภาพอนามัย ได้แก่ การดื่มสุรา การสูบบุหรี่ เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1.2 การป้องกันโรค ได้แก่ การแนะนำให้รู้จักเสริมภูมิคุ้มกันโรค การจัดบ้านเรือนให้ถูกสุขลักษณะ การหลีกเลี่ยงจากผู้ที่ป่วยด้วยโรคติดต่อ และความรู้ในเรื่องการแพร่กระจายของเชื้อโรคและการติดต่อ

1.1.3 การสังเกตสุขภาพอนามัยของตนเอง เพื่อจะได้ทราบการเป็นโรคตั้งแต่ระยะเริ่มแรก โดยการตรวจสุขภาพเมื่อเริ่มมีสิ่งผิดปกติ หรือตรวจสุขภาพประจำปี

1.1.4 การเสริมสร้างสัมพันธภาพของสมาชิกในครอบครัวและต่อชุมชน ให้มีความสามัคคี เสียสละ รู้จักช่วยเหลือกันและกัน

1.2 กลุ่มมารดาและทารก ซึ่งถือเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาด้านสุขภาพอนามัย จึงควรได้รับการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคอย่างถูกต้องและเหมาะสม การดูแลช่วยเหลือแบ่งตามกลุ่มดังนี้

1.2.1 กลุ่มมารดา ได้แก่หญิงวัยเจริญพันธุ์ซึ่งควรได้รับการส่งเสริมสุขภาพ และป้องกันโรคเพื่อให้มีสุขภาพอนามัย ซึ่งได้แก่หญิงก่อนสมรส หญิงมีครรภ์ ระยะคลอด และหลังคลอด การดูแลให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาตามกลุ่มดังนี้

ระยะก่อนสมรส การเยี่ยมหญิงวัยเจริญพันธุ์ระยะนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อคุ้มครองหนุ่มสาวจากกามโรค และป้องกันมิให้โรคนีติดต่อกับหรือถ่ายทอดไปยังทารก รวมทั้งสอนหนุ่มสาวให้พัฒนาตนเองให้เหมาะสมที่จะแต่งงานมีครอบครัวในอนาคต ลักษณะของการดูแลให้บริการ ได้แก่

1. การให้สุศึกษาแก่เด็กวัยรุ่นในโรงเรียน เช่น ความรู้เรื่องเพศศึกษา ปัญหา กามโรค วิธีคุมกำเนิด เป็นต้น

2. การให้คำแนะนำก่อนสมรสได้แก่ เรื่องอายุที่ควรสมรส การเลือกคู่ครอง การครองเรือน กฎหมายเกี่ยวกับการสมรส การวางแผนครอบครัว

3. การเตรียมตัวในด้านฐานะทางเศรษฐกิจ เช่น การมีอาชีพเป็นหลักฐาน

4. การให้ความรู้ในเรื่องโรคทางพันธุกรรม ซึ่งมีความสำคัญมาก หากครอบครัวของคู่สมรสมีโรคที่ถ่ายทอดได้ จะทำให้บุตรมีปัญหาดังกล่าวมาได้

5. แนะนำในเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น หน้าที่ของสามีและภรรยาที่ดี สาเหตุความขัดแย้งในครอบครัว เป็นต้น

ระยะมีครรภ์ วัตถุประสงค์ของการเยี่ยมหญิงมีครรภ์ ก็เพื่อให้การดูแลส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคแก่มารดา และ เด็กในครรภ์ให้มีสุขภาพแข็งแรงตลอดระยะเวลาของการตั้งครรภ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แล้งป้องกันภาวะแทรกซ้อนหรือแก้ไขภาวะผิดปกติให้เร็วที่สุด การให้คำแนะนำควรมีลักษณะในเรื่องดังนี้

1. การฝากครรภ์ กระตุ้นให้หญิงไปฝากครรภ์และไปตรวจตามนัด ชี้แจงให้หญิงมีครรภ์เข้าใจถึงความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของหญิงมีครรภ์ต้องได้รับการดูแลก่อนคลอดอย่างน้อย 4 - 6 ครั้ง

2. การปฏิบัติตัวในด้านสุขภาพอนามัยที่ถูกต้อง เช่น การรับประทานอาหารอย่างถูกต้องเพียงพอ ซึ่งมีผลทำให้เด็กแรกเกิด มีน้ำหนักไม่น้อยกว่า 3,000 กรัม การพักผ่อน การออกกำลังกาย เป็นต้น

3. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค ได้แก่ การฉีดวัคซีนชอยด์ป้องกันโรคบาดทะยักในเด็กเกิดใหม่ ซึ่งในหญิงมีครรภ์ที่พบครั้งแรกฉีดเข็มที่ 1 และ เข็มที่ 2 ห่างจากเข็มแรกอย่างน้อย 1 เดือน

4. การเตรียมเครื่องใช้ในการคลอดและเครื่องใช้สำหรับทารก

5. การสร้างความคุ้นเคยกับหญิงมีครรภ์และญาติเพื่อขอความร่วมมือในการดูแลหญิงมีครรภ์

6. แนะนำแหล่งประโยชน์ที่จะไปใช้บริการหรือไปคลอดตามความเหมาะสม ระยะคลอด หญิงมีครรภ์ ควรได้รับการทำคลอดจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขหรือหมอดำแย ที่อบรมแล้วในกรณีที่มีมารดาต้องการคลอดที่บ้าน พยาบาลอนามัยชุมชนควรพิจารณาด้วยว่าสภาพที่อยู่อาศัยเหมาะสม สภาวะอนามัยของมารดาและเด็กในครรภ์อยู่ในภาวะปกติไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อ และภาวะแทรกซ้อนขณะคลอด การดูแลช่วยเหลือควรตั้งแต่วาระเบ่ง และระยะคลอด ซึ่งวิธีปฏิบัติเช่นเดียวกับการคลอดในคลินิก จะต่างกันแต่เพียงการจัดสถานที่ การตัดแปลงเครื่องมือ - เครื่องใช้ให้เหมาะสม และต้องปราศจากเชื้อ ในกรณีที่มีการคมนาคมสะดวก ควรแนะนำให้หญิงมีครรภ์คลอดในสถานบริการจะทำให้ปลอดภัยกว่า หากไม่สะดวก และจำเป็นต้องคลอดที่บ้าน ควรคำนึงถึงหลักการป้องกันการติดเชื้อให้มากที่สุด สำหรับการช่วยเหลือภายหลังคลอดมีดังนี้

1. การชำระบริเวณช่องคลอด และการใส่ผ้าซับเลือด

2. การทำความสะอาดร่างกายเปลี่ยนเสื้อผ้าใหม่และห่มผ้าให้อบอุ่น และให้นอน

3. สังเกตการหดตัวของมดลูก และปริมาณเลือด

4. สังเกตอาการผิดปกติของทารก สอนมารดาและญาติให้รู้จักสังเกตอาการผิดปกติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การปฏิบัติตัวของมารดาหลังคลอด และการสังเกตอาการผิดปกติภายในเวลา 12 ชั่วโมง หลังคลอด เช่น การตกเลือด หรือมีไข้ เป็นต้น

ระยะหลังคลอด วัตถุประสงค์ของการเยี่ยมหญิงหลังคลอดก็เพื่อป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดกับมารดาและทารกหลังคลอด และให้บริการส่งเสริมสุขภาพอนามัย ซึ่งตามนโยบายของการพัฒนาคุณภาพชีวิต หญิงหลังคลอดควรได้รับการดูแลจากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือหมอดูตำแยที่อบรมแล้ว การให้คำแนะนำและคำปรึกษามีดังนี้

1. การปฏิบัติตัวของมารดาให้ถูกต้องเหมาะสม ได้แก่ การพักผ่อน การบริหารร่างกาย การรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องนุ่งห่ม การขับถ่ายอุจจาระ เป็นต้น

2. การให้นมบุตรและการทำความสะอาดเต้านมก่อนและหลังให้นมบุตร โดยที่พยาบาลอนามัยชุมชนสาธิตและให้มารดาทดลองปฏิบัติจนถูกต้อง

3. การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และปริมาณเพียงพอ ควรแนะนำให้เพิ่มจำพวกอาหารโปรตีนให้มากขึ้น โดยเฉพาะในรายที่ให้นมบุตร เปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง เช่น การงดของแสดง ไม่ควรงดเพราะจะทำให้ขาดสารอาหารทั้งมารดาและบุตรที่กินนมแม่

4. การงดเพศสัมพันธ์กับสามี 6-8 สัปดาห์ หรือจนกว่าจะได้รับการตรวจหลังคลอดแล้ว

5. การสังเกตลักษณะของน้ำคาวปลาและอาหารผิดปกติ ที่ควรพบแพทย์หรือพยาบาลเรื่องน้ำคาวปลามีกลิ่นเหม็น สีแดงตลอดไม่จางลง มีไข้ เป็นต้น

6. การตรวจร่างกายภายหลังคลอด 6 สัปดาห์

7. การวางแผนครอบครัว และการเลือกวิธีคุมกำเนิดที่เหมาะสม

8. การให้การพยาบาลตามสภาพปัญหาและความต้องการของมารดา หรือสอนมารดาและญาติให้ปฏิบัติการพยาบาลด้วยตนเอง

1.2.2 กลุ่มทารก ถือเป็นกลุ่มสำคัญที่ควรได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างดี เพื่อป้องกันการติดเชื้อ และให้การเจริญเติบโตไปตามพัฒนาการของวัย ซึ่งอาจแบ่งกลุ่มอายุสำหรับการเยี่ยมดังนี้

การเยี่ยมทารกอายุ 6 สัปดาห์แรก เป็นการเยี่ยมเพื่อประเมินสภาวะอนามัยของทารก โดยตรวจดูสภาพทั่วไป ตรวจดูความผิดปกติ และให้คำแนะนำแก่มารดาเกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตร คำแนะนำที่สำคัญได้แก่

1. การทำความสะอาดร่างกายและการให้ความอบอุ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

2. การทำความสะอาดสะดือ ตั้งแต่แรกเกิด ไปจนกระทั่งสายสะดือหลุด

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สาธิตการอาบน้ำทารกให้แก่มารดาและญาติในระยะเวลาที่สายสะดือยังไม่หลุด และเมื่อหลุดแล้ว

4. แนะนำอาหารที่เหมาะสมที่สุดสำหรับทารกคือนมมารดา โดยสาธิตวิธีเตรียมเต้านมก่อนให้นมบุตร การอุ้มบุตรให้นม การทำให้เด็กเรอภายหลังจากอิ่มแล้ว รวมทั้งการดูแลรักษาความสะอาดของเต้านม

5. การพักผ่อนและการนอนหลับของทารก รวมทั้งการรักษาความสะอาดของเครื่องใช้ เสื้อผ้า และบริเวณที่พักอาศัย

6. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคตามเกณฑ์อายุ เช่น อายุ 2 เดือน และเมื่อ 4 เดือน ต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก และโปลิโอ

7. การสังเกตอาการผิดปกติ เช่น ลักษณะอุจจาระ ปัสสาวะ ผิวน้ำ การหายใจที่ผิดปกติ
การเยี่ยมทารกอายุ 6 สัปดาห์ ถึง 1 ปี เพื่อสังเกตอาการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของเด็กว่าเหมาะสมตามวัยหรือไม่ สำหรับคำแนะนำได้แก่

1. การให้อาหารเสริมตามวัย ซึ่งควรแนะนำอายุที่เริ่มให้ประเภทและปริมาณของอาหารในแต่ละช่วงอายุ

2. การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคตามเกณฑ์อายุ ได้แก่ วัคซีนป้องกันโรคคอตีบ ไอกรน บาดทะยัก โปลิโอ และหัด

3. การป้องกันอุบัติเหตุภายในบ้าน เช่น ของมีคม กระดิกน้ำร้อน

4. การให้ความรัก ความอบอุ่น และการดูแลความสะอาดของร่างกายเด็ก

5. การดูแลรักษาความสะอาดของช่องปากและฟัน เพราะเด็กวัยนี้ฟันจะเริ่มขึ้น จึงควรได้รับการดูแลอย่างถูกต้อง เพื่อป้องกันปัญหาของสุขภาพฟัน

2. การเยี่ยมเพื่อให้การรักษายาบาล กลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับการเยี่ยมได้แก่ผู้ที่กำลังเจ็บป่วยอยู่ที่บ้าน ผู้ป่วยที่ได้รับการรักษายาบาลจากโรงพยาบาล และควรได้รับการดูแลต่อเนื่องรวมทั้งการฟื้นฟูสุขภาพ ดังนั้นการเยี่ยมควรให้การช่วยเหลือและแนะนำปรึกษาในเรื่องต่อไปนี้

1. แนะนำการปฏิบัติตัวให้ถูกต้องตามการรักษายาบาล และต่อเนื่องมาจากโรงพยาบาล หรือสถานบริการอื่น ๆ

2. สาธิตการพยาบาลให้ผู้ป่วยและญาติได้ปฏิบัติอย่างถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สอนให้ผู้ป่วยและญาติรู้จักสังเกตอาการผิดปกติและการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย ตลอดจนการให้การช่วยเหลือเบื้องต้น หรือการนำส่งโรงพยาบาล

4. การรักษาความสะอาดของร่างกาย การจัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับผู้ป่วย
5. การให้อาหารตามสภาพของโรค และมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของร่างกาย
6. การป้องกันการแพร่กระจายของโรค ในกรณีที่เป็นโรคติดต่อและกำจัดเชื้อโรค
7. การเพิ่มภูมิคุ้มกันโรคให้แก่สมาชิกในครอบครัว เช่น การฉีดวัคซีน
8. การป้องกันความพิการและการฟื้นฟูสุขภาพ
9. การไปรับการตรวจร่างกายตามแพทย์นัดอย่างสม่ำเสมอ
10. การให้คำแนะนำและการรักษาพยาบาลอื่น ๆ ตามสภาพปัญหาที่พบขณะเยี่ยมบ้าน

3. การเยี่ยมเพื่อฟื้นฟูสุขภาพ วัตถุประสงค์ของการเยี่ยม ก็เพื่อให้ผู้บริการกลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็วที่สุด หรือสามารถที่จะช่วยเหลือตนเองได้

กลุ่มเป้าหมายที่ควรได้รับการเยี่ยม ได้แก่

1. ผู้ป่วยที่กำลังอยู่ในระยะพักฟื้น หรือหายจากการเจ็บป่วย ให้มีสุขภาพเหมือนเดิมโดยเร็วที่สุด
2. ผู้ป่วยที่ได้รับการสูญเสียอวัยวะบางส่วน หรือมีความพิการเกิดขึ้น เช่น ถูกตัดแขน ขา เป็นต้น
3. ผู้ที่มีปัญหาความขัดข้องของระบบกล้ามเนื้อ กระดูก และข้อ ต่าง ๆ เช่น กล้ามเนื้อตีบ ข้อแข็งติดขัด หรือมีความพิการ
4. ผู้ที่มีความผิดปกติทางด้านจิตใจ เช่น โรคจิต โรคประสาท
5. ผู้ที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหว เช่น เป็นอัมพาต
6. ผู้ที่เจ็บป่วยโดยโรคเรื้อรัง เช่น โรคเบาหวาน โรคหัวใจ โรคมะเร็ง โรคปอดอักเสบเรื้อรัง เป็นต้น
7. ผู้ที่ควรได้รับการฟื้นฟูสุขภาพตามธรรมชาติ ได้แก่ ผู้สูงอายุ
8. ผู้ที่มีปัญหาอื่น ๆ เช่น การมองเห็น การได้ยิน และการพูด เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การให้การดูแลและช่วยเหลือควรปฏิบัติในเรื่องต่อไปนี้

1. การรักษาความสะอาดโดยทั่ว ๆ ไป เช่น การรักษาความสะอาดของร่างกาย เสื้อผ้า และเครื่องนอน รวมทั้งบริเวณภายในบ้าน
2. แนะนำการดูแลเรื่องอาหาร โดยจัดอาหารให้เหมาะสมกับสภาพของโรคและมีปริมาณเพียงพอกับความต้องการของร่างกาย
3. การพักผ่อนหลับนอน ควรได้รับการพักผ่อนให้เพียงพอ และจัดท่านอนให้เหมาะสม ป้องกันการเกิดแผลกดทับ
4. การขับถ่าย ควรได้รับการช่วยเหลือให้มีการขับถ่ายทุกวัน หรือช่วยเหลือเมื่อมีอาการท้องผูก
5. การให้ความอบอุ่นทางด้านจิตใจ โดยเฉพาะผู้ที่มีความพิการ หรือเจ็บป่วยเรื้อรัง เช่น การให้กำลังใจ การดูแลอย่างใกล้ชิด
6. การฝึกหัดให้ผู้ป่วยพยายามช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด
7. การทำกายภาพบำบัดตามคำแนะนำของนักกายภาพ เพื่อให้กลับคืนสู่สภาพเดิมโดยเร็วที่สุด หรือป้องกันความพิการที่อาจจะเกิดขึ้นอีก
8. แนะนำแหล่งประโยชน์ที่จะไปขอรับบริการ เช่น สถานบริการแก่ผู้ที่มีความพิการทางหู ทางตา หรือความผิดปกติทางด้านสมอง
9. ให้การช่วยเหลือในการส่งต่อผู้ที่มีปัญหาไปยังสถานบริการหรือสถานสงเคราะห์ต่างๆ การกำหนดการเยี่ยม ระยะเวลาของการเยี่ยมแต่ละกลุ่มเป้าหมาย ขึ้นอยู่กับสภาพปัญหา และความต้องการ รวมทั้งจุดประสงค์ของการเยี่ยม และจำนวนบุคลากรที่จะให้บริการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3

การกำหนดระยะเวลาเยี่ยม โดยทั่วไปแบ่งตามกลุ่มเป้าหมายได้ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	ระยะเวลาเยี่ยม	หมายเหตุ
1. หญิงมีครรภ์ อายุครรภ์ต่ำกว่า 28 สัปดาห์ อายุครรภ์ 28 สัปดาห์ อายุครรภ์ 36 สัปดาห์ขึ้นไป	เดือนละครั้ง 2 สัปดาห์ต่อ 1 ครั้ง 1 สัปดาห์ต่อครั้ง	
2. มารดาหลังคลอด และทารกแรกเกิด	4-6 ครั้ง ในระยะ 6-8 สัปดาห์ หลังคลอด	ตามเกณฑ์ จปฐ. สำหรับความถี่-ห่างของแต่ละ ครั้งขึ้นอยู่กับปัญหาและความ ต้องการของมารดาและทารก
3. เด็กวัยทารก (อายุ 1 เดือน ถึง 1 ปี)	เดือนละครั้ง	
4. เด็กก่อนวัยเรียน (อายุ 1-5 ปี)	เด็กปกติเยี่ยมปีละครั้ง	
5. ผู้เจ็บป่วย	เมื่อเริ่มมีอาการเจ็บป่วยหรือ อาหารผิดปกติ	ความถี่-ห่างของการเยี่ยมขึ้นอยู่กับ ปัญหาและความต้องการผู้ป่วย

สรุป

พยาบาลอนามัยชุมชนเป็นผู้นำบริการสุขภาพอนามัยไปสู่ประชาชนตามบ้าน ลักษณะของงานบริการจะครอบคลุมทั้งด้านการส่งเสริมสุขภาพอนามัย การป้องกันโรค การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสุขภาพ โดยพิจารณาให้บริการตามปัญหาและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายทั้งในภาวะปกติและภาวะการเจ็บป่วย ได้แก่ หญิงมีครรภ์ หญิงคลอด หญิงหลังคลอด เด็กแรกเกิด วันก่อนเรียน การให้บริการต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การค้นหาปัญหาและความต้องการโดยเน้นความต้องการตามความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของแต่ละวัย การให้ประชาชนรู้จักวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ไขปัญหา และประเมินผล พยาบาลอนามัยชุมชนควรรู้จักปรับบริการให้เหมาะสมกับสภาพของครอบครัว ทั้งในด้านการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้ เมื่ออนุญาตเห็นใจไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชนบทรรมนิยมและประเพณีของท้องถิ่น กระตุ้นให้ประชาชนช่วยเหลือตนเองทางด้านสุขภาพอนามัยให้มากที่สุด หรือสามารถพึ่งพาตนเองได้

บทบาทหน้าที่ของพยาบาลในการบริการสุขภาพ

งานด้านบริการสุขภาพอนามัยของประชาชนเป็นงานใหญ่ ต้องอาศัยความร่วมมือและความรับผิดชอบจากหลาย ๆ ฝ่าย พยาบาลเป็นบุคคลหนึ่งที่มีส่วนรับผิดชอบในงานด้านบริการสุขภาพนั้นด้วย บทบาทและหน้าที่ของพยาบาลในการบริการสุขภาพ สรุปได้ดังนี้

1. บทบาทของพยาบาล ค่อยผู้ป่วยและครอบครัว บริการพยาบาลเป็นลักษณะการติดต่อระหว่างบุคคล คือ พยาบาลกับผู้ป่วย ผู้ป่วยคาดหวังว่าพยาบาลเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการให้การพยาบาลต่าง ๆ โดยสามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการให้บริการ ครอบครัวของผู้ป่วยคาดหวังว่าพยาบาลจะรายงานสภาพอาการของผู้ป่วยให้ญาติเพื่อญาติของผู้ป่วยจะได้คลายความตึงเครียดและวิตกกังวลได้ และพยาบาลควรจะได้สอนญาติผู้ป่วยเกี่ยวกับการดูแลอย่างง่าย ๆ ตลอดจนวิธีการป้องกันโรค

2. บทบาทของพยาบาลต่อผู้ร่วมงาน การพยาบาลมีขอบเขตกว้างขวาง นอกจากการดูแลผู้ป่วยด้านร่างกาย และ จิตใจแล้ว งานพยาบาลยังครอบคลุมไปถึง การฟื้นฟูสมรรถภาพ การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ ตลอดจนถึงการให้การรักษายาบาลขั้นต้นอีกด้วย ดังนั้นการพยาบาลจึงเป็นบริการที่มี

ผู้ร่วมงานประกอบกันหลายฝ่าย เพื่อช่วยกันในการให้การพยาบาลต่อผู้มารับบริการให้ได้ผลดี

พยาบาลเป็นผู้ใกล้ชิดกับผู้ป่วยมากกว่าเจ้าหน้าที่อื่นๆ ในทีมสุขภาพ พยาบาลจึงต้องทำหน้าที่เสมือนตัวกลางในการติดต่อประสานงานสื่อความหมายระหว่างผู้ป่วยกับเจ้าหน้าที่ ในทีมสาธารณสุข

3. บทบาทของพยาบาลต่อประชาชน สังคมคาดหวังว่าบทบาทของบุคคลนั้น ควรมีพฤติกรรมอย่างไร เช่นเดียวกับคนในสังคมคาดหวังต่อพยาบาล และการพยาบาลที่แสดงออกต่อผู้ป่วย การคาดหวังแต่ละสังคมนั้น ไม่เหมือนกัน แตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรม สิ่งที่สังคมคาดหวังจากการปฏิบัติการพยาบาลคือ การเป็นผู้ที่มีทักษะทางเทคนิคการพยาบาล ให้ความสนใจและมีความเข้าใจผู้ป่วยว่าเป็นบุคคลหนึ่ง ประการต่อมา ผู้ป่วยจะคาดหวังพยาบาลควรจะมีอะไรผิดปกติเกิดขึ้นกับตัวเองและควรจะทำอย่างไร รวมถึงการคาดหวังว่าพยาบาลเป็นผู้ที่มีความเฉลียวฉลาด เมตตากรุณา ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความไว้วางใจในการทำงาน มีความพอใจในการทำงาน ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อนำมาใช้ประโยชน์ในการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของบุคลากรทางการแพทย์พยาบาล

1. พยาบาลวิชาชีพ (Professional Nurse) หรือมีหน้าที่ทั่วไป คือรับผิดชอบให้บริการพยาบาลกับผู้ป่วยทางด้านร่างกายและจิตใจ ผู้ได้รับบาดเจ็บหรือทุพพลภาพ ปัญญาอ่อน ผู้มีครรภ์ ทารก ผู้สูงอายุในโรงพยาบาลหรือสถานบริการรักษาและบำบัดป้องกันการเจ็บป่วยโดยมีหน้าที่หลักคือ

- 1.1 พิจารณาอาการของผู้ป่วยแต่ละคน
- 1.2 วางแผนและให้การพยาบาลตลอด 24 ชั่วโมง
- 1.3 สังเกต พิจารณา วิเคราะห์อาการเปลี่ยนแปลงของโรค
- 1.4 ตัดสินใจให้การช่วยเหลือในกรณีรีบด่วนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว
- 1.5 บันทึกผลบริการพยาบาล อาการและความเป็น ไปของโรค แล้วแจ้งให้แพทย์ทราบ
- 1.6 ให้อาหารและให้บริการพยาบาลตามกำหนดเวลา
- 1.7 หาวิธีป้องกันความพิการและส่งเสริมฟื้นฟูสุขภาพของผู้ป่วยให้กลับสู่สุขภาพปกติให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
- 1.8 ส่งเสริมให้กำลังใจผู้ป่วยให้ปรับตัวเข้ากับสภาพความบกพร่องของร่างกาย
- 1.9 ควบคุมดูแลการจัดสิ่งแวดล้อมผู้ป่วยให้เป็น ไปอย่างเหมาะสม เรียบร้อยปลอดภัย และถูกสุขลักษณะ
- 1.10 ป้องกันการแพร่เชื้อโรค สอน แนะนำผู้ป่วยญาติผู้ป่วยและประชาชนถึงวิธีปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากโรค
- 1.11 วางแผนปรับปรุงงานมอบหมายงาน ควบคุมดูแล แนะนำและประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชา

2. พยาบาลเทคนิค มีหน้าที่รับผิดชอบในการพยาบาลแก่ผู้ป่วยทั่วไปที่มีปัญหาไม่ซับซ้อน ผู้ป่วยทางจิตมีอาการไม่รุนแรง ผู้ป่วยพักฟื้น มารดา เด็ก ทารก และคนชรา ในการที่จะประเมินวิเคราะห์ปัญหาและให้การช่วยเหลือเบื้องต้นดูแลเช็ก ขวามปลอดภัย และความสุขสบายทั่วไป อาหารการขับถ่าย การออกกำลังกาย การพักผ่อนและการจัดสิ่งแวดล้อมตามหลักอนามัย นอกจากนี้ยังต้องทำหน้าที่รับผิดชอบต่อการป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพ การบันทึกอาการโรค การให้ความร่วมมือในการรักษาพยาบาลในระดับสูง และซับซ้อนในฐานะผู้ป่วย ผู้ประกอบโรคศิลปะแผนปัจจุบันชั้นหนึ่งสาขาการพยาบาล

3. เจ้าหน้าที่พยาบาล ผู้ช่วยพยาบาล และพนักงานผู้ช่วย มีหน้าที่ให้ความช่วยเหลือดูแลผู้
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการดำเนินงานของโรงพยาบาล
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ป่วยที่มีอาการทุเลา หรือฟื้นอันตรายนแล้ว และให้บริการประเภทงานประจำ (Routine Work) งานเกี่ยวกับความสะอาดสุขภาพของผู้ป่วย เช่น การทำเตียง เช็ดตัวผู้ป่วยที่อยู่ในระดับฟื้นอันตรายน ดูแลความสะอาดเครื่องมือเครื่องใช้ และสถานที่ที่ได้รับการควบคุม และตรวจสอบของพยาบาล

4. พยาบาลในชุมชน มีลักษณะการปฏิบัติงาน 2 ประเภท คือ

4.1 พยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกผู้ป่วยในโรงพยาบาลชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วยเรียกว่า “พยาบาล” ปฏิบัติงานทางฝ่ายการพยาบาล เช่น งานหน่วยจ่ายกลาง งานผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยอุบัติเหตุ งานผู้ป่วยใน งานห้องคลอด งานห้องผ่าตัด

4.2 พยาบาลที่ปฏิบัติงานกับประชาชนในฝ่ายส่งเสริมสุขภาพเรียกว่า “นักวิชาส่งเสริมสุขภาพและเจ้าหน้าที่งานส่งเสริมสุขภาพ” ปฏิบัติงานด้านฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ เช่น งานอนามัยแม่และเด็ก งานวางแผนครอบครัว งานนอกโรงเรียน งานโภชนาการ งานสุขศึกษา งานฝึกอบรม งานสุขภาพจิต

กระบวนการพยาบาล

วิชาชีพพยาบาลมีลักษณะการทำงานแบบให้บริการแก่มวลมนุษย์ซึ่งมีชีวิตจิตใจและวิญญาณจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำงานให้เป็นระบบระเบียบ มีแบบแผน รอบคอบ รวดเร็ว ยืดหยุ่นทันต่อเหตุการณ์ฉุกเฉินที่ต่อกรความช่วยเหลืออย่างรีบด่วน บทบาทหน้าที่และขอบเขตงานของพยาบาลปฏิบัติต่อผู้รับบริการครอบคลุมถึงบุคคล ครอบครัว และชุมชน เพื่อผดุงส่งเสริมความมีสุขภาพดีของผู้รับบริการ ตลอดจนตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทั้งในภาวะปกติ เจ็บป่วย และวาระสุดท้ายของชีวิต การปฏิบัติการพยาบาลประกอบด้วย วิธีการสังเกต ตรวจสอบ ซักถาม สัมภาษณ์ ประคับประคอง สื่อสาร แนะนำ สอนดูแล ช่วยเหลือ ซึ่งมีขั้นตอนการกระทำกิจกรรมอย่างเป็นระบบระเบียบด้วยหลักการ และเหตุผลเรียกว่า กระบวนการพยาบาล (Nursing Process)

ความหมายของกระบวนการพยาบาล

กระบวนการพยาบาล เป็นการนำวิธีการแก้ปัญหาโดยทางวิทยาศาสตร์ หรือการใช้ระเบียบวิธีการตัดสินใจในการพยาบาลโดยกระทำอย่างมีขั้นตอน และตามแบบของระบบ มีกลไกเป็นวงจรต่อเนื่อง (พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์, 2522 : 39)

โคเซอร์และเอิบ (Kozier and Erd, 1983 : 116) ได้ให้ความหมายว่า เป็นการจัดเตรียมและปฏิบัติการพยาบาลอย่างมีระบบด้วยวิธีการที่มีเหตุผล ประกอบไปด้วยขอบข่ายงานการวางแผน

และปฏิบัติการพยาบาล ซึ่งช่วยให้พยาบาลใช้ความรู้ทางการพยาบาลในการแก้ปัญหาความผิดปกติไม่วาระใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สร้างสรรค์ ทำให้เกิดประสบการณ์เก็บไว้เป็นความรู้ จนกลายเป็นนิสัยเพื่อนำมาใช้ปฏิบัติการพยาบาลตลอดเวลา

นอกจากนี้ยังมี นักวิชาการพยาบาลอีกหลายท่านที่ให้ความหมาย กระบวนการพยาบาลไว้พอสรุปได้ดังนี้ กระบวนการพยาบาลเป็นแบบแผนหลักในการปฏิบัติการพยาบาลที่มีลำดับขั้นตอนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเป็นระบบระเบียบด้วยเหตุและผล เพื่อเลือกกิจกรรมการพยาบาลให้เหมาะสมกับสภาพของผู้รับบริการแต่ละคน โดยใช้ความรู้ทางพยาบาล การแก้ปัญหา ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์มาดำเนินการประเมินสภาพ วินิจฉัย วางแผนและประเมินผลการพยาบาลอย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ 4

สถานบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข

ประเภทสถานบริการ	แห่ง	เตียง	หมายเหตุ
โรงพยาบาลชุมชน (กองสาธารณสุขภูมิภาค)	708	22,040	ขนาด 10 เตียง 224 แห่ง ขนาด 30 เตียง 355 แห่ง ขนาด 60 เตียง 88 แห่ง ขนาด 90 เตียง 35 แห่ง ขนาด 120 เตียง 6 แห่ง
โรงพยาบาลสาขา	4		จัดตั้งในอำเภอที่ไม่มีโรงพยาบาลชุมชน โดยจัดแพทย์มาปฏิบัติทุกวันและจำปรับเป็นโรงพยาบาลชุมชน
สถานีอนามัย	9,239		สถานีอนามัยขนาดใหญ่ 1,380 แห่ง สถานีอนามัยขนาดเล็ก 7,859 แห่ง
สถานบริการสาธารณสุขชุมชน	523		เฉพาะพื้นที่ทุรกันดารและเสี่ยงภัย
รวม	10,473	22,040	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้ใช้เฉพาะในโครงการศึกษาเท่านั้น อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนเว็บไซต์ของหน่วยงานได้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5

อัตราการเกิด (ต่อประชากร 1,000 คน) อัตราการเกิดไร้ชีพ อัตราเด็กตายอายุ 0 - 11 - 59 เดือน

รายการ	อัตรา
เกิดมีชีพ	20.7
เกิดไร้ชีพ	19.04
เด็กตายอายุ 0 - 11 เดือน	15.35
ภาคเหนือ	20.82
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	15.54
ภาคกลาง	10.55
ภาคใต้	16.11
เด็กตายอายุ 0 - 59 เดือน	21.53
ภาคเหนือ	30.99
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	19.94
ภาคกลาง	17.12
ภาคใต้	23.32

ตารางที่ 6

ประชากรคาดประมาณวันกลางปี(1 กรกฎาคม)จำแนกตามเพศ ภาค และกรุงเทพฯ พ.ศ. 2543

(หน่วย:พันคน)

ภาค	รวม	ชาย	หญิง
กรุงเทพมหานคร	7,149	3,507	3,642
ภาคเหนือ	11,845	5,992	5,853
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	21,641	10,898	10,743
ภาคกลาง(รวมกรุงเทพฯ)	21,637	10,733	10,904
ภาคใต้	8,988	4,502	4,485
รวมทั้งประเทศ	64,110	32,126	31,984

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษานานับ เมื่อแปลตีพิมพ์ไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ทิมา เอกสารการคาดประมาณประชากรของประเทศไทย 2523 - 2558
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 7

จำนวนเด็กอายุต่ำกว่า 1 ปี ตายด้วยสาเหตุสำคัญ ต่อเกิดมีชีพ 1,000 คน พ.ศ. 2535 - 2537

สาเหตุการตาย	2535		2536		2537	
	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา	จำนวน	อัตรา
ไข้ไม่ทราบสาเหตุ	987	1.0	786	0.8	648	0.7
รูปปริศนาของหัวใจที่ไม่ระบุไว้	946	1.0	824	0.9	697	0.7
เหตุพยาธิสภาพ และมฤตภาพที่กำหนด						
ไม่ชัดเจนและไม่ทราบสาเหตุ	710	0.7	721	0.8	704	0.7
ทารกคลอดก่อนกำหนด	536	0.6	544	0.6	449	0.5
ปอดอักเสบ จุลินทรีย์ไม่ระบุจำเพาะ	520	0.5	600	0.6	590	0.6
การหายใจล้มเหลว	349	0.4	395	0.4	350	0.4
เลือดเป็นพิษ ไม่ระบุจำเพาะ	404	0.4	401	0.4	390	0.4
อาการเนื่องจากตอนใกล้คลอด	288	0.3	236	0.2	251	0.3
อาการหายใจอื่นๆของทารกเกิดใหม่	301	0.3	340	0.4	323	0.3
อาการท้องร่วงติดเชื้อ	199	0.2	145	0.2	133	0.1

กองวางแผนทรัพยากรมนุษย์, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ความสำคัญของกระบวนการพยาบาล

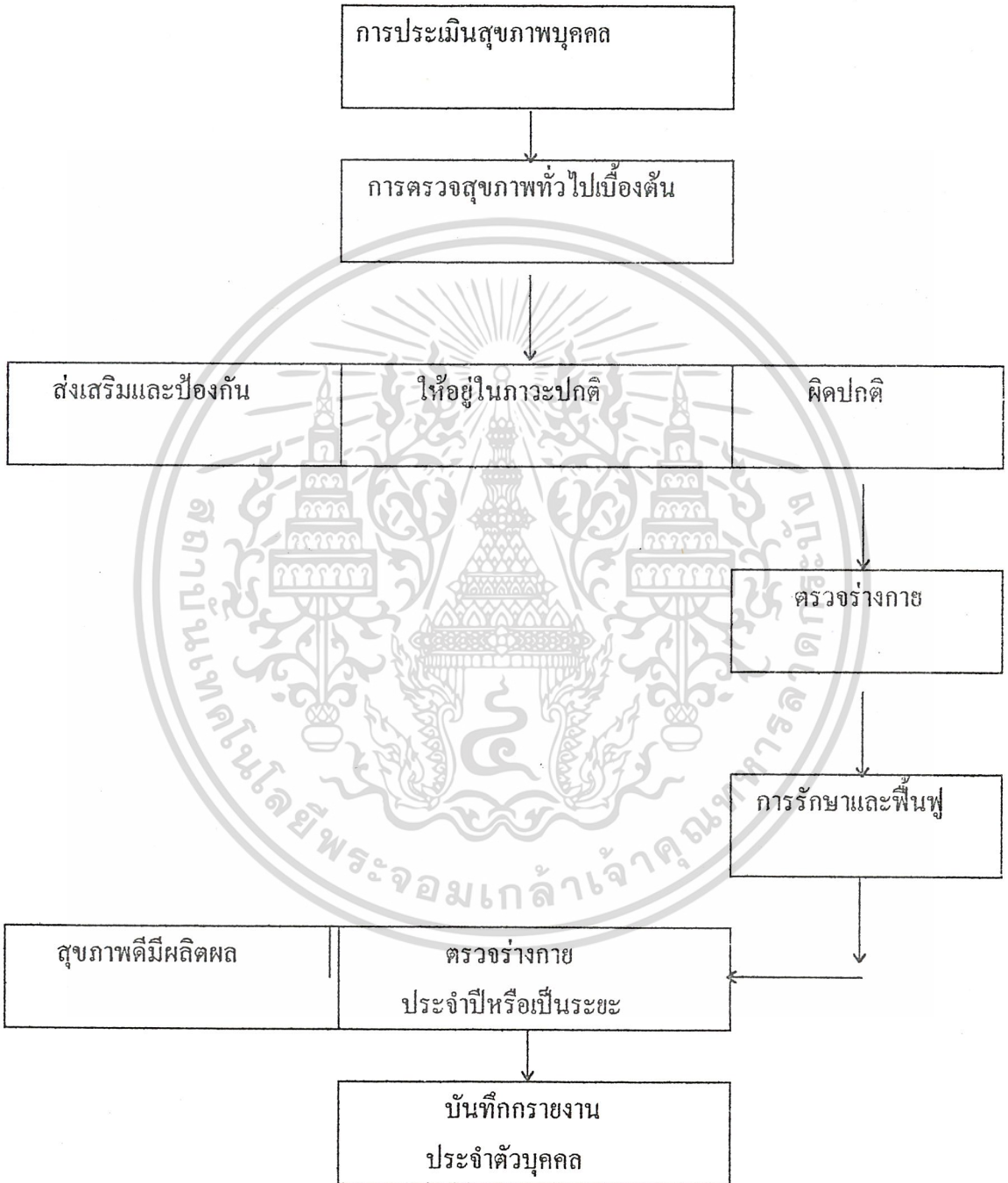
การใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติงาน ช่วยให้พยาบาลสามารถวิเคราะห์ปัญหาผู้รับบริการได้อย่างถูกต้อง ทั้งกำหนดบทบาทหน้าที่ที่เป็นอิสระของพยาบาลในการแก้ปัญหาสุขภาพอนามัย ร่วมกับผู้รับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการพยาบาลเปรียบเสมือนแผนที่ซึ่งช่วยให้คนเดินทางถึง

ที่หมายถูกต้องและรวดเร็วฉับไวด กระบวนการพยาบาลจะช่วยให้พยาบาลทำงานได้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ถูกต้อง รวดเร็วแน่นอนและประหยัด ฉะนั้น กระบวนการพยาบาลจึงเป็นเครื่องกำหนดทิศทางที่แน่นอน ให้พยาบาลทำงานให้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งแต่ละขั้นตอนมีความจำเป็นและความสำคัญ การนำไปใช้อย่างถูกต้องแต่ละสถานะการณ์จะก่อให้เกิดประสบการณ์เพิ่มเติมเป็นความรู้ความสามารถ ทักษะ ขึ้นเรื่อย ๆ จนในที่สุดสามารถนำกิจกรรมการพยาบาลนั้น ๆ มาใช้แก้ปัญหาสุขภาพได้ โดยอัตโนมัติเป็นขั้นตอนอย่างรวดเร็วต่อสถานะการณ์วิกฤตและฉุกเฉินจึงเป็นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
พยาบาลจะต้องฝึกฝนใช้กระบวนการพยาบาลแก้ปัญหาสุขภาพกับสถานะการณ์ต่าง ๆ อยู่เสมอ

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิตารางที่ 8
แสดงกรอบแนวคิดการประเมินสุขภาพบุคคล

การตรวจสุขภาพทั่วไปเบื้องต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการประเมินสุขภาพเบื้องต้นเป็นการประเมินสุขภาพพื้นฐานด้านร่างกายที่มนุษย์
ไม่ต้องการในการดำรงชีวิต โดยแท้จริงทุกคนได้กระทำการประเมินอยู่ตลอดเวลาแต่ไม่ได้ตรวจสอบใช้

วัดประเมินกับเกณฑ์กันมากนัก เช่น การชั่งน้ำหนักตามมาตรฐานและเทียบกับความสูง จะควรมีน้ำหนักก็กิโลกรัม บางคนมีการชั่งน้ำหนักบ่อย ๆ แต่ชั่งแล้วไม่ได้ตรวจสอบว่าตนเองอ้วนหรือผอม เมื่อเทียบกับมาตรฐาน โดยเฉพาะในวัยเด็กแรกเกิดจนถึงวัยรุ่น จำเป็นต้องได้รับการประเมิน ถ้ามีความผิดปกติในวัยเด็ก จำเป็นต้องได้รับการดูแลแก้ไขเสียแต่เนิ่นๆเพื่อป้องกันภาวะ

ทุพโภชนาการและปัญหาการเจริญเติบโตหยุดชะงัก และปัญหาอื่น ๆ ตามมาอีกมากมายหลายประการ

วิธีการตรวจร่างกาย มี 5 วิธี

1. การดู

การดู หมายถึง การใช้ตาดูสภาพร่างกายผู้ป่วย ซึ่งการตรวจแบบนี้จะทำให้ทราบอาการที่แสดงออกมาให้เห็นได้ละเอียด

2. การคลำ

การคลำ หมายถึง การสัมผัสด้วยมือ ใช้ในการวัดอุณหภูมิความชื้น และความหมายหรือความละเอียดของผิวหนัง ใช้ในการตรวจหารูปร่างที่ผิดปกติ ส่วนที่นุ่มหรือแข็งในร่างกาย

3. การเคาะ

การเคาะ หมายถึง การเคาะลงไปในส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย ทำให้มีเสียงขึ้นมา บริเวณที่จะเคาะ คือ ทรวงอกและช่องท้อง

วิธีเคาะ

ก. กดนิ้วกลางมือซ้ายของผู้ตรวจร่างกาย ลงบนตำแหน่งที่ต้องการตรวจ แล้วยกนิ้วอื่น ๆ ขึ้นแล้วพกมือจากผู้ป่วย

ข. เคาะ ข้อศอกซ้ายของนิ้วกลางมือซ้ายด้วยนิ้วกลางมือขวา โดยใช้ข้อมือเป็นจุดหมุน

ค. เคาะ 2 - 3 ครั้ง ลงบนบริเวณที่ต้องการตรวจ

ง. เสียงจะช่วยบอกว่าอะไรวางตัวอยู่ใต้บริเวณนั้น เปรียบเทียบเสียงที่ได้ยินจากบริเวณที่ต้องการตรวจกับเสียงบริเวณอื่น ๆ

4. การฟัง

การฟัง หมายถึงการใช้เครื่องมือช่วยในการฟังส่วนมากจะใช้กับบริเวณปอดหัวใจและช่องท้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การคม

การคมกลืน หมายถึง การสังเกตกลืนจากส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เช่น ลมหายใจ และของเหลวที่ออกมาจากร่างกาย

ใช้วิธีเหล่านี้ในการพิจารณาส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินสุขภาพผู้ป่วยและตั้งข้อวินิจฉัยการพยาบาล

การเตรียมผู้ป่วยในการตรวจร่างกาย

การตรวจร่างกายผู้ป่วยแต่ละครั้งจะต้องมีการเตรียมตัวผู้ป่วย เพื่อลดความวิตกกังวลของผู้ป่วย จะทำให้การตรวจร่างกายทำได้ดีขึ้น

การเตรียมผู้ป่วยปฏิบัติดังนี้

1. ควรจะทำให้ผู้ป่วยมีความสะดวกสบายที่สุด จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมที่จะตรวจร่างกายผู้ป่วย คือ สงบ และหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะมารบกวน จัดที่ให้ผู้ป้วยนั่งหรือนอนระหว่างการตรวจ

2. แจ้งจุดประสงค์ในการตรวจให้ผู้ป้วยทราบ และแจ้งให้ผู้ป้วยทราบว่าทำอะไร และมีเหตุผลอย่างไรในการทำ

3. ให้ผู้ป่วยถอดเสื้อผ้าและใช้ผ้าคลุมตัวผู้ป่วยได้ เพื่อให้ความอบอุ่นและปกปิดส่วนที่ไม่ควรเปิดเผย

4. ปรับอุณหภูมิของห้อง และปรับอุณหภูมิของเครื่องมืออื่น ๆ ที่แช่น้ำได้ โดยแช่ในน้ำอุ่นจนกว่าจะใช้งาน

5. แจ้งให้ผู้ป้วยทราบก่อนจะลงมือปฏิบัติ เช่น ก่อนที่จะฟังเสียงในปอดด้วยหูฟัง ควรจะบอกให้ผู้ป้วยทราบว่า จะฟังปอดของผู้ป้วย และให้ผู้ป้วยร่วมมือโดยการสูดลมหายใจเข้าลึก ๆ และหายใจออกทางปาก

เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจร่างกาย

ก่อนที่จะมีการตรวจร่างกาย ควรจะมีการเตรียมเครื่องมือที่จะใช้ในการตรวจร่างกายให้พร้อม จัดเครื่องมือวางไว้อย่างเป็นระเบียบ และสะดวกต่อการใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9
แสดงเครื่องมือสำหรับใช้ตรวจร่างกาย

เครื่องมือ	ประโยชน์ที่ใช้
- เครื่องชั่งน้ำหนัก	- ใช้ชั่งน้ำหนักผู้ป่วย
- เครื่องมือวัดความดันโลหิต	- ใช้วัดความดันโลหิต
- เครื่องมือวัดความสูง (ขนาดร่างกาย)	- ใช้วัดความสูง (ขนาดร่างกาย)
- นาฬิกาข้อมือที่มีเข็มวินาที	- ใช้วัดอัตราการเต้นของหัวใจ
- เทอร์โมมิเตอร์	- ใช้วัดอุณหภูมิของร่างกาย
- หูฟัง	- ใช้ฟังเสียงความดันโลหิต หัวใจเต้น ปอด และฟังเสียงในช่องท้อง
- ไฟสำหรับส่อง	- ใช้ส่องตรวจผิวหนังหน้าช่องปากช่องคอตา
- ไม้กคลิน	- ใช้กคลินสำหรับตรวจภายในช่องปาก และช่องคอ
- สำลี เช็ดหมด	- ใช้ทดสอบการรับความรู้สึก
- ถุงมือ สาระหล่อลื่น	- ใช้ตรวจอวัยวะสืบพันธุ์
- เครื่องถ่างช่องคลอด (Vaginal Speculum) (ในกรณีที่มีจำเป็น)	- ใช้ถ่างช่องคลอด ช่วยในการตรวจอวัยวะภายในของเพศหญิง

แนวทางการตรวจร่างกาย

สัญญาณชีพ	: ความดันโลหิตชีพจรอัตราการหายใจ อุณหภูมิ น้ำหนัก ความสูง
ปีศาจวะ	: สี น้ำตาล โปรตีน จำนวน
รูปร่างปกติ	: ตรวจสอบภาวะสุขภาพ ภาวะทุพโภชนาการ พฤติกรรม สภาพจิตใจ การพูด ความสามารถในการเดิน
ผิวหนัง	: สี การขาดน้ำ มีก้อนเนื้อ ความชื้น ขนที่ปกคลุมอยู่ การ ป้องกันอันตราย การคลำได้แก่ ความชื้น อุณหภูมิ ความอ่อนนุ่ม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาดูเท่านั้น เมื่ออนุญาตให้รับใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปดสิ่งเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่อมน้ำเหลือง	: ตรวจด้วยสายตาและการคลำหลังและหน้าหู ได้คาง หลัง คอ ระหว่างกระดูก คอ ไต้แขน
คีรีษะ	: การตรวจพบด้วยตา ได้แก่ ผมและใบหน้า การตรวจ ด้วยการคลำ ได้แก่ กระโหลกคีรีษะ หนังกีรีษะ เส้นผม การตรวจพบด้วยการเคาะ ได้แก่ ไชนัส
ตา	: ตรวจสอบการมองเห็นการตรวจพบด้วยตา ได้แก่ ลูกตา การเคลื่อนไหวของลูกตา เปลือกตาชั้นใน ตาขาว ตาดำ ม่านตา เลนส์ตา
หู	: ตรวจสอบการได้ยินการตรวจพบด้วยตา ได้แก่ รูหูชั้น นอก ใบหู การตรวจพบจากการคลำ ได้แก่ รูหูชั้นนอก ใบหู
จมูก	: การตรวจพบโดยการมองเห็น ได้แก่ จมูกภายนอก
ปากและคอหอย	: การตรวจพบด้วยตา ได้แก่ ริมฝีปาก ฟัน เชื้อบูช่องปาก คอหอย เหงือก
คอ	: การตรวจพบด้วยตา ได้แก่ ท่าและตำแหน่งของคอและ คีรีษะ ทดสอบการเคลื่อนไหวของคอ ต่อมไทรอยด์ การตรวจพบจากการคลำ ได้แก่ กระดูกส่วนที่ยื่นออกมา กล้าม เนื้อ ต่อมไทรอยด์
ระบบทางเดินหายใจ	: การตรวจพบด้วยตา ได้แก่ จังหวะและอัตราการหายใจ หายใจสะดวก ภาวะเหนื่อยหอบ ลักษณะของหน้าอก การขยายตัวของหน้าอก ช่องอก รุงมูก มีแผล การไอ การตรวจพบจากการคลำ ได้แก่ ผนังช่องอกทั้งด้านหน้า และด้านหลังการขยายตัวของหน้าอก การตรวจพบ จาก การเคาะ ได้แก่ หน้าอกด้านหน้าและด้านหลัง ด้วยการ ฟังเสียงจากเคาะ การตรวจพบจากการฟังด้วยเครื่อง ได้แก่ เสียงของการหายใจที่ด้านหน้าและด้านหลังลดลง หรือ ไม่มีเลย การเตรียมการหายใจออกหลังจากหายใจ เข้า เสียงผิดปกติของการหายใจ
หัวใจ	: การตรวจพบจกรการมองเห็น ได้แก่ เส้นเลือดที่ต้นคอ การตรวจพบจากการฟัง ได้แก่ ลิ้นหัวใจ บริเวณเส้นเลือด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เต้านม	: การตรวจพบด้วยตาได้แก่ เต้านมและหัวนม ขนาด รูปร่าง สี ของเต้านมที่หลังออกมาการตรวจโดยการคลำ ได้แก่มาก่อนเนื้อแข็ง นุ่ม
ท่อน้ำนม	: การตรวจพบด้วยตา ได้แก่ รูปร่าง แผลเป็น ระบบไหลเวียนเลือด ทวารหนัก การตรวจพบจากการคลำ ได้แก่มาก่อนเนื้อ ผ ของพื้นที่ทั้งหมด ความอ่อนนุ่ม การปวดท่อน้ำนม คับ ม้าม ไต การขยายตัวและความอ่อนนุ่มของกระเพาะปัสสาวะ การตรวจพบจากการฟัง ได้แก่มาก่อนเสียงจากการเคาะท่อน้ำนมการตรวจพบจากการเคาะ ได้แก่มาก่อนการหดเกร็ง ความอ่อนนุ่ม
อวัยวะสืบพันธุ์เพศชาย	: การตรวจพบด้วยตา ได้แก่มาก่อนอวัยวะสืบพันธุ์ชาย การตรวจพบด้วยการคลำ ได้แก่มาก่อนอัณฑะ ต่อมลูกหมาก
อวัยวะสืบพันธุ์เพศหญิง	: การตรวจพบด้วยการมองเห็น ได้แก่มาก่อนท่อน้ำนมปัสสาวะทางเปิดช่องคลอด การตรวจพบจากการมองเห็น โดยใช้เครื่องส่องช่องคลอด (Speculum) ได้แก่มาก่อนปากมดลูก ช่องคลอดการตรวจพบจากการคลำ ได้แก่มาก่อนมดลูก
แขนขา	: การตรวจพบด้วยตาและการคลำ ได้แก่มาก่อนแขน มือ ขา เท้า การบวม น้ำก้นอกและกระดูก : การตรวจพบด้วยตา ได้แก่มาก่อนก้นอก เนื้อ ข้อต่อ กระดูกส่วนอื่นของกระดูก การตรวจพบจากการคลำ ได้แก่มาก่อนก้นอก เนื้อ ข้อต่อกระดูก ระบบประสาท : การตรวจสอบความแข็งแรงของก้นอกเนื้อ การขยายตัวของประสาทที่ประสาทอ่อนนุ่ม ถูกเสียดสีจากเนื้อเยื่อที่ปกคลุมสมอง และไข การประสาทอ่อนนุ่ม ถูกเสียดสีจากเนื้อเยื่อที่ปกคลุม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การบันทึกและการรายงาน

การบันทึกและการรายงาน เป็นสิ่งจำเป็นที่ใช้เป็นหลักฐานที่สำคัญยิ่ง ในการประเมินภาวะสุขภาพและยังใช้เป็นหลักฐานทางด้านกฎหมาย ที่ถูกนำมาพิจารณาในกรณีที่มีคดีต่าง ๆ ที่ต้องขึ้นศาล

ผู้บันทึกจึงต้องเขียนรายงานให้ชัดเจน มีใจความที่มีสาระสำคัญและมีคุณค่าใช้เป็นประโยชน์ คุ่มค่าไม่ควรมีการชุดขีดลบขีดฆ่าการบันทึกนอกจากใช้วิธีการเขียนเป็นตัวอักษร อาจจะเป็นบันทึกด้วยเทปเสียง หรือเครื่องมือสมัยใหม่เช่น การใช้คอมพิวเตอร์บันทึก ขึ้นอยู่กับงบประมาณ และความต้องการเก็บและใช้ข้อมูลนำมาใช้เป็นประโยชน์คุ่มค่าต่อการลงทุนหรือไม่

การบันทึก (Recording) หมายถึงการจดข้อความหรือถ่ายทำไว้เพื่อช่วยความจำหรือเป็นหลักฐาน (พจนานุกรมเฉลิมพระเกียรติ 2530 : 299) เช่น บันทึกข้อความ บันทึกเสียง การตรวจร่างกาย และการซักประวัติจำเป็นต้องบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

รายงาน (Reporting) หมายถึง คำกล่าว บอกเล่า (พจนานุกรมเฉลิมพระเกียรติ 2530 : 452)

รายงาน เป็นการปฏิบัติการสื่อสาร โดยวิธีการใช้คำพูดหรือการเขียน ในการรายงานต่าง ๆ ต้องมีข้อมูลมาประกอบการรายงาน เช่น รายงานอาการผู้ป่วย รายงานประวัติผู้ป่วย การรายงานผลการศึกษา รายงานผลการรักษาผู้ป่วย โรคเอดส์

การบันทึกและการรายงาน จึงเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้ข้อมูลต่าง ๆ มีประโยชน์ในการนำไปใช้ในการประเมินภาวะสุขภาพอนามัย ซึ่งกระทำควบคู่กันไปในการทำงาน ทุกระดับ ทุกหน่วยงาน ทุกองค์กร

การบันทึกและรายงานที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. เขียนบันทึกและรายงานอย่างสั้น ๆ และชัดเจน
2. ให้เขียนบันทึกและรายงานสิ่งผิดปกติที่ค้นพบอย่างชัดเจน
3. ในการบันทึกการตรวจร่างกาย ควรบันทึกชื่อตรวจพบอาการปกติ และผิดปกติ เช่น ตรวจพบตุ่มหนอง (Pustule) ที่ใต้รักแร้ 4 เม็ด ขนาดเม็ดข้าวโพด ปัจจุบันในการบันทึกก้าวหน้าไปมาก โดยการใช้เครื่องมือสมัยใหม่ เช่น เทปต่าง ๆ เครื่องคอมพิวเตอร์ที่เก็บข้อมูลต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่	513,115 ตาราง กม.
จังหวัด	75 จังหวัด
อำเภอ	749 อำเภอ
กิ่งอำเภอ	81 กิ่งอำเภอ
ตำบล	7,255 ตำบล
หมู่บ้าน	66,079 หมู่บ้าน
จำนวนราษฎรทั่วราชอาณาจักร(1ก.ค.2539)(หน่วยเป็นพัน)	59,781
ภาคเหนือ	12,009
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	19,464
ภาคกลาง(ไม่รวมกรุงเทพฯ)	12,969
ภาคใต้	7,484
กรุงเทพมหานคร	7,855
จำนวนประชากรเขตเมือง(หน่วยเป็นพัน)	18,879
จำนวนประชากรเขตชนบท (หน่วยเป็นพัน)	40,902
อายุขัยเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด (ปี)	
ชาย	66.6
หญิง	71.7
อายุขัยเมื่ออายุ 60 ปี (อายุเพิ่ม)	
ชาย	18.8
หญิง	22.0
อัตราเจริญพันธุ์รวม (จำนวนบุตรต่อสตรีหนึ่งคน)	1.95
อัตรารูขุมกำเนิด (ร้อยละ)	74.0
ปี 2555 จำนวนประชากรไทย (หน่วยเป็นพัน)	70,835

ที่มา กรมการปกครอง 31 ธันวาคม 2538
สถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3

การศึกษาเครื่องมือเวชภัณฑ์และยาที่ต้องใช้

กล่าวถึงลักษณะของยานุชนิดต่างๆที่จำเป็นต้องใช้ในการตรวจเยี่ยมมักใช้เป็นประจำ ตลอด
จนเวชภัณฑ์แบบต่างๆที่ต้องใช้บ่อยๆครั้งเช่นกัน

- พาราเซตามอลชนิดเม็ดและชนิดน้ำ
- แอลกอฮอล์
- วิตามิน
- ทิงเจอร์ไอโอดีน
- ค่างทับทิม(บรรจุซอง)

ฯลฯ

การบรรจุผลิตภัณฑ์ยา

โดยการใช้ภาชนะบรรจุที่มีคุณสมบัติที่ดีตรงตามความจำเป็นพื้นฐานของการเก็บและ
รักษาตัวยาไม่ทำให้เกิดผลเสียกับยาสามารถเก็บและรักษาปกป้องผลิตภัณฑ์ยาได้เป็นอย่างดี
เครื่องมือทางการแพทย์ที่บรรจุในกระป๋องเย็บหลังคลอด

- กระบอกและเข็มฉีดยา
- เครื่องชั่งและสายวัด
- ไฟฉาย
- ไม้พันสำลี
- ปรอทวัดไข้
- ไม้กดลิ้น
- ปากคีบ
- กรรไกร
- ผ้ากันเปื้อนหรือเอี๊ยม

ฯลฯ

ประเภทของยา

ยาแผนปัจจุบัน หมายถึง ยาที่มุ่งหมายใช้ในการประกอบอาชีพเวชกรรม การประกอบ

โรคคิดปะแผนปัจจุบัน หรือ การบำบัดโรคสัตว์

ยาอันตราย หมายถึง ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่ได้ประกาศว่าเป็น

ยาอันตราย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามเผยแพร่ต่อสาธารณะโดยไม่ได้รับอนุญาต

ยาใช้ภายนอก หมายถึง ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่มุ่งหมายสำหรับใช้ภายนอก

ยาใช้เฉพาะที่ หมายถึง ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่มุ่งหมายสำหรับใช้เฉพาะที่
กับ ผิวหนัง หู ตา จมูก ปาก ทวารหนัก ช่องคลอดหรือท่อปัสสาวะ
ยาสามัญประจำบ้าน หมายถึง ยาแผนปัจจุบันหรือยาแผนโบราณที่ประกาศเป็นยา
สามัญประจำบ้าน

รูปแบบของยา

มีลักษณะรูปแบบแตกต่างกันมากมาย ดังนี้

1. ยาเม็ด
2. ยาน้ำ
 - ยาน้ำเชื่อม
 - ยาน้ำเชื่อมชนิดทำเป็นผงแห้ง ส่วนใหญ่เป็นยาปฏิชีวนะสำหรับเด็ก
 - ยาน้ำแขวนตะกอน (Suspension) ต้องเขย่าขวดก่อนใช้เช่นยาลดกรด
 - ยาน้ำแขวนละออง (Emulsion) เป็นยาเตรียมน้ำกับน้ำมันให้ผสมเข้ากัน เป็นสารตัวที่สาม เช่น น้ำมันตับปลา
 - ยาน้ำใส (Solution) ละลายในน้ำได้ เช่นยาล้างตา
3. ยาขี้ผึ้ง กึ่งแข็งกึ่งเหลว
4. ยาครีม กึ่งแข็งกึ่งเหลว เช่นกัน
5. ยาผง อยู่ในรูปของ
6. ยาหยอดตา หยอดหู หยอดจมูก อยู่ในรูปของน้ำบรรจุขวด
7. ยาอม มีทั้งยาอมแบบแข็งและแบบนุ่ม

การแบ่งกลุ่มยา ตามลำดับความสำคัญ

1. ยาสำหรับภาวะฉุกเฉิน
2. ยาบำรุง
3. ยาทำแผล
4. ยาสลบ
5. ยาปฏิชีวนะ

เมื่อได้ศึกษาถึงเวชภัณฑ์และเครื่องมือทางการแพทย์ ความจำเป็นในการใช้งานแล้ว ก็จะทำให้ได้เครื่องมือและเวชภัณฑ์ตรงกับความต้องการใช้งาน สามารถสรุปรายละเอียด ได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10

แสดงการสรุปเวชภัณฑ์และเครื่องมือทางการแพทย์พร้อมรายละเอียด

เวชภัณฑ์และเครื่องมือทางการแพทย์	รายละเอียดเวชภัณฑ์ และเครื่องมือแพทย์		
	ลักษณะการใช้งาน	ลักษณะการเก็บ	ขนาด กว้างxยาวxสูง (cm)
เครื่องมือทางการแพทย์			
AMBU BAG	ใช้กับระบบหายใจ	กล่องบรรจุ	0 12 x 19
STETHOSCOPE + B.P	ใช้วัดความดัน+ชีพจร	กล่องบรรจุ	11 x 19 x 5
ไฟฉาย + ถ่าน	ใช้ตรวจม่านตา	กล่องบรรจุ	0 2 x 10
ถุงมือ STERILE	ป้องกันการติดเชื้อ	ซองกระดาษ	11 x 22
ผ้า STERILE	ป้องกันการติดเชื้อ	STERILE	11 x 22
ผ้ายืดพันเค็ด	บาดเจ็บจากบาดแผล	ซองกระดาษ	0 5 x 10
เข็มฉีดยา	ใช้กับยาฉีด	STERILE	ความยาว3/8-5 นิ้ว
กระบอกฉีดยา	ใช้กับยาฉีด	ซองแยกบรรจุ	5.5 x 18 x 2
กระปุกสำลี ALCOHOL	ป้องกันการติดเชื้อ	กล่องบรรจุรวม	0 7 x 5.5
สำลี.	บาดเจ็บจากบาดแผล	ขนาด	0 7 x 5.5
ยาใช้ภายนอก		กล่องบรรจุรวม	
BATADINE SOLUTION	บาดเจ็บจากบาดแผล	ขนาด	0 4 x 10.5
70% ALCOHOL	ป้องกันการติดเชื้อ	กระปุกสแตนเลส	0 4 x 10.5
AMMONIA	ใช้กับระบบหายใจ	ซองแยกบรรจุ	0 3.5 x 6
ยารับประทาน			
PARACETAMOL	ยาระงับปวด - ลดไข้	ขวดแก้ว	0 3.3 x 5.7
		ขวดแก้ว	
		ขวดแก้ว	
		ขวดพลาสติก +	
		ซอง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ใ้แก่กรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างถึงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เวชภัณฑ์และเครื่องมือทางการแพทย์ จำเป็นต้องมีส่วนเก็บเพื่อการคุ้มครองและการนำมาใช้งาน ในการใช้กระเปาะเข็มหลังคลอดต้องคำนึงถึง ความสะอาด ความปลอดภัย ความรวดเร็วในการใช้งาน

การวัดอุณหภูมิเด็ก

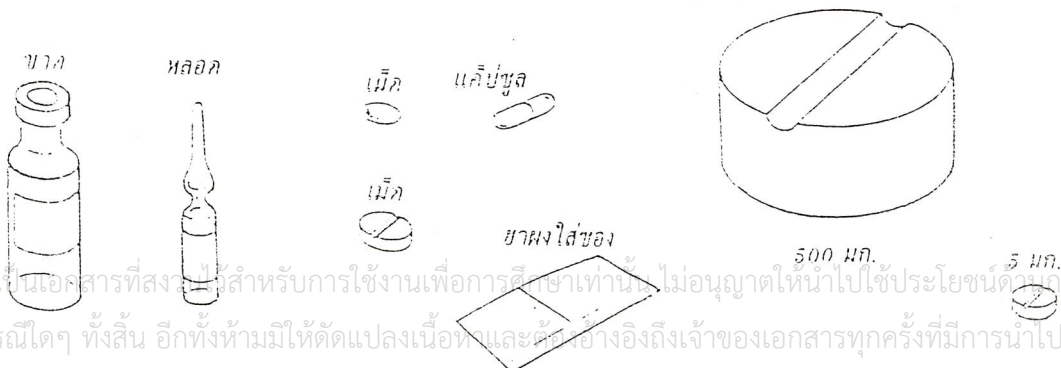
สอดกระเปาะปรอทวัดไข้ที่ได้ลิ้น ได้รักแร้ หรือในช่องทวาร ปรอทวัดไข้ทั่วไปจะแบ่งขีดอุณหภูมิระหว่าง 35 - 42 องศา และใช้อุณหภูมิได้ทั้งสามตำแหน่งข้างต้นแต่การวัดอุณหภูมิช่องทวารควรใช้ปรอทพิเศษซึ่งมีขนาดเล็กกว่า ภายหลังการใช้ทุกครั้งควรแช่ปรอทวัดไข้ในขวดเล็ก ๆ บรรจุน้ำยาฆ่าเชื้อโรค

วิธีใช้ปรอทวัดไข้

จับปรอทวัดไข้แน่นพอควร สะบัดลงตรง ๆ ให้ปรอทที่ค้างอยู่ในหลอดลงไปอยู่ในกระเปาะหรือต่ำกว่าขีดอุณหภูมิต่ำสุดเสียก่อน ระวังการกระทบกับวัตถุอื่นซึ่งจะทำให้ปรอทแตกได้ง่าย

รูปที่ 7
รูปแบบของยานิตต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้นฉบับอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยามี่ชนิดเดียวกันอาจมีหลายขนาด เช่น ยาฟีโนบาร์บิโทนอาจมีทั้งขนาด 15, 30 และ 60 มก. ก่อนจ่ายยาทุกครั้งจึงควรดูสลากยาให้แน่ใจเพื่อป้องกันการจ่ายยาผิดขนาด ซึ่งจะเป็นอันตรายแก่เด็ก ในทำนองเดียวกันยาน้ำบางชนิดผู้ผลิตอาจทำคามเข้มข้นไว้สองขนาดคือสำหรับเด็กและสำหรับผู้ใหญ่ จึงต้องตรวจสอบขนาดและปริมาณยาก่อนจ่ายยาทุกครั้ง

เด็กที่เจ็บป่วยหนัก หรืออาเจียนหรือไม่ยอมกินยา อาจจำเป็นต้องเลือกใช้ยาชนิด ยาฉีดอาจต้องให้วันละหลายเวลาเช่นกัน แล้วแต่ชนิดและขนาดของยา

ควรเก็บยาทุกชนิดในขวดแก้วสีเข้มหรือกระป๋องทึบแสง เพราะแสงสว่างอาจทำให้ยาเสื่อมคุณภาพได้

ไม่ควรจ่ายยาหลายชนิดเกินไปในเวลาเดียวกันเพราะอาจทำให้แม่เด็กสับสนและให้ยาถูกไม่ถูกต้องถ้าทำได้ไม่ควรจ่ายเกินครั้งละ 2-3 ชนิด ถ้าเด็กมีโรคมกกว่าหนึ่งโรคควรให้ยารักษาโรคที่รีบด่วนก่อนแล้วอธิบายให้แม่พาดูกมรักษาโรครองลงไปในวันหลังเช่น เด็กที่เป็นมาเลเรียและมีโลหิตจางร่วมด้วยควรรักษาโรคมมาเลเรียให้หายเสียก่อน แล้วรักษาโรคโลหิตจางภายหลัง

หลอดฉีดยา ประกอบด้วยตัวหลอดหรือกระบอกและลูกสูบ หลอดฉีดยาที่ใช้บ่อยมี สามขนาดคือ 5 มล. 2 มล. และ 1 มล. ชนิดแบ่งขีดอย่างละเอียดซึ่งอาจใช้ในการฉีดวัคซีนและการฉีดยาในเด็กอ่อน

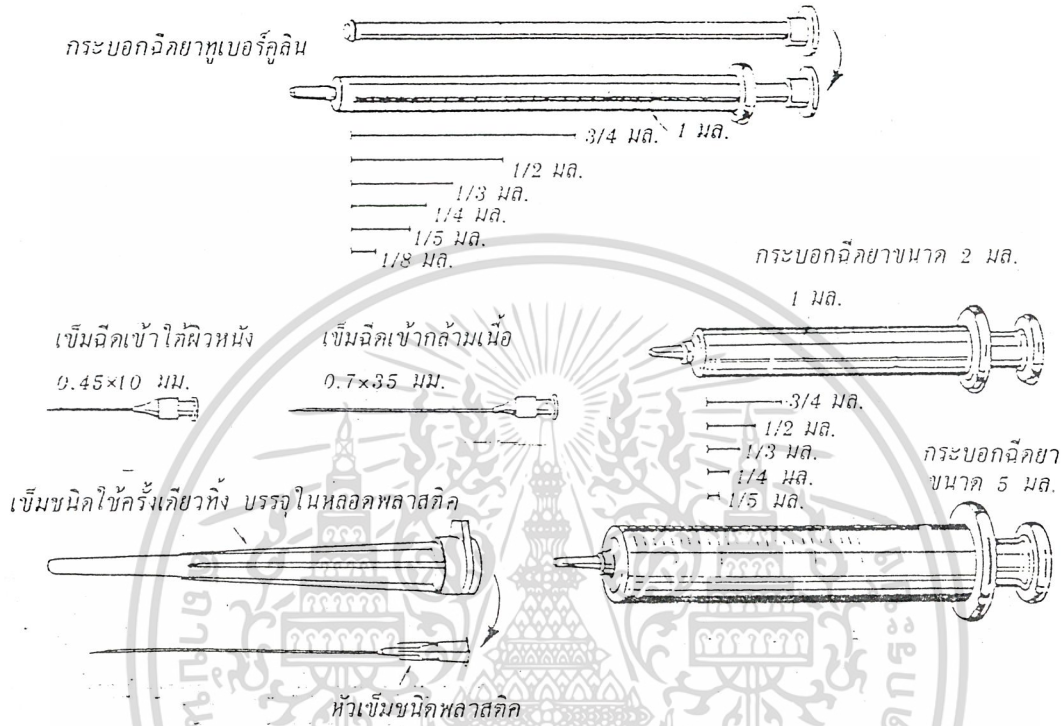
ปลายหลอดฉีดยาจะมีคอสำหรับสวมเข็มฉีดยา เข็มฉีดยามีขนาดต่าง ๆ กันหลายขนาด ตั้งแต่เล็กมากถึงใหญ่มาก การจะใช้เข็มฉีดยาขนาดใดเมื่อใด

หลอดฉีดยาที่ใช้ทั่วไปทำด้วยแก้ว และเข็มฉีดยาทำด้วยเหล็ก จึงสามารถต้มหรืออบฆ่าเชื้อโรค ความสะอาดและใช้ได้หลายครั้ง ในปัจจุบันยังมีหลอดและเข็มฉีดยาพลาสติกบรรจุของฆ่าเชื้อโรคแล้ว สำหรับใช้เพียงครั้งเดียวแล้วทิ้งเลยทิ้งชุด ไม่สามารถที่จะต้มหนึ่งเพื่อใช้อีกไม่ได้ จึงมีความสะอาดและป้องกันการติดเชื้อโรคจากเด็กคนหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่ง ได้ดี แต่มีราคาแพงกว่า การทำความสะอาดและฆ่าเชื้อหลอดและเข็มฉีดยา โดยทั่วไปใช้วิธี ึ่งด้วยไอน้ำในหม้อนึ่งอัดความดัน แต่ถ้าไม่มีอาจใช้วิธีต้มในน้ำเดือดเป็นเวลานาน (ประมาณ 20 นาที) ก็ได้ เข็มฉีดยาที่ใช้แล้วหลายครั้งจะทื่อและแทงยาก ควรเปลี่ยนใหม่หรือถ้าจำเป็นอาจฝนปลายเข็มให้คมแล้วนำไปต้มนึ่งก่อนใช้อีกครั้งก็ได้โดยการต้มหรือหนึ่ง หลอดและเข็มฉีดยาเพื่อฆ่าเชื้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ 8

กระบอกและเข็มฉีดยาชนิดต่าง ๆ

วัสดุจำเป็น

เป็นรายการวัสดุ เครื่องใช้และยาสำคัญบางตัวที่จำเป็นท่านควรมีวัสดุเหล่านี้รายการใด
จนหมดก็ควรจัดหาสำรองไว้ให้ทันเวลา

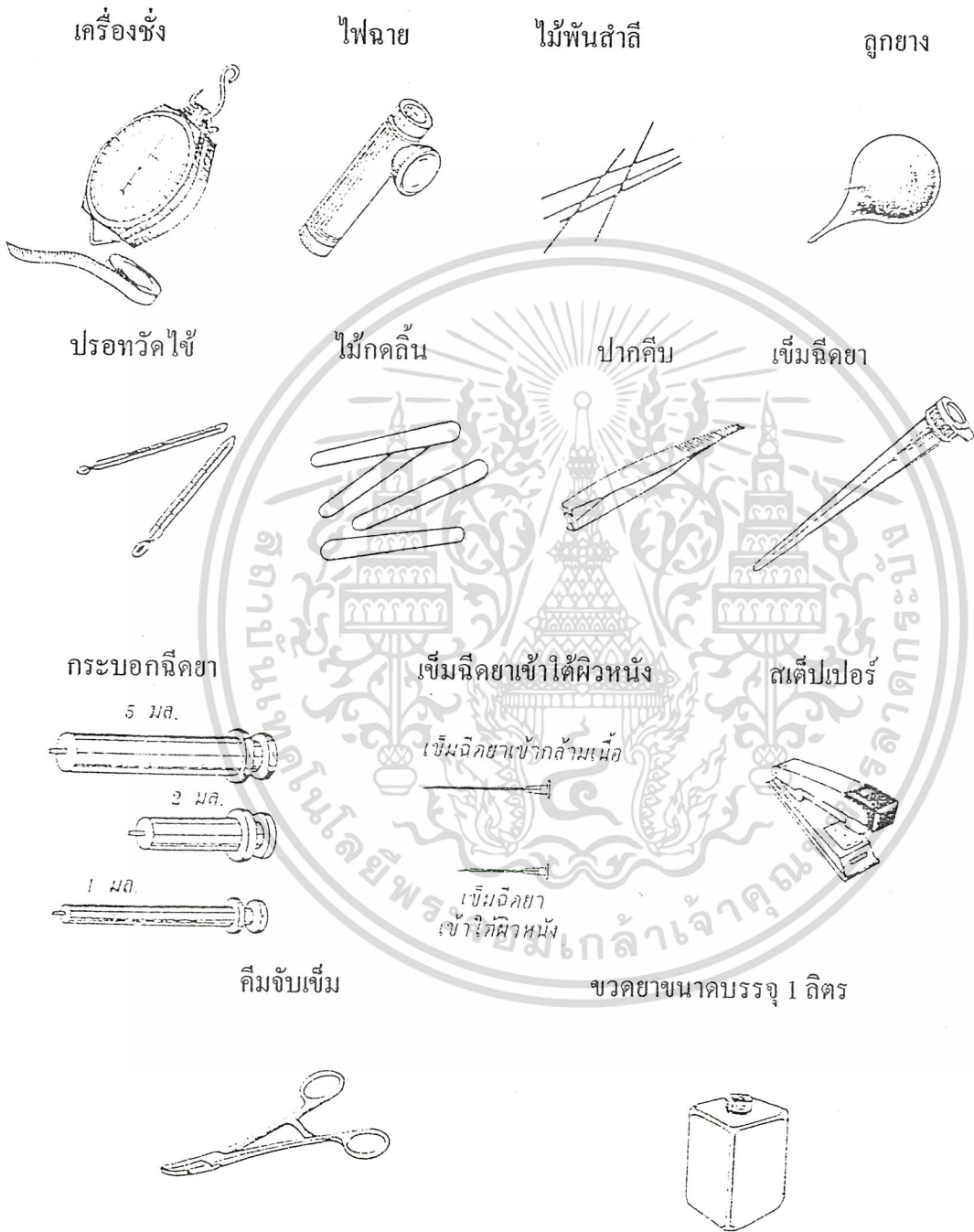
การเลือกซื้อยา

ยาหลายชนิดมีผู้ผลิตหลายบริษัทโดยใช้ชื่อการค้าต่าง ๆ กัน ทั้งผลิตในประเทศและที่สั่ง
จากต่างประเทศ ราคาจึงแตกต่างกันได้มากทั้งที่ตัวยาเหมือนกัน

ยาประเภทวิตามินทั้งชนิดน้ำและเม็ด โดยความจริงแล้วแทบไม่มีประโยชน์และไม่มีความ
จำเป็นต้องใช้มากเลย เด็กที่แข็งแรงกินอาหารได้ดีจะได้อาหารต่าง ๆ จากอาหารที่กินเพียงพอ เด็ก
เจ็บป่วยเรื้อรังและเด็กขาดอาหารเท่านั้นที่อาจต้องให้วิตามินบำรุงบ้าง

ยาปฏิชีวนะต่าง ๆ ที่ใช้ฆ่าเชื้อแบคทีเรียที่ท่านต้องไม่ใช่พร้าหรือ มิฉะนั้นจะเกิดผลเสีย
แก่เด็กได้ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว อย่าใช้ยาปฏิชีวนะรักษาโรคที่เกิดจากเชื้อไวรัส เพราะไม่ได้
ผล
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รูปที่ ๑ เครื่องมือที่ใช้ในการรักษาโรค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การดูแลความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอก

การทำความสะอาดอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกในผู้ป่วยหญิงที่ได้ทำการเย็บหลังคลอดในกรณีของผู้ป่วยที่มีปัญหาของอาการยังไม่หายสมบูรณ์ดีหลังจากที่คลอดเสร็จแล้ว 1 วันแล้วกลับไปอยู่ที่บ้าน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อชำระอวัยวะสืบพันธุ์ภายนอกให้สะอาด
 2. เพื่อป้องกันการติดเชื้อ
 3. เพื่อให้ผู้ป่วยสุขสบาย
- เครื่องมือใช้

1. ภาชนะสำหรับบรรจุของใช้ต่อไปนี้

- 1) เข็ยอกใส่น้ำสะอาด
- 2) ปากคีบไม่มีเขี้ยว 1 อัน
- 3) ถ้วยใส่น้ำสบู่ หรือน้ำยา savlon 1: 100
- 4) ผ้าดีสะอาด
- 5) กระดาษชำระ
- 6) ถุงกระดาษหรือถุงพลาสติก

2. หมอนนอน พร้อมผ้าคลุม

วิธีทำ

- 1) ถ้างมมือก่อนเตรียมของใช้ให้พร้อม และยกไปที่เตียงผู้ป่วย
- 2) อธิบายให้ผู้ป่วยทราบ
- 3) ปฏิบัติในห้องที่มีมิดชิด(กั้นม่าน)
- 4) จัดให้นอนหงายชันเข่า พร้อมคลุมผ้าและเหน็บชายผ้าให้เรียบร้อย
- 5) สอดหมอนนอน
- 6) ยกถาดเครื่องมือและวางไว้ตรงระหว่างขาผู้ป่วย
- 7) ชำระด้วยน้ำธรรมดา ก่อน ทิ้งผ้าดีในถุงที่เตรียมไว้
- 8) ชำระด้วยน้ำสบู่หรือน้ำยา เช็ดจากส่วนบนไปยังส่วนล่าง ไม่เช็ดย้อนขึ้น ไม่ให้เชื้อโรคจากทวารหนักมาสู่ช่องคลอด เริ่มเช็ดจากตรงกลางออกไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้ให้ทั่วตั้งแต่หัวหน้าถึงขานี้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 9) ชำระด้วยน้ำสะอาด พร้อมกับใช้ผ้าสีฟอกให้สะอาด
- 10) เลื่อนถาดของไข่ออกไว้
- 11) ใช้กระดาษชำระซับอวัยวะเพศและก้นให้แห้ง ทิ้งกระดาษในถังที่เตรียมไว้
- 12) เลื่อนหมอนนอนออกวาง คลุมผ้าให้มิดชิด
- 13) จัดเตียง และผ้าถุงให้เรียบร้อย และจัดให้นอนในท่าที่สบาย
- 14) นำเครื่องใช้ล้างทำความสะอาดและเก็บเข้าที่
- 15) ทำความสะอาดหมอนนอน แขนง่ายมาเช็ด และล้างให้สะอาด
- 16) ล้างมือให้สะอาด
- 17) เขียนบันทึกรายงาน

การดูแลรักษาความสะอาดผิวหนัง

ผิวหนังที่มีสุขภาพดี ไม่มีการรบกวนจะทำหน้าที่ป้องกันเนื้อเยื่อของร่างกายและอวัยวะต่าง ๆ ให้พ้นจากอันตราย มิให้เชื้อโรคผ่านเข้าสู่ร่างกายได้โดยง่าย น้ำและของเสียของร่างกายจะถูกขับถ่ายออกทางผิวหนัง ผิวหนังเป็นส่วนที่มีเส้นประสาทสัมผัสตัวอยู่ จึงทำให้มีความรู้สึกเจ็บปวด ร้อนหนาว และมีความรู้สึกเมื่อมีสิ่งมากระทบ เป็นตัวควบคุมอุณหภูมิของร่างกาย โดยวิธีระเหยความร้อนออกจากร่างกายไปพร้อมกับเหงื่อเมื่อหลอดเลือดขยายตัว รักษาความร้อนให้คงอยู่ในร่างกายเมื่อหลอดเลือดหดตัวจะป้องกันการสูญเสียน้ำจากร่างกาย

ผิวหนังมีเชื้อโรค 2 ชนิด อาศัยอยู่ คือ Resident bacteria และ Transient bacteria, Resident bacteria ไม่เป็นสาเหตุของการเกิดโรคแต่ทำให้เกิดกลิ่นมีจำนวนค่อนข้างคงที่ แบคทีเรียทั้งสองชนิดนี้ไม่สามารถจะเจริญเติบโตและเพิ่มจำนวนที่ผิวหนัง เนื่องจากคุณสมบัติที่ยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อโรค (Bacteriostatic) ของสิ่งขับหลังของผิวหนัง แต่ถ้ามือใดร่างกายอ่อนแอก็จะมีผลให้แบคทีเรียชนิดนี้ทำอันตรายต่อร่างกายได้ ผิว

หนังบางส่วนไม่มีสิ่งที่จะป้องกันการเกิดกลิ่น โดยเฉพาะบริเวณที่มีต่อมเหงื่อเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงต้องใช้สารเคมีในรูปของยาระงับกลิ่นและระงับเหงื่อ แต่สารเคมีทั้ง 2 ประเภททำอันตรายต่อผิวหนังได้ โดยปกติแล้วเชื้อโรคไม่สามารถจะแทรกผ่านเข้าไปในผิวหนัง ยกเว้นที่รูขุมขน และต่อมน้ำมัน ความสะอาดและการรักษาความสะอาดโดยการอาบน้ำชำระล้างร่างกายอย่างสม่ำเสมอ จะช่วยลดจำนวนเชื้อโรคและป้องกันการเกิดกลิ่นที่รุนแรง

ผิวหนังมีการเปลี่ยนแปลงตลอดระยะเวลาที่มีชีวิต ในวัยทารกผิวหนังจะมีความต้านทานต่ออันตราย (Injury) และเชื้อโรคน้อยกว่าในวัยหนุ่มสาว การอุ้มยก การอาบน้ำจะต้องทำอย่างนุ่มนวล เมื่อเด็กโตขึ้น ความต้านทานจะดีขึ้น แต่ต้องทำความสะอาดบ่อยครั้งเพราะเกิดสิ่งสกปรกง่ายไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนั้นการรักษาความสะอาดของร่างกายเป็นสิ่งสำคัญที่สุดสำหรับบุคคลในวัยนี้ เพื่อป้องกันการเกิดกลิ่นของร่างกายและการแทรกซ้อนของเชื้อโรค

การทำลายเชื้อโรค

การทำลายเชื้อมีหลายวิธี จะใช้วิธีใดนั้นขึ้นอยู่กับเครื่องมือแต่ละประเภทด้วย โดยจะต้องไม่ให้เครื่องมือนั้นเสื่อมคุณภาพเร็ว และการทำลายเชื้อได้ผลดี เครื่องมือที่ทำความสะอาดมาดีจะถูกทำลายเชื้อได้ดี การทำลายเชื้อเป็นขบวนการทำลายโปรตีนของจุลินทรีย์

ขบวนการทำลายเชื้อ แบ่งเป็น 2 ขบวนการคือ

1. Disinfection คือ ขบวนการทำลายเชื้อแต่ไม่สามารถทำลายเชื้อที่มีสปอร์ได้
 2. Sterilization คือ ขบวนการทำลายเชื้อโรคทุกชนิดรวมทั้งที่มีสปอร์
- วิธีทำลายเชื้อมีหลายวิธี เช่น

1. การใช้ความร้อน
2. การใช้สารเคมี
3. การใช้แก๊ส
4. การใช้รังสี

วิธีผูกผ้าปิดปากและจมูก (Mask)

การผูก Mask จะช่วยป้องกันการได้รับเชื้อโรคจากผู้ป่วยเข้าสู่ทางเดินหายใจและป้องกันผู้ป่วยได้รับเชื้อจากผู้อื่นเข้าสู่ทางเดินหายใจ และยังป้องกันฝุ่นละอองที่ฟุ้งกระจายอยู่ในอากาศ ผู้ป่วยที่มีความไวต่อการติดเชื้อจึงสมควรใส่ Mask ไว้

เมื่อ Mask เริ่มขึ้นจะทำให้เกิดการติดเชื้อได้ ฉะนั้นจะต้องเปลี่ยนอันใหม่ เพื่อความปลอดภัยจากการติดเชื้อควรเปลี่ยน Mask ทุก 1 ชั่วโมง (Potter and Perry, 1987 : 485)

วิธีผูก Mask

1. ล้างมือให้สะอาด
2. หยิบ Mask ด้วยวิธีที่ปราศจากเชื้อ โดยใช้ปากคีบหยิบ
3. แกะเชือกออกจากม้วน คลี่เอาด้านในไว้ติดหน้า
4. ผูกเชือกเป็นเงื่อนกระดุกคู่บนก่อน โดยพาดที่เหนือใบหู
5. ผูกเชือกคู่ล่าง

วิธีเอา Mask ออก

1. ล้างมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น หากมีข้อสงสัยหรือข้อผิดพลาดประการใด กรุณาแจ้งมาที่ฝ่ายวิชาการของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. แกะเชือกผูบบน แล้วดึง Mask ออก โดยจับด้านใน
4. พับด้านนอกของ Mask ไว้ใน
5. แชน้ำยา

วิธีใส่ถุงมือ (gloves)

ถุงมือจะช่วยป้องกันการติดต่อของเชื้อโรคทั้งทางตรงและทางอ้อม ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อได้กล่าวถึงเหตุผลของการใส่ถุงมือไว้ 3 ประการ คือ

1. ลดการติดเชื้อมาจากผู้ป่วยไปสู่บุคคลอื่น
2. ลดการติดเชื้อมาจากผู้อื่นไปสู่ผู้ป่วย
3. ลดผู้สัมผัสเชื้อเป็นพาหะนำเชื้อไปสู่ผู้อื่น

พยาบาลจะใส่ถุงมือเมื่อจะมีการสัมผัสกับสิ่งติดเชื้อ และในภาวะที่ต้องการให้ปราศจากเชื้อ เช่น สอนปัสสาวะ ผ่าตัด เป็นต้น

การเปิดห่อของที่ปราศจากจากเชื้อ

ผ้าห่อของสิ่งหนึ่ง ไม่ควรบางเกินไป ควรเป็นผ้าห่อ 2 ชั้น ไม่ห่อแน่นหรือหลวมเกินไป ถ้าสิ่งหนึ่งมีขนาด 1 ลิปดาห์ ควรนำกลับ ไปหนึ่งใหม่ ห่อแล้วควรเขียนชื่อห่อของ และวันที่หนึ่งไว้ด้วย การปิดห่อของทำดังนี้

ตารางที่ 11

แสดงขั้นตอนการนึ่งฆ่าเชื้อเครื่องมือทำงาน

วิธีปฏิบัติ	เหตุผล
1. ล้างมือให้สะอาด	1. ป้องกันการแพร่เชื้อ
2. อ่านวันที่หนึ่งของว៉างค์ใช้ได้หรือไม่ แล้วแกะกระดาษ	2. ป้องกันการใช้ของที่หนึ่งมาหมกอายุ
3. วางห่อของตรงที่สะอาดและไม่มีสิ่งกีดขวาง	4. ป้องกันการสัมผัสด้านในผ้าห่อ
4. จับมุมผ้าด้านนอก ห้างขอบประมาณ 1 นิ้วฟุต	5. ลดการแพร่เชื้อ
เปิดมุมแรกออกไปด้านตรงข้างตัวเรา	
5. เปิดมุมผ้าอีก 3 มุม ด้วยวิธีเดียวกัน โดยระวังการ	
เอื้อมข้ามห่อของ (อาจพับมุมผ้า 3 มุมนี้ตกลงกลับเล็กน้อย สำหรับจับเปิดก็ได้)	6. เพื่อปิดมุมในก่อน
6. เมื่อจะปิดห่อ ให้จับมุมผ้าห่อด้วยวิธีเดียวกันกับการเปิด	

สรุป

การที่จะควบคุมการแพร่กระจายของเชื้อโรคให้ได้ผลดีนั้นจะต้องปฏิบัติทั้งในโรงพยาบาลและในบ้านหรือชุมชน โดยจะต้องให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและญาติ เข้าใจถึงสาเหตุของการเกิดโรคแหล่งของเชื้อในบ้านหรือชุมชนว่าเกิดได้อย่างไร รวมทั้งวิธีป้องกันการแพร่เชื้อและเกิดโรคเมื่อผู้ป่วยมาอนพักรักษาในโรงพยาบาลและบ้านของผู้ป่วยเอง โรงพยาบาลจะต้องป้องกันการแพร่เชื้อโดยจัดขบวนรถตรวจรถของการคิดเชื่อนั้นเสีย เพื่อลดการเกิดการคิดเชื่อนั้นในโรงพยาบาล โดยให้ผู้ป่วยนั้นสามารถกลับไปรักษา

ที่บ้านของคนได้ โดยจะมีแพทย์หรือพยาบาลคอยให้การดูแลรักษาในการออกเยี่ยมบ้านของผู้ป่วยเองซึ่งจะช่วยให้ผู้ป่วยอยู่โรงพยาบาลสั้นลง ทำให้ผู้ป่วยไม่เสียสุขภาพ อีกทั้งยัง ประหยัดเศรษฐกิจของผู้ป่วยและรัฐบาลด้วย

โดยการที่จะมีพยาบาลคอยให้การดูแลรักษาในการออกเยี่ยมบ้านของผู้ป่วยนั้น ในส่วนของทางโรงพยาบาลจะมีการประสานงานกันภายในจากหลายๆฝ่ายในการทำงานร่วมกัน โดยทางโรงพยาบาลจะมีฝ่ายส่งเสริมสุขภาพเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลรักษาเพื่อให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องต่อจากฝ่ายการพยาบาล ทางฝ่ายส่งเสริมสุขภาพเองนั้นจะมีการจัดส่งพยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานตามลำดับต่อไป

การดำเนินการก่อนเยี่ยม

1. การเตรียมข้อมูล
2. การเตรียมตัว

3. การเตรียมของใช้สำหรับการเยี่ยม ก่อนเข้าเยี่ยมบ้านพยาบาลผู้เยี่ยมจะต้องเตรียมของใช้หรืออุปกรณ์ที่จำเป็นให้พร้อมและครบถ้วนเสมอ เพื่อไม่ให้เสียเวลาเมื่อจะทำการพยาบาลขณะเยี่ยม ถ้ามีของใช้ไม่พอหรือมีไม่ครบจะทำให้เกิดปัญหาตามมาได้แก่ การปฏิบัติการพยาบาลไม่มีประสิทธิภาพ เสียเวลาในการกลับไปสำนักงานเพื่อเอาของใช้ หรืองดการเยี่ยมไว้ก่อน เป็นต้น

สำหรับของใช้ที่จำเป็นในการเยี่ยมบ้าน ได้แก่

1. กระจเป่าเย็บ ถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับใช้ในการเยี่ยมบ้าน เพราะใช้สำหรับบรรจจุวัสดุอุปกรณ์ที่จะนำไปให้บริการพยาบาลแก่บุคคลและครอบครัวในชุมชน พยาบาลอนามัยชุมชนจะต้องรู้จักวิธีใช้และเก็บรักษาให้ถูกต้อง เพื่อให้มีความคงทนถาวร ขณะให้กระจเป่าเย็บจะต้องระวังเรื่องความสะอาดเป็นพิเศษ เพื่อป้องกันการคิดเชื้อและการนำโรค เมื่อกลับจากการเยี่ยมบ้านต้องทำความสะอาดทันที แล้วจึงเตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการเยี่ยมวันต่อไปใส่ให้ครบไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากนั้นจึงเก็บเข้าที่ให้เรียบร้อย เช่น ใส่ตู้มีฝาปิดมิดชิด (ส่วนอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องจัดไว้ในกระเป๋ายูเอมเสมอ รายละเอียดอยู่ในหัวข้อเรื่องกระเป๋ายูเอมและเทคนิคการใช้กระเป๋ายูเอม)

2. สมุดบันทึก การเขียนบ้านในแต่ละวันอาจมีหลายครอบครัว ข้อมูลต่าง ๆ และแผนกการปฏิบัติการพยาบาลย่อมมีความแตกต่างกันไป พยาบาลผู้เยี่ยมชมควรมีสมุดบันทึก สำหรับบันทึกข้อมูลย่อ ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในการเขียน และจดบันทึกการช่วยเหลือและผลการเยี่ยม หรือใช้บันทึกข้อมูลเพิ่มเติมที่พบขณะเยี่ยมบ้าน เพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นมากำหนดแผนการช่วยเหลือครอบครัวต่อไป พยาบาลผู้เยี่ยมชมไม่ควรนำแฟ้มประวัติของผู้ป่วยและครอบครัวออกไปจากสำนักงาน เพราะเป็นการไม่เหมาะสมและอาจเกิดการสูญหายได้

การดำเนินการหลังเยี่ยมบ้าน

หลังจากพยาบาลอนามัยชุมชนได้ไปให้บริการเยี่ยมบ้านในชุมชนสิ้นสุดลงไปแล้ว ขั้นตอนที่มีความสำคัญอีกขั้นตอนหนึ่งของการเยี่ยมบ้านก็คือการปฏิบัติงานหรือการดำเนินหลังการเยี่ยมบ้าน ซึ่งแบ่งเป็นหัวข้อสำคัญ ๆ ได้ดังนี้

1. การดูแลความสะอาดอุปกรณ์ของใช้ หลังจากกลับจากเยี่ยมบ้านถึงสำนักงานพยาบาลอนามัยชุมชนควรล้างมือเป็นอันดับแรก แล้วจึงทำความสะอาดของใช้ ตามประเภทของสิ่งของ เช่น ผ้าเช็ดมือ ถุงผ้า ผ้าขี้ริ้วน้ำหนัก ถุงผ้าบุกระเป๋ายูเอม ควรนำมาซักและผึ่งแดดให้แห้ง กระเป๋ายูเอมควรนำมาเช็ดทำความสะอาดและนำออกผึ่งแดดไว้ประมาณ ๘ - 1 ชั่วโมง ส่วนอุปกรณ์ของใช้ต่าง ๆ ก็นำมาทำความสะอาด เช่น พรอท ควรนำมาแช่น้ำยาฆ่าเชื้อโรคและของใช้ประเภทต่าง ๆ ก็ควรนำมาทำความสะอาด ตามประเภทของสิ่งเหล่านั้นสำหรับเวชภัณฑ์ที่ใช้ในกระเป๋ายูเอม เช่น ขวดน้ำยาต่าง ๆ ควรนำมาเติมให้อยู่ในปริมาณเพียงพอที่จะใช้ในครั้งต่อไป และจัดเตรียมเก็บกระเป๋ายูเอมไว้ในที่สะอาดให้พร้อมที่จะใช้ในวันต่อไปได้ทันที ดังนั้น จะเห็นได้ว่ากระเป๋ายูเอมของพยาบาลอนามัยชุมชนจะต้องมีของใช้อยู่ในสภาพเพียงพอใช้การได้ และมีความสะอาดเหมาะสมที่จะให้การเยี่ยมบ้านแก่ครอบครัวในโอกาสต่อไป
2. การบันทึกรายงานการเยี่ยมบ้าน เป็นกิจกรรมที่สำคัญที่พยาบาลอนามัยชุมชน จะต้องปฏิบัติในทันทีภายหลังการเยี่ยมบ้านในแต่ละวัน เพื่อจะได้บันทึกในสิ่งที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ป้องกันการหลงลืม ในการเขียนบันทึกรายงานการเยี่ยมบ้านนี้พยาบาลอนามัยชุมชนจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

2.1 มีความถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริง ในบางวันพยาบาลอนามัยชุมชนจะ

ต้องดูแลครอบครัวหลายครอบครัว การเขียนบันทึกรายงานก็ควรจะเขียนทันทีหลังจากการเยี่ยมบ้านในแต่ละวัน เพื่อป้องกันการหลงลืม และจะได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง อีกทั้งพยาบาลไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อนามัยชุมชนจะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองในการบันทึกแต่ในสิ่งที่เป็นข้อมูลจริงของครอบครัวและกิจกรรมการพยาบาลที่ได้ร่วมปฏิบัติกับครอบครัว การบันทึกในสิ่งที่เป็นจริงและถูกต้องนี้ยังจะทำให้ความต่อเนื่องของงานที่ได้ปฏิบัติ และในบางครั้งการไปเยี่ยมครอบครัว อาจจะต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ วิชาชีพ ดังนั้นบันทึกรายงานที่ถูกต้องเป็นจริง จะเป็นสื่อกลางกักให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนช่วยเหลือครอบครัวให้ดีขึ้น และจะทำให้การทำงานประสานงานกันเป็นไปได้ด้วย นอกจากนี้การเขียนบันทึกรายงานยังอาจเป็นหลักฐานทางกฎหมาย เช่น ในกรณีที่มีคดีความเกิดขึ้น ดังนั้น การบันทึกในสิ่งที่เป็นจริงและถูกต้องจะเป็นประโยชน์ทั้งต่อผู้รับบริการและตัวพยาบาลอนามัยชุมชนเอง

2.2 จะต้องสนใจใจความชัดเจน เนื่องจากบันทึกรายงานเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของพยาบาลอนามัยชุมชน ที่จะทำให้ทราบถึงผลการปฏิบัติงานที่ผ่านมา และยังใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการวางแผนให้บริการแก่ครอบครัวในครั้งต่อไป การเขียนบันทึกรายงานจะต้องบอกถึงความเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งต้องบอกถึงสิ่งที่ทำไปแล้วได้ผลอย่างไร และมีอะไรที่จ้องดำเนินการต่อไป ดังนั้นการเขียนบันทึกรายงานที่ดีนั้น ๆ แต่ได้ใจความชัดเจนจะช่วยในการสื่อความหมายได้ดี และประหยัดเวลาในการศึกษาข้อมูลได้อีกด้วย

2.3 เรียงลำดับความสำคัญก่อนหลัง ในการเยี่ยมบุคคล/ครอบครัวหนึ่ง ๆ อาจมีข้อมูลมากมายหลายชนิด ดังนั้นพยาบาลอนามัยชุมชน ควรจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลด้วย เพื่อให้ง่ายต่อการศึกษา การจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลในการบันทึกพยาบาลอนามัยชุมชน อาจพิจารณาจากปัญหาที่มีความรุนแรงและมีผลกระทบต่อสภาวะสุขภาพของบุคคล ครอบครัวชุมชน ควรจัดลำดับไว้ในตอนต้น

กระเปาะเย็บและเทคนิคการใช้กระเปาะเย็บ

กระเปาะเย็บถือว่าเป็นเครื่องมือประจำตัวของพยาบาลชุมชน และต้องนำติดตัวไปในการเยี่ยมทุกครั้ง โดยเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการช่วยเหลือหรือให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยที่บ้าน

ลักษณะของกระเปาะเย็บ

การเลือกใช้กระเปาะเย็บ ควรพิจารณาตามความเหมาะสม โดยทั่วไปควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ขนาดกะทัดรัด พอดีที่จะบรรจุวัสดุและเครื่องมือที่จำเป็นได้เพียงพอ หากเลือกขนาดใหญ่เกินไปจะไม่สะดวกในการเดินทางไกล ๆ เพราะจะหนักและเกะกะ
2. วัสดุที่ใช้ทำกระเปาะ ควรเป็นวัสดุที่แข็งแรง ทนทาน น้ำหนักเบา และทำความสะอาดง่าย เช่น ใช้ ผ้าพลาสติก หรือ หนังชนิดดีเย็บ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ควรรวบรวมไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
3. แบบที่ใช้ อาจเป็นแบบหัวหรือสะพายก็ได้ ตามความถนัด
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ฝากระเป๋าคควจะมีฝาปิด 2 ชั้น ส่วนด้านในกระเป๋าคควด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดได้ง่ายเช่นผ้าหรือพลาสติก โดยออกแบบให้ถอดออกซักหรือทำความสะอาดได้โดยง่าย มีช่องเล็กๆ สำหรับใส่อุปกรณ์และยังช่วยยึดอุปกรณ์ให้อยู่กับที่อีกด้วย
5. ข้างกระเป๋าด้านนอกควรมีช่องสำหรับใส่กระดาษหรือสิ่งปุโรงกระเป๋าค และถุงใส่ของสกปรก

ของใช้ในกระเป๋าคควเยียม

ของใช้ที่จะนำไปเยียมบ้าน คควพิจารณาเฉพาะของใช้ที่จำเป็นเท่านั้น สิ่งของที่ควรมีไว้ในกระเป๋าคคว มีดังนี้

1. ของใช้ประเภทผ้า ได้แก่
 - 1.1 ผ้าเช็ดมือ 1-2 ผืน
 - 1.2 ผ้ากันเปื้อน หรือเยียมพลาสติก 1 ตัว
 - 1.3 ผ้าซังน้ำหนักเด็ก
2. เวชภัณฑ์และของใช้ที่จำเป็นอื่น ๆ
 - 2.1 ขวดใส่น้ำยาที่จำเป็น เช่น แอลกอฮอล์ 70 % ยาใส่แผลสด และแอมโมเนีย เป็นต้น
 - 2.2 ลูกสูบยาง
 - 2.3 สายวัดตัวเด็ก
 - 2.4 เครื่องซังน้ำหนักเด็ก
 - 2.5 ตลับวาสลิน
 - 2.6 ขามรูปไต 1 ใบ ขนาดให้พอเหมาะกักระเป๋าค
 - 2.7 ปอทสำหรับวัดอุณหภูมิทางปาก และทวารหนัก อย่างละ 1 อัน
 - 2.8 กรรไกร
 - 2.9 ปากคิบบ 1 คู่ (มีเขี้ยวและไม่มีเขี้ยว) ใช้สำหรับทำแผล
 - 2.10 ไม้กดคลีน
 - 2.11 ขวดน้ำสบู่สำหรับใช้ล้างมือ
 - 2.12 ตำลึ ผ้ากอชสะอาด ไม้พันสำลึ ใส่ถุงผ้าเล็ก ๆ และผ่านการฆ่าเชื้อโรคแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.13 สิ่งปูรองกระเป่า หรือกระดาษหนังสือพิมพ์ สำหรับปูพื้นก่อนวางกระเป่า เยี่ยมและถุงกระดาษใส่ของสกปรก

2.14 ของใช้อื่น ๆ ซึ่งอาจเพิ่มเติมสำหรับนำไปทำการพยาบาลแต่ละวัน

การจัดของใช้ลงในกระเป่าเยี่ยม ควรจัดเรียงลำดับการหยิบใช้ก่อนหลัง ของที่จะหยิบใช้ก่อน ได้แก่ เครื่องใช้ในการล้างมือ ซึ่งควรวางไว้บนสุดของกระเป่า

เทคนิคการใช้กระเป่าเยี่ยม

เมื่อพยาบาลอนามัยชุมชนเข้าไปเยี่ยมผู้ป่วยหรือครอบครัวกระเป่าเยี่ยมที่นำไปด้วยจะยังไม่วางลงบนพื้นบ้าน โดยกระเป่าเยี่ยมจะวางอยู่บนตักในกรณีที่พูดคุย หรือซักถามเพื่อรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติม เมื่อจะเริ่มให้การพยาบาลจึงใช้กระเป่าเยี่ยม เทคนิคในการใช้กระเป่าเยี่ยม มีขั้นตอนดังนี้

1. ก่อนใช้กระเป่าเยี่ยม ควรหาที่วางให้เหมาะสม ไม่เกะกะ กีดขวางทางเดิน บริเวณสะอาดและมีแสงสว่างเพียงพอ ควรห่างจากตัวผู้เยี่ยมพอประมาณ กระเป่าที่อยู่บนตักต้องหันด้านเปิดออกนอกตัว

2. ใช้มือหนึ่งอุ้มกระเป่าไว้ อีกมือหนึ่งเปิดกระเป่า โดยใช้มือสัมผัสด้านนอกของกระเป่า หยิบสิ่งปูรองหรือกระดาษหนังสือพิมพ์ออกมาปูลงพื้นแล้ววางกระเป่าไว้มุมใดมุมหนึ่ง ซึ่งสะดวกต่อการให้การพยาบาล

3. เปิดกระเป่า โดยใช้มือจับที่หูกระเป่า หยิบเครื่องใช้สำหรับทำความสะอาดมือ ได้แก่

3.1 ขวดน้ำสบู

3.2 ถุงผ้าซึ่งบรรจุผ้ากันเปื้อน และผ้าเช็ดมือ

3.3 ถุงกระดาษสำหรับใส่ของสกปรก

4. ถอดนาฬิกาข้อมือออก (แต่ไม่ควรวางทิ้งไว้ให้น่าคิดตัวไปด้วย)

5. เทน้ำสบูใส่อุ้งมือ และออกไปล้างมือให้สะอาด ขณะล้างมือพยาบาลอนามัยชุมชนควรจะได้สังเกตสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกบ้านเพื่อนำมาประเมินปัญหาและความต้องการด้านสุขภาพสิ่งแวดล้อมได้

6. เช็ดมือให้แห้งด้วยผ้าเช็ดมือที่เตรียมมา และควรเช็ดให้ถูกเทคนิค

7. ใส่ผ้ากันเปื้อน ระวังอย่าให้สายผ้าถูกับพื้นบ้าน

8. เปิดกระเป่าหยิบของใช้ที่ต้องการทำการพยาบาลออกมาวางเรียงบนสิ่งปูรองโดยจัดวาง

ให้เรียบร้อย สะดวกต่อการหยิบใช้ (การเปิดกระเป่าขณะที่มีมือทำความสะอาดให้ใช้หลังมือสอดเปิดผากกระเป่าด้านใน)

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

9. ปิดกระเป๋า จากนั้นให้การพยาบาล
 10. เมื่อทำการพยาบาลเสร็จแล้ว นำเครื่องใช้ล้างทำความสะอาดและล้างมือให้สะอาด
 11. เช็ดของใช้ให้แห้งแล้วเก็บเข้ากระเป๋า เครื่องมือบางชนิดเช่น ปรัช ต้องใช้ผ้าชุบแอลกอฮอล์ทำความสะอาดก่อนเก็บโดยเรียงลำดับของของที่จะต้องใช้ก่อนเก็บเป็นอันดับสุดท้าย
 12. เก็บผ้าเช็ดมือที่ใช้แล้วใส่ในถุงพลาสติก และเก็บไว้ในกระเป๋าข้างนอก
 13. ถอดผ้ากันเปื้อนออก โดยพับด้านสกปรกไว้ด้านใน เก็บใส่ถุงผ้าตามเดิม แล้วจึงเก็บเข้ากระเป๋า
 14. ยกกระเป๋าไว้บนตัก เก็บสิ่งปรุองโดยให้ด้านที่สัมผัสกับพื้นพับไว้ด้านใน
 15. ปิดกระเป๋าให้เรียบร้อย
 16. ถูกระดาษใส่ของสกปรก ให้ญาตินำไปทำลาย ถ้าเป็นการพยาบาลผู้ป่วยโรคติดต่อ ต้องทำลายให้ถูกวิธีโดยการฝังหรือเผา
- ข้อควรคำนึงในการใช้กระเป๋าเยี่ยม
1. ใช้เทคนิคความสะอาด ซึ่งรวมถึงความสะอาดของเครื่องมือ เครื่องใช้ และวิธีปฏิบัติของผู้ให้การพยาบาล
 - 1.1 เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ก่อนนำไปใช้ที่บ้านต้องทำความสะอาด ขณะที่ใช้ให้การพยาบาลและภายหลังให้การพยาบาลก็ต้องทำความสะอาดให้เพียงพอ ทั้งนี้ป้องกันมิให้กระเป๋าเป็นแหล่งเชื้อโรค และป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรคจากครอบครัวหนึ่งไปสู่อีกครอบครัวหนึ่ง
 - 1.2 ผู้ให้การพยาบาล ต้องล้างมือให้สะอาดก่อนและหลังให้การพยาบาล และก่อนเก็บของเข้ากระเป๋าทุกครั้ง
 2. ความพร้อม การไปเยี่ยมบ้านแต่ละวันควรจัดเตรียมของใช้ที่จำเป็นให้พร้อมและเพียงพอสำหรับให้การพยาบาล หากเตรียมไม่พร้อมหรือไม่เพียงพออาจทำให้เสียเวลากลับไปเอาเครื่องใช้ที่สำนักงาน หรือไม่สะดวกในการทำการพยาบาล โดยเฉพาะครอบครัวที่อยู่ไกล ๆ
 3. การเยี่ยมบ้านทุกครั้ง พยาบาลควรนำกระเป๋าเยี่ยมติดตัวไปด้วยเสมอ แม้จะไม่มีแผนในการให้การพยาบาลที่บ้าน แต่ระหว่างที่เยี่ยมอาจพบปัญหาที่ต้องให้การช่วยเหลือ พบเด็กมีไข้สูงหรือต้องให้การปฐมพยาบาล เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4

การศึกษาเรื่องกระเป๋า

กระเป๋าเย็บและเทคนิคการใช้กระเป๋าเย็บ

กระเป๋าเย็บถือว่าเป็นเครื่องมือประจำตัวของพยาบาลชุมชน และต้องนำติดตัวไปในการทำงานทุกครั้ง โดยเตรียมเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นสำหรับการช่วยเหลือหรือให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยที่บ้าน

ลักษณะของกระเป๋าเย็บ

การเลือกใช้กระเป๋าเย็บควรพิจารณาตามความเหมาะสมโดยทั่วไปควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ขนาดกะทัดรัด พอดีจะบรรจุวัสดุและเครื่องมือที่จำเป็นได้เพียงพอ หากเลือกขนาดใหญ่เกินไปจะไม่สะดวกในการเดินทางไกล ๆ เพราะจะหนักและเกะกะ
2. วัสดุที่ใช้ทำกระเป๋า ควรเป็นวัสดุที่แข็งแรง ทนทาน น้ำหนักเบา และทำความสะอาดง่าย เช่น ใช้ ผ้าพลาสติก หรือ หนังสนิคดีเย็บ
3. แบบที่ใช้ อาจเป็นแบบหิ้วหรือสะพายก็ได้ ตามความถนัด
4. ฝากระเป๋าควรมีฝาปิด 2 ชั้น ส่วนด้านในกระเป๋าควรบุด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดได้ง่าย เช่น ผ้าหรือพลาสติก โดยออกแบบให้ถอดออกซักหรือทำความสะอาดได้โดยง่าย มีช่องเล็กๆ สำหรับใส่อุปกรณ์และยังช่วยยึดอุปกรณ์ให้อยู่กับที่อีกด้วย
5. ข้างกระเป๋าด้านนอกควรมีช่องสำหรับใส่กระดากหรือถังปูลองกระเป๋า และถุงใส่ของสกปรก

ของใช้ในกระเป๋าเย็บ

ของใช้ที่จะนำไปเย็บบ้าน ควรพิจารณาเฉพาะของใช้ที่จำเป็นเท่านั้น สิ่งของที่ควรมีไว้ในกระเป๋าเย็บ มีดังนี้

1. ของใช้ประเภทผ้า ได้แก่
 - 1.1 ผ้าเช็ดมือ 1-2 ผืน
 - 1.2 ผ้ากันเปื้อน หรือเอี๊ยมพลาสติก 1 ตัว
 - 1.3 ผ้าซั้่งน้ำหนักเด็ก
2. เวชภัณฑ์และของใช้ที่จำเป็นอื่น ๆ
 - 2.1 ขวดใส่น้ำยาที่จำเป็น เช่น แอลกอฮอล์ 70 % ยาใส่แผลสด และแอมโมเนีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่เป็นต้นฉบับสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 ถูกสุขอนามัย

- 2.3 สายวัดตัวเด็ก
- 2.4 เครื่องชั่งน้ำหนักเด็ก
- 2.5 ตลับวาสลิน
- 2.6 ขามรูปไต 1 ใบ ขนาดให้พอเหมาะกับกระเป๋
- 2.7 ปรีทสำหรับวัดอุณหภูมิทางปาก และทวารหนัก อย่างละ 1 อัน
- 2.8 กรรไกร
- 2.9 ปากคีบ 1 คู่ (มีเขี้ยวและไม่มีเขี้ยว) ใช้สำหรับทำแผล
- 2.10 ไม้กดลิ้น
- 2.11 ขวดน้ำสบู่สำหรับใช้ล้างมือ
- 2.12 สำลี ผ้ากอซสะอาด ไม้พันสำลี ไม้ถูผ้าเด็ก ๆ และผ่านการฆ่าเชื้อโรคแล้ว
- 2.13 สิ่งปูรองกระเป๋ หรือกระดาษหนังสือพิมพ์ สำหรับปูพื้นก่อนวางกระเป๋
- 2.14 ของใช้อื่น ๆ ซึ่งอาจเพิ่มเติมสำหรับนำไปทำการพยาบาลแต่ละวัน

การจัดของใช้ลงในกระเป๋เย็บ ควรจัดเรียงลำดับการหยิบใช้ก่อนหลัง ของที่จะหยิบใช้ก่อน ได้แก่ เครื่องใช้ในการล้างมือ ซึ่งควรวางไว้บนสุดของกระเป๋

การศึกษาข้อมูลเรื่องของกระเป๋ทั่วไป

กระเป๋ หมายถึง อุปกรณ์สำหรับสิ่งบรรจุภายใน เพื่อการนำพาไปในสถานที่ต่างๆ สามารถจัดเก็บและคุ้มครองปกป้องสิ่งของภายใน ไม่ให้ตกหล่นหรือสูญหายและเกิดความสะดวกในการหยิบใช้สิ่งของข้างใน

การจำแนกประเภทของกระเป๋ตามโครงสร้าง

การจำแนกประเภทของกระเป๋ที่มีการใช้งานกันทั่วไป ตามโครงสร้างและวัสดุของกระเป๋ ซึ่งในการเลือกใช้วัสดุนั้นก็จะมีผลหรือส่งผลโดยตรงในการสร้างรูปแบบของกระเป๋นั้นๆ ไป กระเป๋านั้นมีอยู่หลายชนิดหลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับหน้าที่การใช้งาน ปริมาณการใช้งานการบรรจุและความต้องการของผู้ใช้หรือผู้บริโภค สามารถแบ่งได้ออกเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. กระเป๋าคงรูป ลักษณะกระเป๋เป็นรูปทรงโครงสร้างที่แข็งแรงรูป ส่วนใหญ่แล้วทำมาจากวัสดุที่มีความแข็ง เช่น พลาสติก ซึ่งสามารถอัดขึ้นรูปให้มีลักษณะโครงสร้างได้ตามแบบที่ต้องการและจะยังคงสภาพรูปทรงนั้นๆตลอด
2. กระเป๋แบบไม่คงรูป ลักษณะของโครงสร้างของกระเป๋ประเภทนี้จะไม่มีเสริมความแข็งแรงลงไปในการเป่า ไม่สามารถตั้งให้อยู่ทรงได้ วัสดุที่นิยมใช้เป็นวัสดุอ่อน ซึ่งก็มีด้วยกันมากมายนำไปใช้

หลายชนิด เช่น ผ้า ไนลอน พลาสติกบาง เป็นต้น ในเวลาประกอบขึ้นรูปนั้นสามารถจัดให้มีรูปทรงที่หลากหลายได้ตามแบบที่ต้องการ จึงจะทำให้สะดวกในการจัดเก็บในเนื้อที่ที่จำกัด

3. กระเป๋าแบบกึ่งคงรูป เป็นลักษณะที่มีการผสมผสานระหว่างกระเป๋าแบบคงรูปและไม่คงรูปไว้เข้าด้วยกัน โครงสร้างนั้นสามารถตั้งอยู่ได้แต่ยังไม่เป็นทรงที่แข็งที่มีความคงรูปอย่างถาวร วัสดุที่จะนำมาใช้มักมีด้วยกันหลายชนิด ที่มีทั้งวัสดุแบบอ่อนแล้วเสริมโครงแข็งและวัสดุอย่างแข็งสามารถคงรูปได้ด้วยตนเองแต่ไม่มีโครงสร้าง

ลักษณะของกระเป๋า

แบบคงรูป มีความแข็งแรงทรงตัวดี วัสดุที่ใช้ส่วนมากเป็นพลาสติกหรือโลหะที่แข็งแรงสามารถป้องกันการกระแทกได้ดี ผลิตภัณฑ์ภายในสามารถจัดเก็บได้ดีเป็นระเบียบ

แบบไม่คงรูป กระเป๋าไม่สามารถคงตัวอยู่ได้ ไม่มีความแข็งแรง วัสดุส่วนมากเป็นผ้าและหนังซึ่งอาจเป็นพลาสติกบางๆ มีความเหนียวลักษณะขาค ภายในไม่สามารถคงตัวอยู่ได้สามารถจุของได้หลายประเภท

แบบกึ่งคงรูป กระเป๋าสามารถคงอยู่ได้แต่ไม่เป็นระเบียบในการจัดวางภายใน รูปทรงของกระเป๋ามีลักษณะแบนความกว้างไม่มาก วัสดุส่วนมากใช้เป็นผ้าหนัง หรือพลาสติกบางๆ สามารถใส่ของได้จุแต่ไม่สามารถรับแรงกระแทกได้

การจำแนกประเภทการใช้งาน

ในการจัดแบ่งประเภทการใช้งานนี้สามารถแยกแยะกระเป๋าได้เป็นหลายประเภทมากมายอย่างกว้างขวาง ตามลักษณะของการใช้งานที่มีอยู่ผู้มากมาย ได้ดังต่อไปนี้

1. **LUGGAGE** เป็นรูปแบบของกระเป๋าที่ใช้ในการเดินทาง ซึ่งมักจะออกแบบให้มีลูกล้อที่ก้นของกระเป๋า ใช้เป็นกระเป๋าที่ใส่เครื่องสำอางค์ ใส่เอกสาร เป็นต้น ซึ่งในรูปแบบของกระเป๋าเดินทางก็จะมีรูปทรงที่แข็ง คงรูป ภูมิฐาน อาจมีโครงสร้างที่บุด้วยหนังเทียม หรือการอัดโพล
2. **BAGGAGE** เป็นลักษณะของกระเป๋าเดินทางแบบฉาบฉวยชั่วคราว ทรงนุ่มกึ่งทรงแข็งตัว ไม่มีการเสริมโครงสร้างภายใน
3. **PORFFCLEC** เป็นกระเป๋าใส่เอกสารของผู้หญิง รูปทรงแข็งคงตัว ลักษณะ 2 มิติ คือทางด้านกว้างและด้านยาว กระเป๋าจะทำมาจากวัสดุอ่อนข้างคงรูป เช่น หนังชนิดหนา ฯลฯ
4. **LOOKER** เป็นลักษณะของกระเป๋าเดินทางขนาดใหญ่ ใช้สำหรับใส่สิ่งของต่างๆ มากมาย รูปร่างเหมือนหีบบรรจุของ ทรงแข็งคงรูป แต่จะไม่นิยมใส่เสื้อผ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. CASE เป็นลักษณะของกระเป๋าใส่เอกสาร สำหรับผู้ชาย LAGGAGE แต่มีโครงสร้างเสริมรูปร่าง
6. GAPHEIT เป็นลักษณะของกระเป๋าใส่เสื้อผ้าสามารถผ่อกออกเพื่อทำการแขวนเสื้อผ้าอื่นๆได้เลย
7. BAG เป็นในลักษณะของกระเป๋าที่ใช้สะพาย รูปทรงจะเป็นแบบกึ่งทรงรูป

ชิ้นส่วนที่ใช้ประกอบกระเป๋า

อุปกรณ์ที่ใช้ติดและข้อต่อต่างๆอุปกรณ์เหล่านี้มี 2 ลักษณะคือ

1. อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการติดสายสะพายกับตัวเลื่อนสาย
2. อุปกรณ์บานพับและตัวล็อก

วัสดุที่นิยมใช้ผลิตวัสดุเหล่านี้มี 2 ประเภท คือ

1. พลาสติก
2. โลหะ

พลาสติกในปัจจุบันถือว่าเป็นวัสดุที่มีการนิยมนำมาใช้มากเป็นพิเศษ เนื่องจากความสะดวกสบายความรวดเร็วในการใช้งานและมีราคาถูกซึ่งเป็นที่ยอมรับและแพร่หลายมากในปัจจุบัน

โลหะปัจจุบันไม่ค่อยได้รับความนิยมมากเท่ากับการนำพลาสติกมาใช้ เนื่องจากความไม่สะดวกในการใช้งานอีกทั้งความแข็งของโลหะอาจจะส่งผลให้เกิดอันตรายต่อการใช้งานได้อีกด้วย

การจำแนกประเภทของชิ้นส่วนที่ใช้ประกอบกระเป๋า

องค์ประกอบของกระเป๋า นอกจากวัสดุที่ใช้ทำกระเป๋าซึ่งให้คุณสมบัติทางโครงสร้างและความคงทน ความปลอดภัยในการใช้สอยอีกด้วยซึ่งก็จะมีชิ้นส่วนต่างมากมายที่มีการนำมาใช้ประกอบการทำกระเป๋าเพื่อเสริมหรือเพิ่มหน้าที่ใช้สอยให้แก่กระเป๋าได้เป็นอย่างดีเลยทีเดียว ชิ้นส่วนทั้งหลายที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องในการทำกระเป๋าเหล่านี้ก็จะประกอบไปด้วยชิ้นส่วนดังต่อไปนี้

ตัวล็อกปิด - เปิด

แบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ๆได้ดังต่อไปนี้

1. แบบเข็มขัด มีทั้งชนิดสอดเข็มเข้าร้อยที่รูที่เจาะและเข็มขัดที่ไม่มีเข็มแต่ใช้วิธีติดคลิบ
2. แบบตัวล็อกโลหะ เป็นเจ็อนใส่ลงไปในช่วงที่เจาะไว้ ปิด-เปิด โดยกดปุ่มสปริงให้เลื่อนขึ้นลง ซึ่งเป็นแบบที่นิยมใส่กันมากของกระเป๋านักเรียน

3. แบบตัวล็อกเลขรหัส ซึ่งมีช่องเลื่อนได้คล้ายกับการเปิดเซฟ
4. แบบเป็นกระดุมแม่เหล็กมีความสะดวกและไวต่อการใช้งาน แต่ไม่ให้ความมั่นใจในการปิดทั้งแม่เหล็ก ตัวเลื่อนนั้นอาจเกิดการเสื่อมคุณภาพได้
5. แบบซิป มีทั้งแบบโลหะและแบบไนลอน ซึ่งให้ความว่องไวและมั่นใจในการปิดเปิดมาก แต่ซิปอาจเสื่อมคุณภาพ ฟันซิปหัก และไม่ปลอดภัยในการใช้ ซึ่งถ้าใช้กับเด็กหรือไม่ระมัดระวังในการใช้อาจทำให้ซิปกินมือได้
6. แบบ VELCRO เป็นแถบยาวคล้ายซิป แถบด้านหนึ่งจะเป็นปุ่มเล็กๆ ส่วนอีกด้านจะเป็นฝอยปิด โดยแบบแถบทั้งสองให้ติดกัน ซึ่งแถบเป็นฝอยมักเสื่อมคุณภาพง่าย

ส่วนที่ใช้ในการนำพา แบ่งตามประเภทใหญ่ๆ ได้ดังนี้

1. แบบหุหิ้ว มักใช้วัสดุมาทำการผลิตได้ต่างๆ มากมายหลายแบบเช่น การนำเอาพลาสติกแข็งมาใช้ หรือบางครั้งอาจจะเป็นวัสดุชนิดเดียวกันกับวัสดุที่นำมาทำกระเป๋าเลยก็ได้ บางทีก็จะทั้งแบบที่เป็นโลหะในลักษณะที่มีน้ำหนักเบาเลยก็ได้ การนำพาจะเป็นลักษณะการถือหรือหิ้ว
2. แบบสายสะพาย ก็สามารถใช้วัสดุได้ต่างๆ มากมายหลายชนิดกัน เช่น วัสดุชนิดเดียวที่ใช้กับกระเป๋าอาจจะเป็นโลหะ ลักษณะโซ่หรือห่วง หรือพวกวัสดุที่ยืดและอาจเป็นพวกไนลอน เหล่านี้เป็นต้น ในการนำพาก็จะเป็นลักษณะการถือหรือสะพายไหล่หรือสะพายกลางหลังซึ่งสายสะพายนี้สามารถปรับเปลี่ยนระยะห่างของสายเพื่อให้สะดวกตามความต้องการของผู้ใช้

อุปกรณ์ป้องกันมุม ขอบ กระเป๋า

วัสดุที่ใช้มีทั้งแบบที่เป็นโลหะที่มีน้ำหนักเบา หรือวัสดุชนิดเดียวที่ใช้ทำกระเป๋าซึ่งอาจจะเป็นหนัง หรือพลาสติกเลยก็ได้

ชิ้นส่วนที่เพิ่มความสะดวกในการใช้งานของกระเป๋า

1. ปุ่มใต้กระเป๋า เป็นขาสำหรับวางตั้ง มักใช้วัสดุที่มีความคงทนแข็งแรงสามารถรองรับน้ำหนักทั้งหมดของกระเป๋าได้
2. ลูกล้อใต้กระเป๋า เป็นส่วนที่เพิ่มความสะดวกในการใช้งานเวลาเคลื่อนที่ มักใช้กับกระเป๋าเดินทาง
3. ตีนตุ๊กแก เกิดจากการกดและตัดให้แน่น ใช้กับผลิตภัณฑ์กระเป๋าที่ต้องรับน้ำหนักน้อยหรือเป็นส่วนเสริมในการตกแต่งในบางจุด
4. ห่วงโลหะ เป็นห่วงโลหะที่สามารถรับน้ำหนักได้ไม่มากนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เชื่อมขัดที่มักจะนิยมใช้กันมักจะทำมาจากพลาสติก เหล็ก ส่วนใหญ่จะใช้ทำเพื่อถอดสายสะพาย เช่น สายสะพายหลัง หรือ สายสะพายกระเป๋า
6. เชือก โดยทั่วไปแล้วเชือกมักทำมาจากการนำเอาฝ้ายมาพันกันเป็นเกลียว เพื่อนำไปใช้เป็นสายหัวสายสะพายบ้าง หรือ ไม่ก็เป็นสายรัดปิดเปิดปากกระเป๋า
7. กระจุม ลักษณะจะเป็นรูปแบบของตัวผู้และตัวเมียซึ่งแบ่งออกเป็นสองส่วน กระจุมส่วนใหญ่แล้วที่สามารถพบเห็นได้มักจะทำมาจาก พลาสติกหรือ ไม้กิโลหะ ซึ่งการใช้งานก็จะขึ้นอยู่กับเนื้องานและความเหมาะสมในการนำไปใช้
8. ซิป มีด้วยกันหลายขนาดที่จะให้เลือกในการที่จะนำไปใช้ ตามความต้องการที่จะใช้ให้มีความผสมผสานกับกระเป๋า ซึ่งซิปนั้นมีทั้งแบบ เหล็ก ทองเหลือง พลาสติก และที่เป็นที่นิยมมากที่สุดก็คือหนังไม่พื้นพลาสติก

วัสดุที่ใช้ทำชุดเก็บอุปกรณ์ทั่วไป

ประเภทแรก ได้แก่ หนัง หนังแบ่งออกเป็นหนังแท้และหนังเทียม

1. หนังแท้ มนุษย์รู้จักได้ประโยชน์มาตั้งแต่โบราณ โดยใช้เป็นเครื่องนุ่งห่มและเครื่องใช้ต่าง ๆ

คุณสมบัติของหนังแท้

หนังแท้มีเอกลักษณ์และทวดลายของผิวโดยธรรมชาติสามารถดูดซับเหงื่อได้ดีสามารถถ่ายเทอากาศและความชื้นได้ ยืดหยุ่นตัวดีสร้างความรู้สึกสะดวกสบายในการใช้งาน มีอายุการใช้งานนาน รักษารูปทรงเหนียวและไม่มีกลิ่นคาว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12

ประเภทของหนังกับการนำไปใช้งาน

ประเภทของหนัง	ขนาด/ตารางฟุต	ประโยชน์ใช้สอย
หนังชามัวร์	7 - 9	ใช้ทำเสื้อหนังเทียม รองเท้า
หนังลูกแพะ	5 - 9	ทำเสื้อกันหนาวทั้งชายหญิง
หนังเสื่อผ้า	5 - 7	ทำเสื่อผ้าสุภาพบุรุษ, สตรี ทำหมอน
หนังแกะ	7 - 9	เหมือนหนังแพะ
หนังชั้นในลูกวัว	6 - 8	ทำสายรัดเสื่อผ้าสำหรับบุรุษและสตรี
หนังนิ่มขนาดกลาง	7 - 10	ทำเสื่อผ้า, เข็มขัด, หมวก, เสื้อนอก, ถุงมือ
หนังหมู	5 - 8	กระเป๋าสะตางค์, เข็มขัด, พวงกุญแจ
หนังลูกวัวดอกฟาด	12 - 15	ใช้ในงานหัตถกรรม
หนังลูกวัวชนิดเบา	18 - 25	ใช้ทำเครื่องนุ่งห่มชายและหญิง
หนังลูกแพะ	3 - 5	ทำถุงมือ เสื่อเจ็ด
หนังหมู	5 - 9	ทำหนังหน้ารองเท้า - กระเป๋า เสื่อผ้า
หนังประเภทหนา	16 - 20	ตอกลาย, งานที่รับน้ำหนักมาก

2.หนังเทียม ผลิตขึ้นเพราะว่าเทียมทดแทนหนังแท้ซึ่งขาดแคลนและราคาแพง หนังเทียมเป็นพลาสติก (POLYVINYL CHLORIDE) สำหรับชนิดหนังนิ่มใช้ทำเบาะรถยนต์ กระเป๋า เข็มขัด รองเท้า เฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ

คุณสมบัติโดยทั่วไป

หนังเทียมมีน้ำหนักเบา กันน้ำได้ รูสึกอากาศสามารถผ่านเข้าออกได้ ทำความสะอาดง่าย แข็งแรงและยืดหยุ่นได้พอสมควร สามารถผลิตให้มีสีต่าง ๆ พื้นผิว และพิมพ์ให้มีลวดลายต่าง ๆ ตามต้องการราคาถูก

ประเภทของหนังเทียม แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. PVC LEATHER แบ่งออกเป็น 2 ชนิด

1.1 PVC LEATHER COLOTH หนังเทียมประกอบด้วยชั้น 2 ชั้น ชั้นนอกเป็นหนังเทียม ชั้นในเป็นผ้า มักนิยมใช้ทำผลิตภัณฑ์จำพวกกระเป๋าต่าง ๆ ของชาววัย ฯลฯ ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 SPONGE LEATHER CLOTH คือหนังเทียมประกอบด้วยชั้นต่าง ๆ 3 ชั้น คือ ชั้นหนังเทียม ชั้นฟองน้ำตรงกลาง ชั้นผ้า มักนิยมใช้ทำเครื่องเฟอร์นิเจอร์ หนังเทียม ประเภทPVC LEATHER เป็นหนังเทียมที่มีหลังผ้า ประโยชน์ก็คือ เสริมความเหนียวให้แก่หนังเทียมไม่ฉีกขาดง่าย

2. PVC FILM & SHEET แบ่งออกเป็น 2 ชนิดใหญ่ ๆ คือ

2.1 PVC FILM มีลักษณะใส โปร่งแสง มีหลายสีและมีความหนาต่าง ๆ กัน นิยมใช้ทำเป็นแผ่นพลาสติกหุ้มสมุด หนังสือ ฯลฯ

2.2 PVC SHEET มีลักษณะทึบแสงมีทั้งชนิดหนาและชนิดบาง ชนิดบางนิยมใช้ทำรองเท้า ชนิดหนานิยมใช้ทำเข็มขัด ผ้าบาง ผ้าเดินท์ และผ้าปูโต๊ะ ฯลฯ

(ข้อมูลจากกองเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)

ขนาดของหนังเทียม

หนังเทียมที่ขายตามท้องตลาดปัจจุบันจะขายเป็นม้วน ซึ่งมีหน้ากว้างต่าง ๆ กันดังนี้ คือ หน้ากว้าง 36" 40" 54" และ 60" ตามลำดับ (ข้อมูลจากบริษัท ไทยนาพลาสติก)

ผ้าร่ม

ทอมาจากเส้นใยโพลีเอไมด์ (ไนลอน) หรือพวกโพลีเอสเตอร์ล้วน มีด้วยกันทุกสี เหนียว ทนทานดี ทนต่อความร้อน แสงแดด อายุใช้งานนาน มีน้ำหนักที่เบา เมื่อใช้ไปนาน ๆ ไม่มีการเกิดรอยแตก ผ้าร่มมีด้วยกัน 2 แบบคือ

-แบบสะท่อนน้ำ ซึ่งหากน้ำตกมาถูกจะสะท่อนออกไป แต่ก็มีส่วนตกค้างอยู่เมื่อสะท่อนไปนาน ๆ น้ำจะค่อย ๆ ซึมเป็นเม็ดเข้ามา

-แบบกันน้ำ โดยปกติมีน้ำหนัก 69 กรัม/ตร.ม. ทนแรงดึง ได้ไม่น้อยกว่า 510 นิวตันในแนวด้ายพุ่ง และ 550 ในแนวด้ายยืน สามารถทนแรงดันน้ำที่เพิ่มขึ้น 10 0.5 ซม./นาที ได้ไม่น้อยกว่าระดับน้ำถึง 20 ซม.

ผ้าใบไนลอน

เป็นผ้าใบที่ทอจากเส้นใยไนลอนซึ่งมีคุณสมบัติที่มีความเหนียว ทนทาน และมีน้ำหนักเบา ไม่ดูดซึมน้ำ ซึ่งเมื่อนำเอาเส้นใยไนลอนนี้มาทำการทอเป็นผ้าใบ

คุณสมบัติโดยทั่วไป

มีสี สันมากมายตามต้องการ มีความเหนียวมากกว่าผ้าใบธรรมดา มีความต้านทานราคร้ำ และการเสียดสี การถูกเก็บหมักหมมมานาน ๆ ได้ มีน้ำหนักเบา มีความลื่นน้ำได้ดี ไม่ดูดซึมน้ำเมื่อเปียกจะแห้งเร็ว ฉะนั้นเมื่อซักผ้าแล้ว ไม่จำเป็นต้องตากแดด

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผ้าใบในลอนเคลือบน้ำยา

เป็นผ้าใบที่มีการทอขึ้นมาเหมือนผ้าใบในลอน เพียงแต่เส้นใยเป็นเส้นใยในลอนที่ผ่านการผสมสารเคมี แต่มีคุณสมบัติเบื้องต้นเหมือนกับผ้าใบในลอน ซึ่งเมื่อทอเป็นผ้าใบในลอนแล้วจึงนำมาเคลือบสารเคมี ซึ่งสารเคมีที่เคลือบหรืออาบนี้ จะมีคุณสมบัติช่วยให้ผ้าในลอนมีคุณสมบัติเพิ่มขึ้นเป็นพิเศษ ซึ่งแล้วแต่สารเคมีที่เคลือบ เช่น ในการใช้งานที่ต้องการความทนทาน และกันน้ำได้เป็นอย่างดี

ผ้าใบ

ผ้าใบ หมายถึง ผ้าฝ้ายที่ทอลายขัด มีเนื้อแน่น แข็งแรง มีน้ำหนัก ต่อตารางเมตรตั้งแต่ 200 - 1700 กรัม

คุณสมบัติโดยทั่วไปของผ้าใบ

มีเนื้อแน่นแข็งแรง มีน้ำหนักค่อนข้างมาก เมื่อเปรียบเทียบกับผ้าชนิดอื่นคือน้ำหนักต่อตารางเมตรตั้งแต่ 200 - 1700 กรัม ทนต่อการขีดข่วน และแรงดึง เมื่อนำมาเย็บแล้วจะมีความคงรูป มีการตกแต่งสีได้ แต่สีจะซีดเมื่อถูกแสงแดด

ผ้าพลาสติก

ผ้าพลาสติกมีลักษณะคล้ายคลึงกันหนังเทียมชนิด PVC LEATHER CLOTH แต่จะแตกต่างตรงที่ผ้าพลาสติกนั้นประกอบด้วยวัสดุผ้าเป็นหลัก ส่วนหนังเทียมนั้นประกอบด้วยวัสดุหนังเทียมเป็นหลัก

ผ้าพลาสติก ผลิตขึ้นโดยขบวนการ 2 วิธีรวมกัน โดยการนำผ้าชนิดต่าง ๆ อาจเป็นผ้าอัดเส้นใย ผ้าทอหรือผ้าถักก็ได้ แล้วนำพลาสติกเหลวมาเคลือบผิวเพื่อป้องกันมิให้หดและยับ ทั้งยังเป็นการเสริมความแข็งแรงทนทานของผ้าอีกด้วย ซึ่งมีทั้งการเคลือบเพียงบาง ๆ น้ำสามารถซึมผ่านได้เพียงเล็กน้อย หรือเคลือบหนา ๆ จนสามารถกันน้ำได้ ซึ่งกรรมวิธีดังกล่าวนี้เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “การตกแต่งผ้า” แบ่งเป็น 2 วิธีด้วยกันคือ

1. ใช้ในลักษณะแผงแข็งอัดติดบนผ้ารองรับ
2. ละลายให้เป็นของเหลวแล้วพ่น

คุณสมบัติโดยทั่วไป

คือ อ่อนพับไปมาได้เช่นเดียวกับผ้า ไม่ดูดน้ำ ผิวเรียบ ไม่ไครเปื้อนง่ายสามารถทำความสะอาดได้โดยการซักล้าง

พลาสติกทอ

เป็นการนำพลาสติกในสถานะเป็นเส้นด้าย มาทำการทอเหมือนกับการทอผ้าธรรมดา แต่พลาสติกจะต้องกรี๊ดออกมาเป็นเส้นใยเสียก่อนแล้วจึงนำเส้นใยนี้มาทอมาใช้ทำมุ้งลวด ทำผ้าบุกเฟอร์นิเจอร์ ฯลฯ ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณสมบัติโดยทั่วไป

อ่อนพับไปมาได้เช่นเดียวกับผ้า นุ่มได้ดูดีน้ำ ผิวเรียบรักษาความสะอาดง่าย ราคาถูก ทนต่อความร้อนสูงไม่ได้

พลาสติก

เป็นวัสดุสังเคราะห์ที่มนุษย์ทำขึ้น (AYNTHETIC MATERIALS) มีธาตุประกอบหลักคือ ออกซิเจน ไนโตรเจน คลอรีน และคาร์บอน พลาสติก จำแนกออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ 2 ประเภท คือ

1. เทอร์โมเซตส์ (TS) เป็นพลาสติกที่มีรูปทรงถาวร จะนำไปหลอมละลายเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ไม่ได้
2. เทอร์โมพลาสติก (TP) เป็นพลาสติกที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ภายหลังจากนำไปหล่อเป็นผลิตภัณฑ์แล้ว

พลาสติกนับเป็นวัสดุที่นิยมใช้กันในปัจจุบันมาก เพราะเมื่อผลิตในจำนวนมาก ๆ จะมีราคาถูก สามารถทำให้มีสีสรรได้มากมายหลายชนิด มีน้ำหนักเบา ๆ คุณสมบัติต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้นอยู่กับสารประกอบที่ผลิตขึ้นมาเป็นพลาสติก ซึ่งมีอยู่มากมายหลายชนิด ในที่นี้จะกล่าวถึงชนิดของพลาสติกที่เหมาะสมในการนำมาใช้ในการออกแบบ

เอบีเอส (ABS)

เอบีเอส เป็นชื่อย่อมาจาก Acrylonitrile Butadiene Styrene เป็นพลาสติกจำพวก TP จัดอยู่ในตระกูล สไตรีน (Styrene) คุณสมบัติเด่นทั่วไปคือทนความร้อนได้ประมาณ 200 องศาฟาเรนไฮต์ ทนกรดต่างได้พอสมควร เป็นฉนวนไฟฟ้าที่ดี มีความเหนียวไม่เป็นรอยขีดข่วนง่าย รับแรงกระแทกได้ดีมาก เป็นพลาสติกที่ชุบโครเมียมติดทนทานดี นิยมใช้ทำหมวกกันน็อก ฝักหมุน หน้าปัด ตู้วิทยาทะทัศน์ ถาดอาหาร เครื่องโทรศัพท์ แผงชิ้นส่วนหน้าปัดประดับตกแต่งภายในรถยนต์ และเครื่องใช้ในครัวเรือน

เอทิลีน ไวนิล อะครีเลต (Ethylene Vinyle Actrate)

มีชื่อย่อว่า EVA เป็นพลาสติกที่มีคุณสมบัติ คล้ายยางดิบ มีความยืดหยุ่นตัวดีมาก ทนอุณหภูมิสูงต่ำได้ปานกลาง ทนกรดต่างได้บ้าง เหมาะสำหรับใช้งานรับแรงกระแทก เช่นเดียวกับยางธรรมชาติ ใช้ทำผลิตภัณฑ์ผ้าใยห้องน้ำ ถุงมือ ผลิตภัณฑ์ยางที่เป่าลมได้

โพลีสไตรีน (Polystyrene)

เป็นพลาสติก TP ที่นิยมใช้กันมาก มีน้ำหนักเบาที่สุดในบรรดาพลาสติกแข็งด้วยกัน มีความคงรูป แข็งแต่เปราะ มีความดูดซับความชื้นต่ำ ทนต่อความร้อนได้พอสมควร ทนกรดต่างชนิดอื่น ๆ ไม่ทนต่อสารไฮโดรคาร์บอน เหมาะสำหรับใช้ทำผลิตภัณฑ์ใช้ภายในอาคารเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทำกล่องบรรจุอาหาร บรรจุของใช้ ทำของเด็กเล่น ทำไม้บรรทัดราคาถูกในรูปของโฟมมีชื่อเรียกว่า สไตโรโฟม (Styrofoam)

โพลีสไตรีน สามารถทำให้มีคุณสมบัติพิเศษเกิดขึ้นได้โดยผสมสารเคมีบางอย่างเข้าไปจะทำให้กลายเป็นพลาสติกชนิดใหม่ขึ้นมา แผลหะมีคุณสมบัติผิดไปจากเดิม เช่น

ABS (Acrylonitrile - Butadiene - Styrene) โดยเติมสารเคมียางโพลีเมอร์บางชนิดเข้าไปเช่นเดิม Polybutadiene และ Styrene - Butadiene (SBR) ลงไปตั้งแต่ 10 ถึง 40% ตามความต้องการทางคุณสมบัติก็จะทำให้เกิดคุณสมบัติความทนทานต่อแรงกระแทกได้ดีมากขึ้น

พลาสติก ABS จึงเป็นที่รู้จักกันในชื่อของ “High-impact Polystyrene) ผลิตภัณฑ์ เช่น โทรศัพท ฝาและถาดภายในตู้เย็น ตัวถังกล่องถ่ายรูป สันรองเท้า แผ่นกระเบื้อง เทียมปูพื้น เป็นต้น

Polyvinylidene Chloride เป็นพลาสติกจำพวกเดียวกัน แต่มีคุณสมบัติรับแรงดึงได้สูงกว่าสามารถผสมเป็นสีต่าง ๆ ได้ นิยมทำเป็นเส้น ทำผ้า ทำหนังเทียม ทำอย่างสีต่าง ๆ

ออลอยส์ (Alloys)

คำว่า ออลอยส์ (Alloys) หมายถึงการผสมกันของโพลีเมอร์พลาสติก จำพวก ทำให้เกิดเป็นพลาสติกชนิดใหม่ขึ้นมาอีก พลาสติกชนิดใหม่ที่เกิดขึ้นนี้จะมีคุณสมบัติดีขึ้นหรือแตกต่างออกไปจากเดิม ออลอยส์ที่นิยมใช้กันมากในงานผลิตภัณฑ์พลาสติกมีอยู่ 3 ชนิด คือ

1. ABS - Polycarbonate Alloy

โดยการนำเอาพลาสติก ABS ผสมกับ Polycarbonate จะได้สารพลาสติกที่มีคุณสมบัติทางกายภาพที่ดีกว่าเดิม พลาสติกชนิดใหม่นี้มีความแข็งแรงคงทนในการรับแรงสูงมาก ทนต่อการใช้งานในอุณหภูมิสูงกว่าเดิมแต่มีความทนทานต่อแรงกระแทกดีกว่า High - impact ABS เล็กน้อย

2. ABS - PVC Alloy

โดยนำเอาพลาสติก ABS ผสมกับ PVC ชนิดแข็ง จะได้พลาสติกที่มีคุณสมบัติที่มีความแกร่ง (Stiffness) ทนต่อความร้อนสูงกว่าเดิม ทนต่อแรงกระแทกได้ดีกว่าเดิม

วัสดุประเภทพลาสติก

พลาสติกเป็นวัสดุที่เป็นสารประกอบอินทรีย์ ซึ่งเป็นของแข็งในขั้นสุดท้ายแต่เป็นของเหลวในบางช่วงของขั้นตอนการผลิตและสามารถขึ้นรูปได้ด้วยการใช้ความร้อน

พลาสติกแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. เทอร์โมเซตติง คือ พลาสติกที่ไม่สามารถนำกลับมาหลอมใหม่ได้
2. เทอร์โมพลาสติก คือ พลาสติกที่สามารถนำกลับมาหลอมใหม่ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทของพลาสติกที่นำมาเลือกใช้เป็นประเภทของ เทอร์โมพลาสติกซึ่งได้แก่

1.ABS เอบีเอส

Acrylonitrile-Butadiene-styrene

คุณสมบัติรับแรงกระแทกได้ดีมาก ทนความร้อนได้ถึง 212 องศาฟาเรนไฮต์ ทนกรดต่างได้ดีพอสมควร เป็นฉนวนไฟฟ้าดี มีคุณสมบัติพิเศษที่สามารถนำไปชุบโครเมียม

กรรมวิธีการผลิตเป็นแบบ Injection, Extrusion, Electrostatic

ทนแรงดึง 4,000-9,000 ปอนด์/ตร.นิ้ว

ทนแรงอัด 7,000-12,000 ปอนด์/ตร.นิ้ว

ทนแรงกระทบ 2-8 ที่ 70 องศาฟาเรนไฮต์., 0.8-3.5 ที่ 40 องศาฟาเรนไฮต์

ทนความร้อนทนกรด ดี แต่ไม่ทนกรดแก่ชนิด Oxidizing

ทนด่าง ดีมาก

ทนสารละลาย ดี แต่ยกเว้น Ketones, Esters, Chlorinated Hydrocarbons

ทนแสงแดด ดี-ดีมาก

การผลิตกระป๋อง ABS

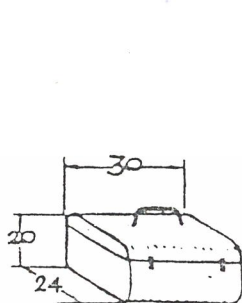
เป็นกระป๋องประเภททรงรูป ผลิตและทำมาจากพลาสติก ABS ซึ่งมีความแข็งแรงทนทาน ทนต่อแรงกระแทกได้ดีมาก ในกระบวนการผลิตนี้จะเป็นการผลิตประเภทอัดขึ้นรูปของพลาสติกแบบแผ่นสูญญากาศ (VACUUM THERMOFORMING) ซึ่งมีขั้นตอนการผลิตดังนี้

1. นำแผ่น ABS ไปให้ความร้อนจนอ่อนตัวทำการอัดเข้ากับ MOULD ที่เตรียมไว้ คุค อากาศออกจากช่องว่างระหว่างแผ่นพลาสติกกับแม่แบบ
 2. นำโครง ABS ที่อัด MOULD แล้วนำไปตัดขอบชิ้นงานด้วยสว่าน
 3. นำไปเข้าโครงอลูมิเนียมอัดลอยด์ ซึ่งจะเป็นโครงขอบฝากระป๋อง ซึ่งในการยึดโครงอลูมิเนียมนั้น ทำได้ 3 ขั้นตอน คือ ยิง RIVET ยิงตัว U (MAX)
 4. นำเข้าเครื่องรีดอัดโครง โดยจะมีแม่แบบ 2 ตัวคอยประกบให้โครงและโครงอลูมิเนียมวิ่งผ่านในช่องแคบ จัดให้โครงอลูมิเนียมติดเข้าเป็นขอบด้วยกัน
 5. การทำ ASSEMBLY หมายถึงการนำโครงกระป๋องที่เกือบสำเร็จแล้ว มาทำการติดอุปกรณ์ต่างๆเข้าด้วยกันกับกระป๋อง เช่น การติดตัวล็อก ห่วงต่างๆ ฯลฯ ซึ่งในขั้นตอนการประกอบนี้อาจจะอาศัยเครื่องมือและเทคนิคการประกอบต่างๆเข้าด้วยกัน
- LINING เป็นขั้นตอนสุดท้ายของการทำกระป๋อง จะรวมถึงการบุชั้นในกระป๋องให้สวยงามเรียบร้อย รวมถึงการตกแต่งจุดต่างๆเข้าไปด้วย

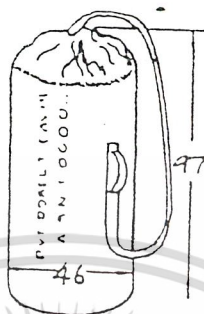
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 10

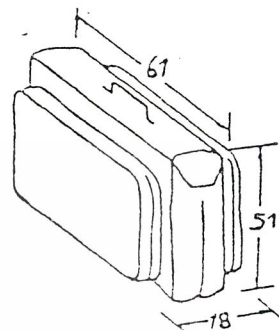
แสดงลักษณะและขนาดของกระเป๋าชนิด BAGS & CASES

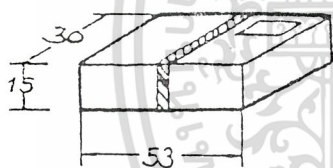
TRAIN CASE

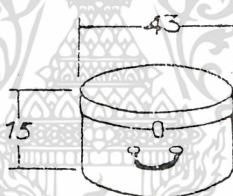
DUFFLE BAG

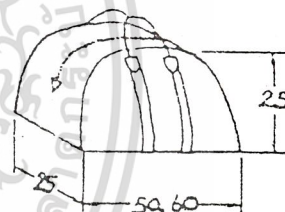
FLIGHT BAG

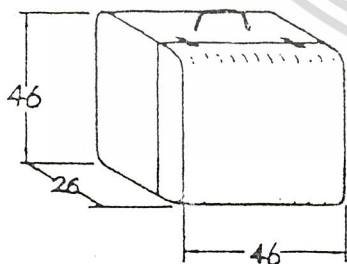
LAUNDRY CASE

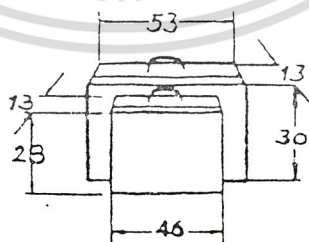
MODEL BOX

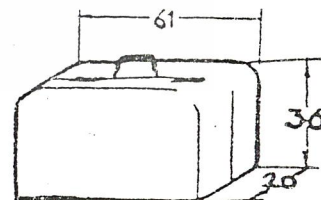
CARRY-ALL

HAT & SHOE

ATTACHE CASE

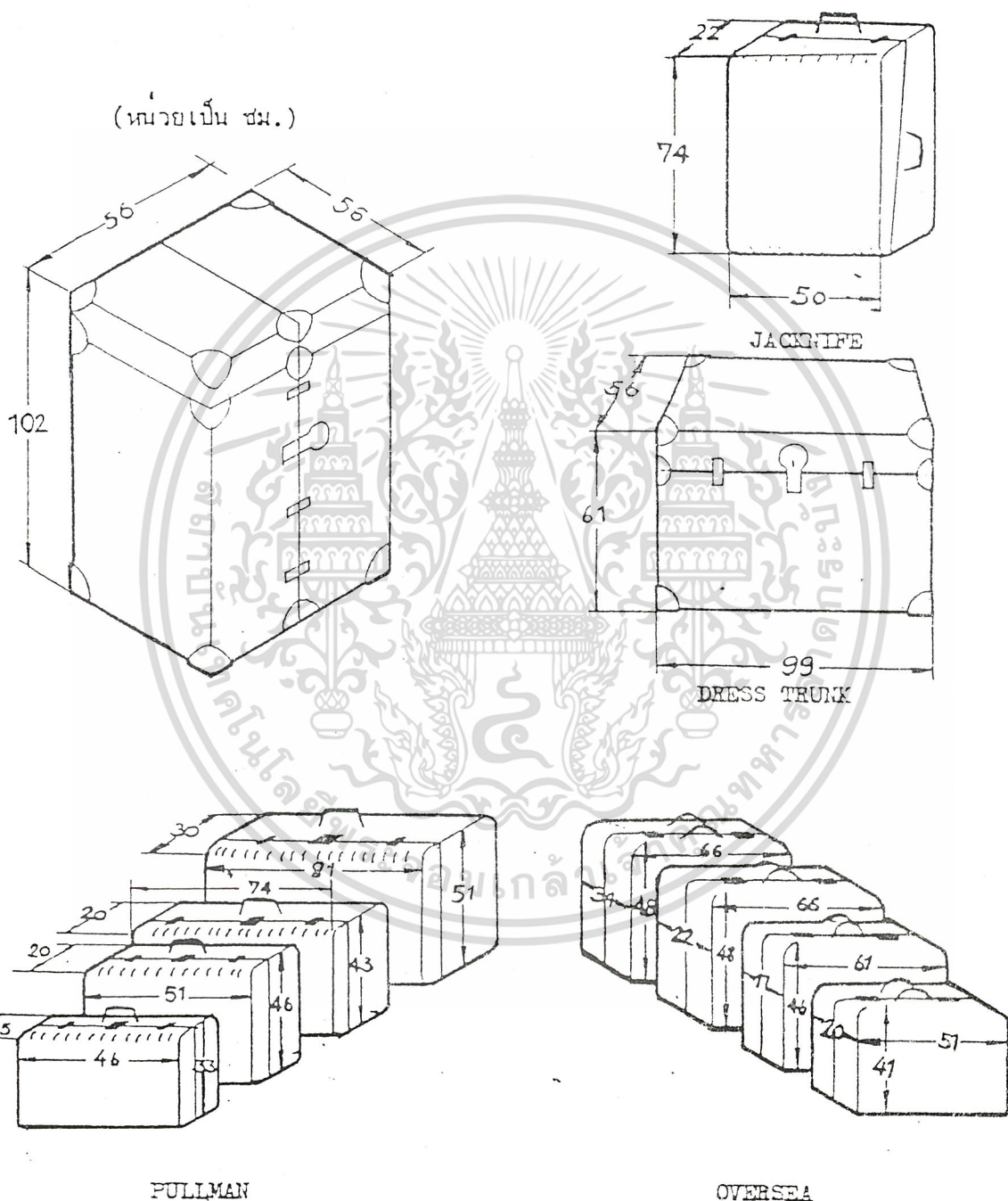

GLADSTONE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 11

แสดงลักษณะและขนาดของกระเป๋าชนิด TRUNKS

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

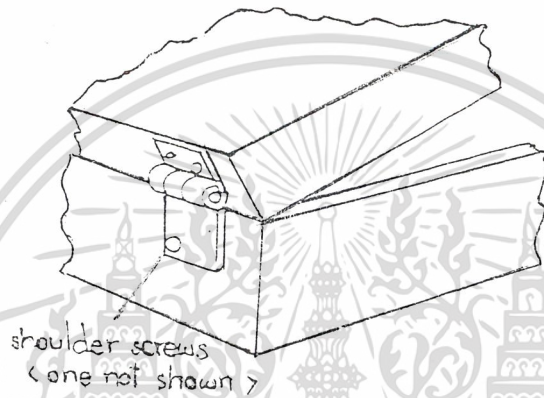
การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับบานพับและตัวล็อคของกล่อง

บานพับของกล่อง ที่ส่วนฝาของกล่องสามารถแยกจากส่วนกล่องได้

KEYSLOTTING บานพับที่มีส่วนหนึ่งเลื่อนออกจากที่ล็อคได้ง่ายเพื่อแยกส่วนฝาออกจากกล่อง เมื่อออกแรงกดแล้วส่วนบนฝาพับจะเลื่อนออกจาก SHOULDER SCREW

ภาพที่ 12

แสดงบานพับแบบ KEYSLOTTING

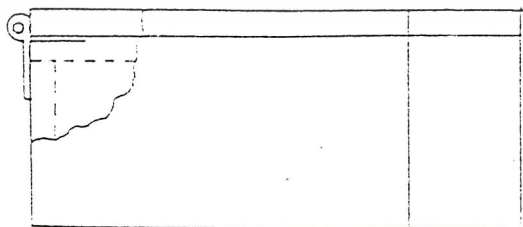

LEAF CAVITY บานพับที่ติดกับฝาโดยการทำซากร่องบนขอบกล่อง เมื่อฝาเปิดจนด้านข้างกล่องชนกัน บานพับนั้นไม่สามารถหลุดออกมาได้

ภาพที่ 13

แสดงบานพับแบบ LEAF CAVITY

slot or groove
for hinge leaf

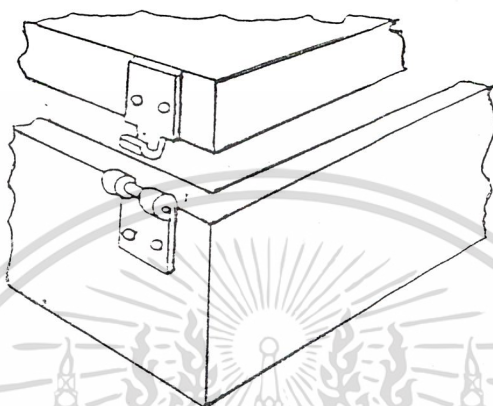

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

OPEN HOOK ส่วนของบานพับที่ติดกับฝา จะงอเข้าแต่ไม่ติดกัน จะเหลือช่องไว้ในการถอดฝาออก เมื่อเปิดฝาออก 180 องศา ส่วนฝายจะหลุดออกจากกล่อง

ภาพที่ 14

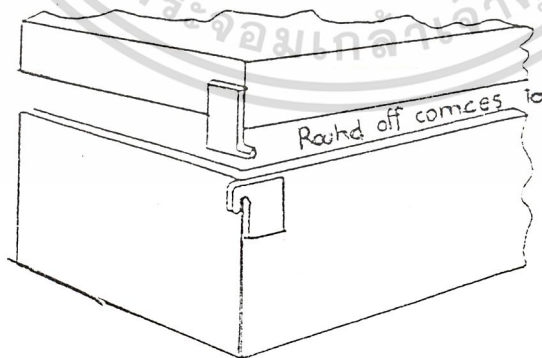
แสดงบานพับแบบ OPEN HOOK

FLAT PLATES บานพับที่มี 2 ส่วน คือ HOOK และ PIN จะยึดติดกันในลักษณะเดียวกัน ไว้เหมาะสำหรับกล่องที่มีฝา 2 ส่วน ที่แข็งแรงเมื่อหมุนรอบ PIN ฝายจะหลุดออกมา

ภาพที่ 15

แสดงลักษณะบานพับแบบ FLAT PLATES

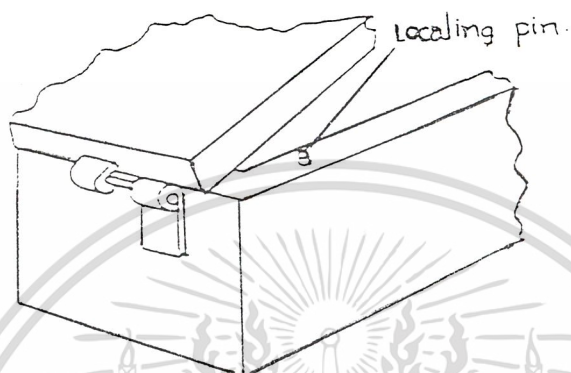

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SLIDING PIN บานพับแบบนี้นิยมใช้กันมากมักใช้กับกล่องที่แยกฝาปิดจากกล่องโดยมี LOCATING PINS เป็นที่ล็อกในกรณีที่ฝาปิดไม่พอดีกับกล่อง

ภาพที่ 16

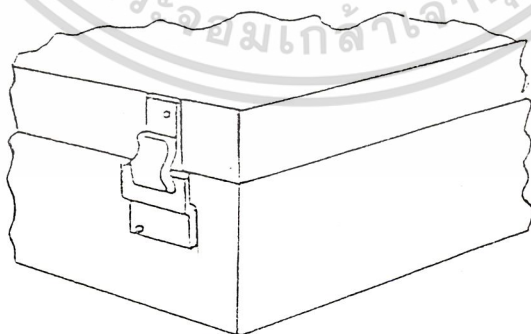
แสดงลักษณะบานพับแบบ SLIDING PIN

SPRING TYPE LEAF บานพับที่มีช่องว่างระหว่างบานพับของกล่องกับฝา เพื่อใช้สอดแผ่นล๊อคที่มีความหนาโดยแผ่นล๊อคทำให้เป็นสปริงเล็กน้อย

ภาพที่ 17

แสดงลักษณะบานพับแบบ SPRING TYPE LEAF

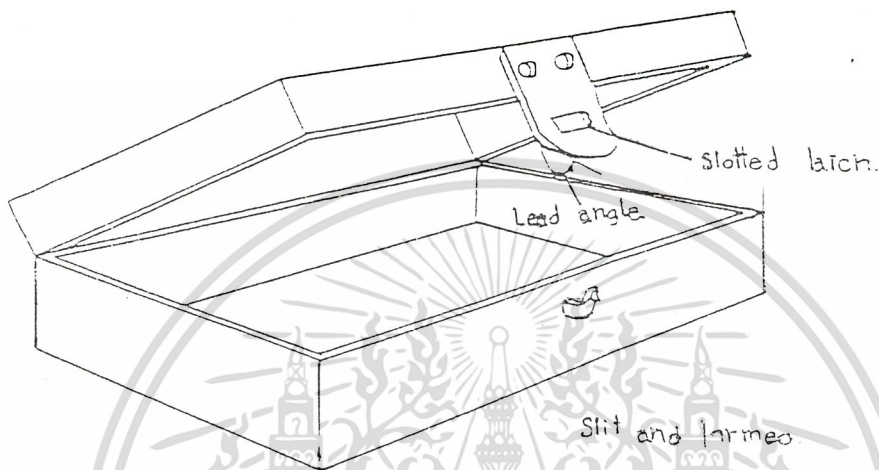
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ล็อกกล่องในแบบลักษณะต่างๆ

SLIT AND FORMET ด้านข้างกล่องจะทำนูนออกมาและมีแผ่นล็อกที่เจาะเป็นรู กล่องจะทำให้ที่อยู่ใกล้เคียงกับแผ่นล็อกมากที่สุด เพื่อสะดวกในการปิดเปิด

ภาพที่ 18

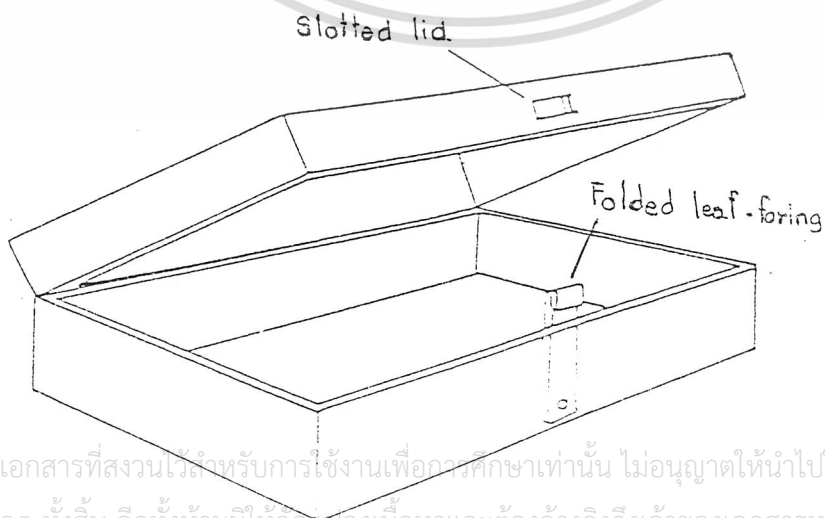
แสดงที่ล็อกแบบ SLIT AND FORMET

FOLDED LEAF-SPING END มีตัว LEAF SPING ทำหน้าที่เป็นตัวเปิดช่องล็อก แบบนี้กล่องสามารถรับน้ำหนักได้มาก ๆ เวลาปิด เปิด ไม่ติดขัด แต่ต้องระวังการกระทบกระแทกของสปริงและร่องบาก

ภาพที่ 19

แสดงที่ล็อกแบบ FOLDED LEAF-SPING END

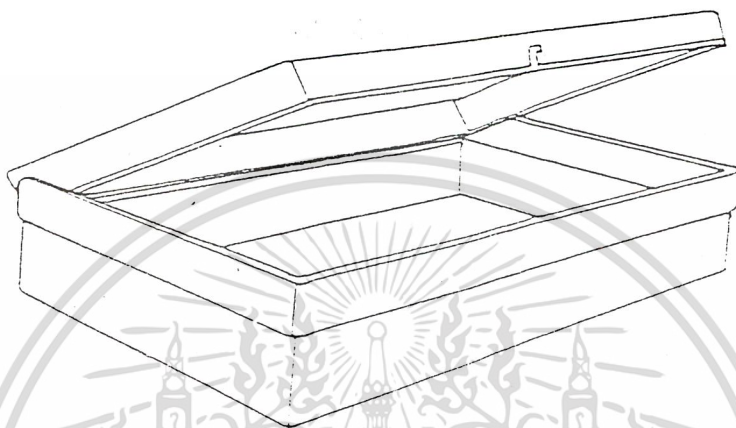
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปดลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BAYONET ACTION ส่วนฝาจะปิดโดยอัตโนมัติในขณะที่ทำการเปิด และลวดสปริงต้องเคลื่อนที่น้อยที่สุด มีการออกแบบร่องฝาอย่างละเอียด เพื่อให้แรงการเปิดออกจากที่ล็อกให้น้อยกว่าแรงการปิด

ภาพที่ 20

แสดงที่ล็อกแบบBAYONET ACTION

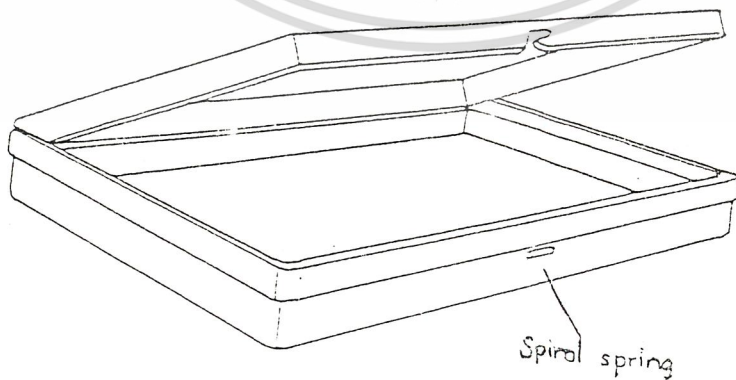
Bayonet switch

SPIRAL SPRING ลักษณะของฝาปิดแบบง่าย แรงสปริงของที่ล็อกมาจากแรงดึงที่เกิดการพับลวด ซึ่งดีกว่าระบบคานดีดเหมาะกักล่องที่มีความยาว

ภาพที่ 21

แสดงที่ล็อกแบบ SPIRAL SPRING

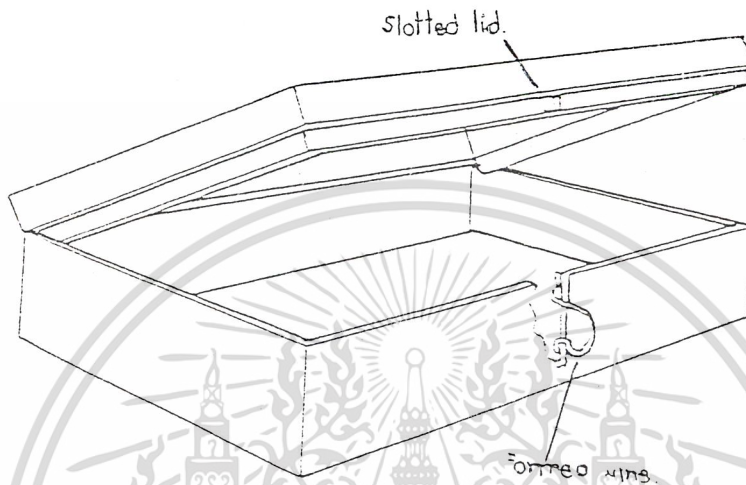

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

FINGER RING ใช้ลวดคดเป็นสปริงขึ้นรูป ที่ทำหน้าที่ 2 อย่างเหมือนกับLATCH SPRING และมีช่องว่างเป็นห่วงที่จับสำหรับสอดนิ้วเพื่อดึง

ภาพที่ 22

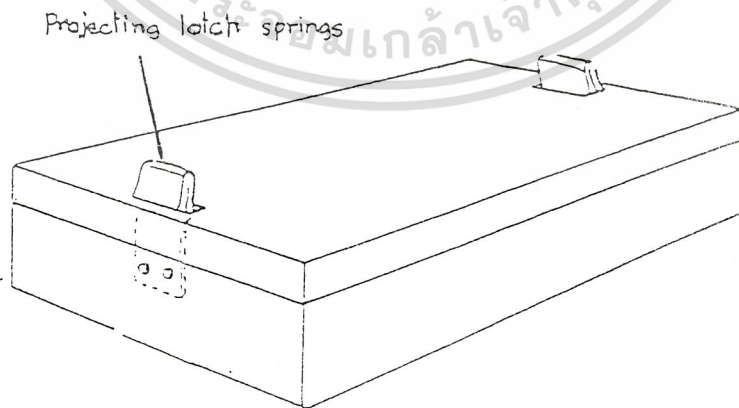
แสดงที่ล๊อคแบบ FINGER RING

LATCH SPRINGS กล่องจะเจาะเป็นช่องไว้ที่ส่วนล่างเพื่อให้กล่องวางซ้อนกันได้โดยช่องนั้นเป็นที่ล๊อคระหว่างกล่อง โดยปราศจากการเลื่อนหลุด และผ่ายังแขวนหรือโยกย้ายได้

ภาพที่ 23

แสดงตัวล๊อคแบบ LATCH SPRINGS

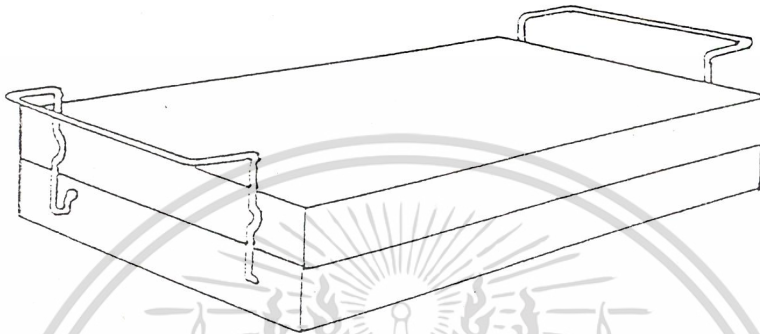

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

LATCH SPRING ทำที่ล็อกเป็นแบบมือจับเหมาะสมสำหรับกล่องที่มีรูปทรงยาว แคม
ตัวHANDLEจะเป็นตัวล็อกและจับได้ในตัวอย่างปลอดภัย

ภาพที่ 24

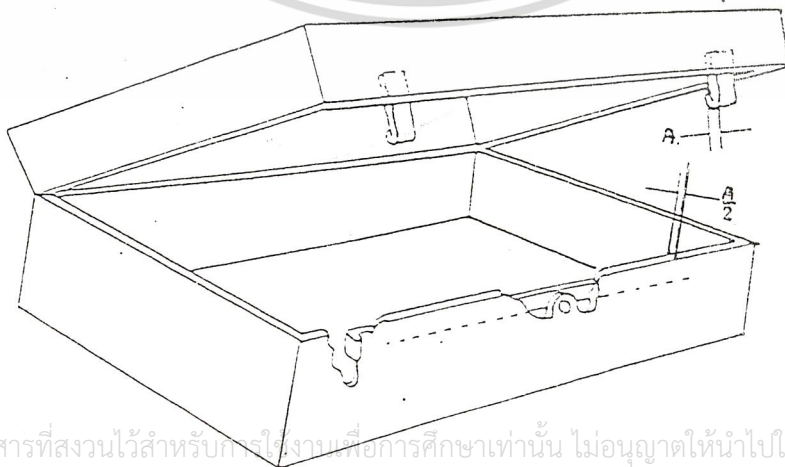
แสดงตัวล็อกแบบ LATCH SPRING

CARRING HANDLE เหมือนกับLATCH SPRING เพียงแต่เปลี่ยนตรงจุดที่ติดตั้งที่ล็อก
มาอยู่ในแนวกึ่งกลางตามยาว โดยมีช่องระหว่างกล่อง เมื่อกดที่HANDLE กล่องจะหลุดออกจากกัน

ภาพที่ 25

แสดงตัวล็อกแบบ CARRING HANDLE

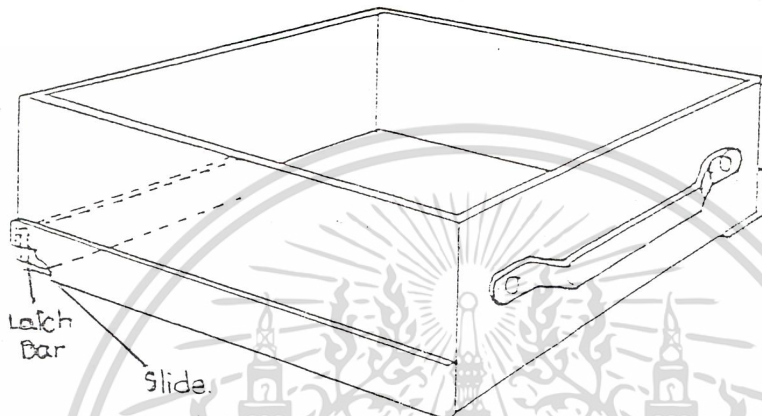

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

LATCH BAR เป็นลิ้นชักใช้รางเลื่อนโดยใช้ช่องว่างระหว่างตัวกล่องกับราง เลื่อนลิ้นชัก โดยต้องยกกล่องด้านหลังขึ้น เอียงขอบทางด้านหน้าแล้วดึง

ภาพที่ 26

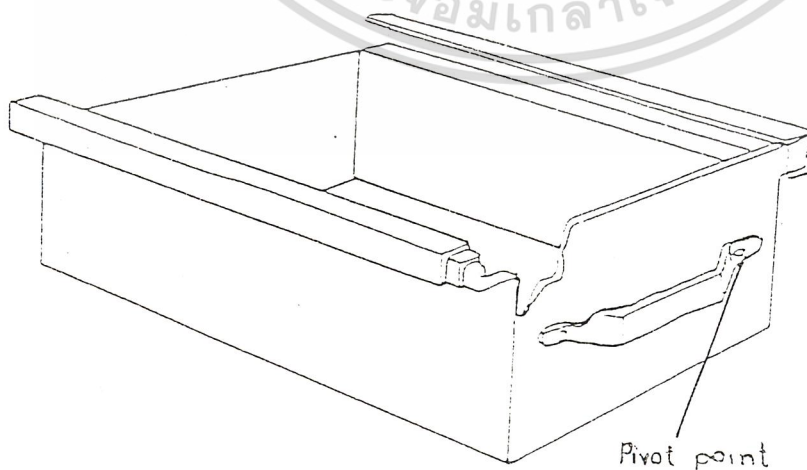
แสดงตัวล็อกแบบ LATCH BAR

SWIVEL HANDLE ยึดกับกล่องโดยใช้ SHOULDOR SCREW ที่จุด PIVOT POINT ใช้ เลื่อนแบบลิ้นชักโดยเอียงมือจับ แล้วดึงให้เลื่อนจนกระทั่งที่ตัวล็อกหลุดออก

ภาพที่ 27

แสดงตัวล็อกแบบ SWIVEL HANDLE

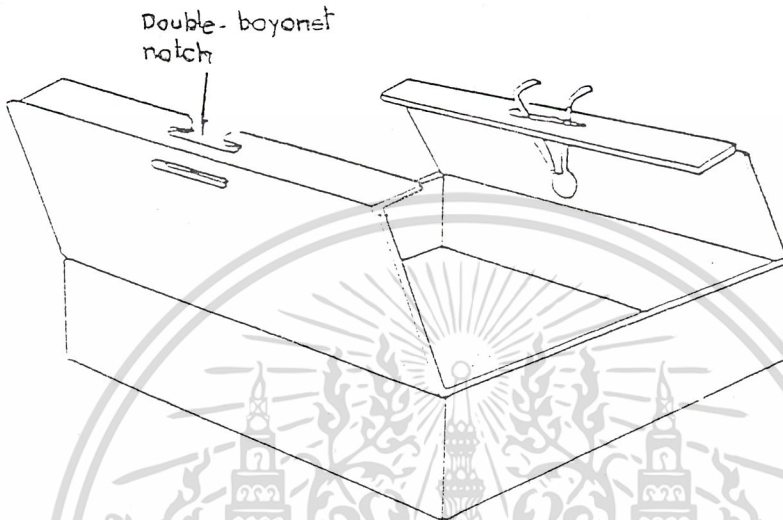

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DOUBLE BAYONCT NOTCH มีฝาปิดอันหนึ่งบากเป็นร่อง ซึ่งจะวางอยู่บนฝ้าอีกอัน
หนึ่งที่มี V-SPRING อยู่เมื่อกดก็จะปิดแล้วเมื่อบีบสปริงก็จะเปิดออก

ภาพที่ 28

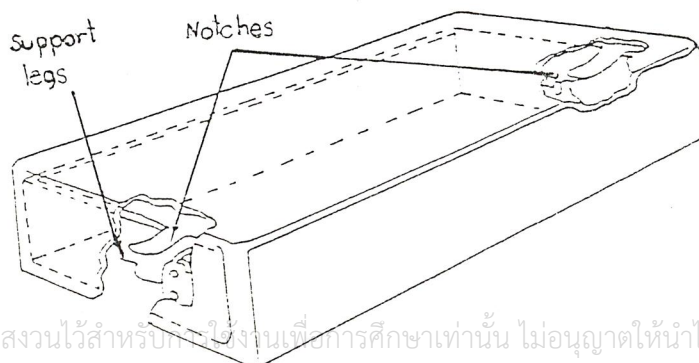
แสดงตัวต็อคแบบ DOUBLE BAYONCT NOTCH

NOTCHES แบบนี้ร่องบากจะมีรูปทรงที่พิเศษ จะต็อคได้โดยเอาฝ้าปิดกล่องวางเหนือ
กล่องที่ใช้บรรจุเมื่อกดก็จะปิดการเปิดก็ทำได้โดยง่ายโดยยกฝ้าปิดและเลื่อนออกจากตัวSUPPORT
LEGS เพื่อเคลื่อนส่วนฝ้าปิด จะไม่เกิดการเลื่อนหลุดหรือต็อคลำบาก

ภาพที่ 29

แสดงตัวต็อคแบบ NOTCHES

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับศึกษาใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 5

การศึกษาขนาดสัดส่วนของมนุษย์ในการออกแบบ

การศึกษาขนาดสัดส่วนของมนุษย์ที่มีความเกี่ยวข้องในการออกแบบในเรื่องของสัดส่วนมือที่ใช้ในมิติต่างๆรวมทั้งสัดส่วนทั้งหมดของมนุษย์

พฤติกรรมการนำพาที่เหมาะสม

โดยปกติแล้วในการนำพากระเป๋ามีอยู่หลายประเภทนั้น ได้มีลักษณะการนำพาที่เหมาะสมที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการใช้งาน ในแต่ละแบบแต่ละบุคคลต่างก็ออกไปในการใช้งาน ซึ่งจากการศึกษาพบว่ามีการใช้งานในลักษณะของการนำพาอยู่ 5 รูปแบบด้วยกัน ที่จะกล่าวสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. แบบสะพายหลังปกติ (RUCK SACK)
2. แบบสะพายหลังต่ำ (LOW BACK)
3. แบบสะพายไหล่เฉียงข้างเดียว (ACROSS SHOULDER)
4. แบบสะพายไหล่ตรงข้างเดียว (CHOULDER)
5. แบบถือหรือแบบหิ้ว (HAND)

อัตราการบรรจุน้ำหนัก

อัตราดังกล่าวเป็นอัตราที่ร่างกายสามารถรับน้ำหนักได้มากที่สุด อย่างไรก็ตาม เพื่อให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการเดินทางและการทำงานอย่างเต็มที่น้ำหนักสัมภาระต่างๆในการบรรจุควรเป็นอุปกรณ์ที่มีความจำเป็นต่อการใช้งานจึงจะเป็นการดีที่สุด

สิ่งสำคัญที่สุดที่ในการใช้กระเป๋าเพื่อการนำพาให้ได้ตามความต้องการ จะต้องให้มีความเหมาะสมในการหิบบนสัมภาระที่บรรจุอยู่ภายในของกระเป๋าและน้ำหนักของกระเป๋า ซึ่งตามปกติแล้วมนุษย์เราสามารถแบกรับน้ำหนักได้โดยเฉลี่ยแล้วสูงสุดประมาณ 30 % ของน้ำหนักร่างกายทั้งหมดและความสามารถของอัตราในการนำพาไปได้ไกลสุดนั้นทำได้ประมาณ 85 - 95 หลาต่อนาที ทำให้ได้ค่าดังกล่าวต่อไปนี้

1. น้ำหนักบรรทุกของชาย อายุ 23 - 40 ปี มีน้ำหนักบรรทุกที่ 16.26 - 17.74 กิโลกรัม
2. น้ำหนักบรรทุกของหญิง อายุ 23 - 40 ปี มีน้ำหนักบรรทุกที่ 13.78 - 14.55 กิโลกรัม

อัตราดังกล่าวเป็นอัตราที่ร่างกายสามารถรับน้ำหนักได้เป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตามเพื่อให้เกิดความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพในการเดินทางอย่างเต็มที่ น้ำหนักของอุปกรณ์ที่นำไปควรจะมีน้ำหนักที่น้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสัมพันธ์ เรื่องสัดส่วนมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ

การศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ของสัดส่วนมนุษย์กับการออกแบบนั้นมีความสำคัญมาก ในการออกแบบ เพราะในการออกแบบนั้นจะต้องให้สามารถใช้งานได้สะดวกซึ่งผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลไว้ดังนี้

1. ขนาดสัดส่วนของร่างกายมนุษย์
2. ความสัมพันธ์เรื่องสัดส่วนมนุษย์กับการออกแบบ
3. ขนาดสัดส่วนของมือ

ตารางที่ 13

ตารางสรุปมิติส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย

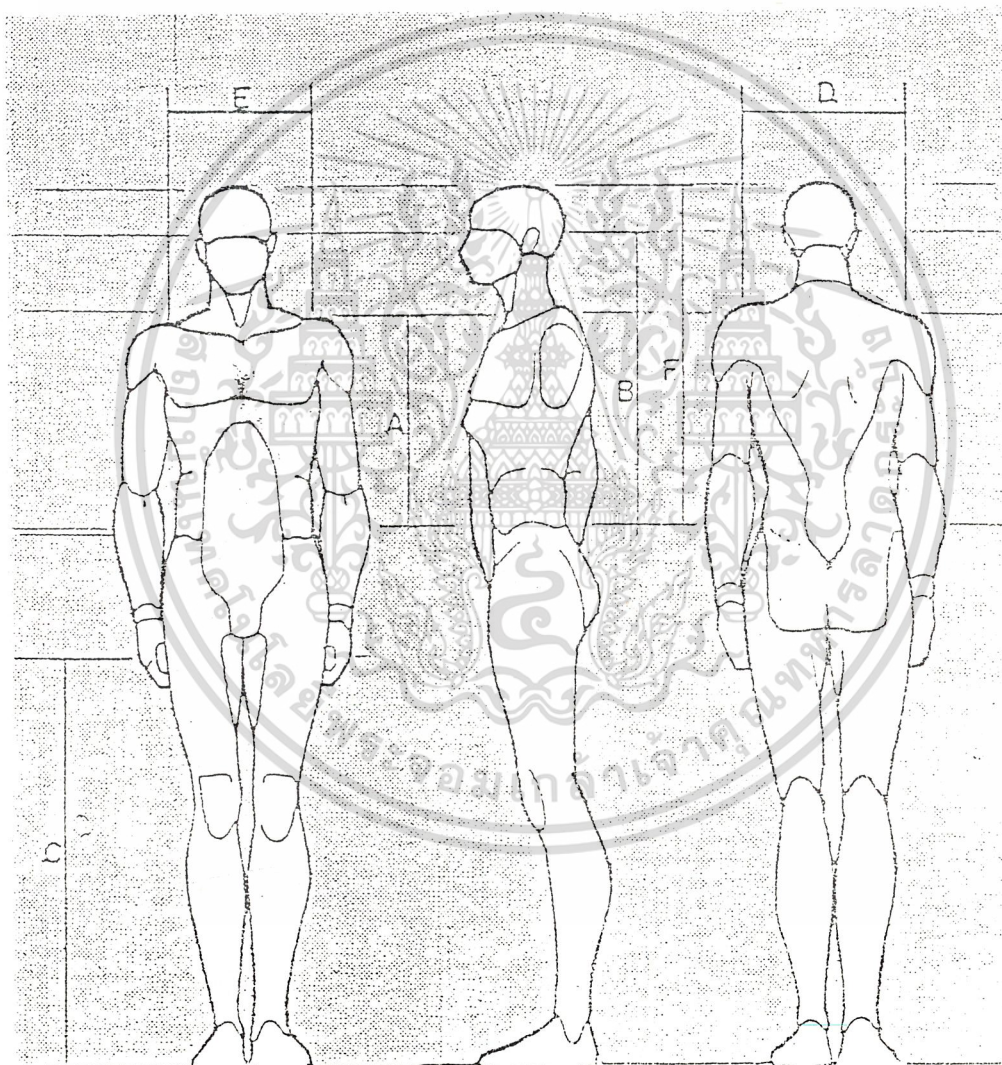
มิติส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย (DIMENSION)	ค่าที่ใช้ (cm)	
	ผู้หญิง	ผู้ชาย
ความสูงยืน	160	175
ความสูงระดับสายตา (ยืน)	150	164
ความสูงระดับไหล่	126	138
ความสูงระดับมือ	60	66
ความสูงเอื้อมมือขึ้นบน	192	210
ความสูงนั่ง	124	134
ความสูงระดับสายตา (นั่ง)	114	123
ความสูงระดับที่นั่งถึงระดับไหล่	54	59
ความสูงจากที่นั่งถึงข้อศอก	21	23
ความสูงจากที่นั่งถึงคอนบนของขาอ่อน	14	14
ความสูงจากพื้นถึงคอนบนของขา	50	55
ความสูงจากพื้นถึงขาอ่อนตอนล่าง	40	43
ระยะจากก้นถึงระดับน่องคอนบน	46	48
ระยะจากก้นถึงขา	56	60
ความยาวของขาเหยียดตรง	84	92
ความกว้างของที่นั่ง	38	38
ระยะเอื้อมแขน ไปข้างหน้า	66	72
ระยะจากท้องถึงขา	40	40
ความกว้างกางแขน	164	179
ความกว้างระยะศอก	31	35
ความกว้างของไหล่	39	45

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 การทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจะถือว่าผิดกฎหมายและต้องรับผิดชอบต่อผู้ทำซ้ำ

ความสัมพันธ์เรื่องขนาดสัดส่วนมนุษย์กับการออกแบบ(สาคร คันธโชติ, วิศิษฐ์ ศิริสัมพันธ์. 2529) การศึกษาเรื่องนี้จะยึดเอาความสูงของร่างกายมนุษย์มาก่อนแล้วจึงแบ่งส่วนย่อยๆ ที่สำคัญลงไปอีกตามต้องการศึกษาเพื่อให้นำไปเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้เรื่องสัดส่วนของมนุษย์กล่าวถึงชั้นชั้นด้วยว่าอยู่ทางยุโรปหรือเอเชียนั้นไม่เท่ากันการศึกษาเรื่องนี้เป็นเพียงแนวทางในการศึกษาเรื่องมนุษย์ต่อไปเพื่อสามารถจะหาสัดส่วนที่เหมาะสมในการใช้งานนั้นได้ต่อไป

ภาพที่ 30

ภาพแสดงข้อมูลตัวเลขของผู้ใหญ่เพศชาย ขณะยืน

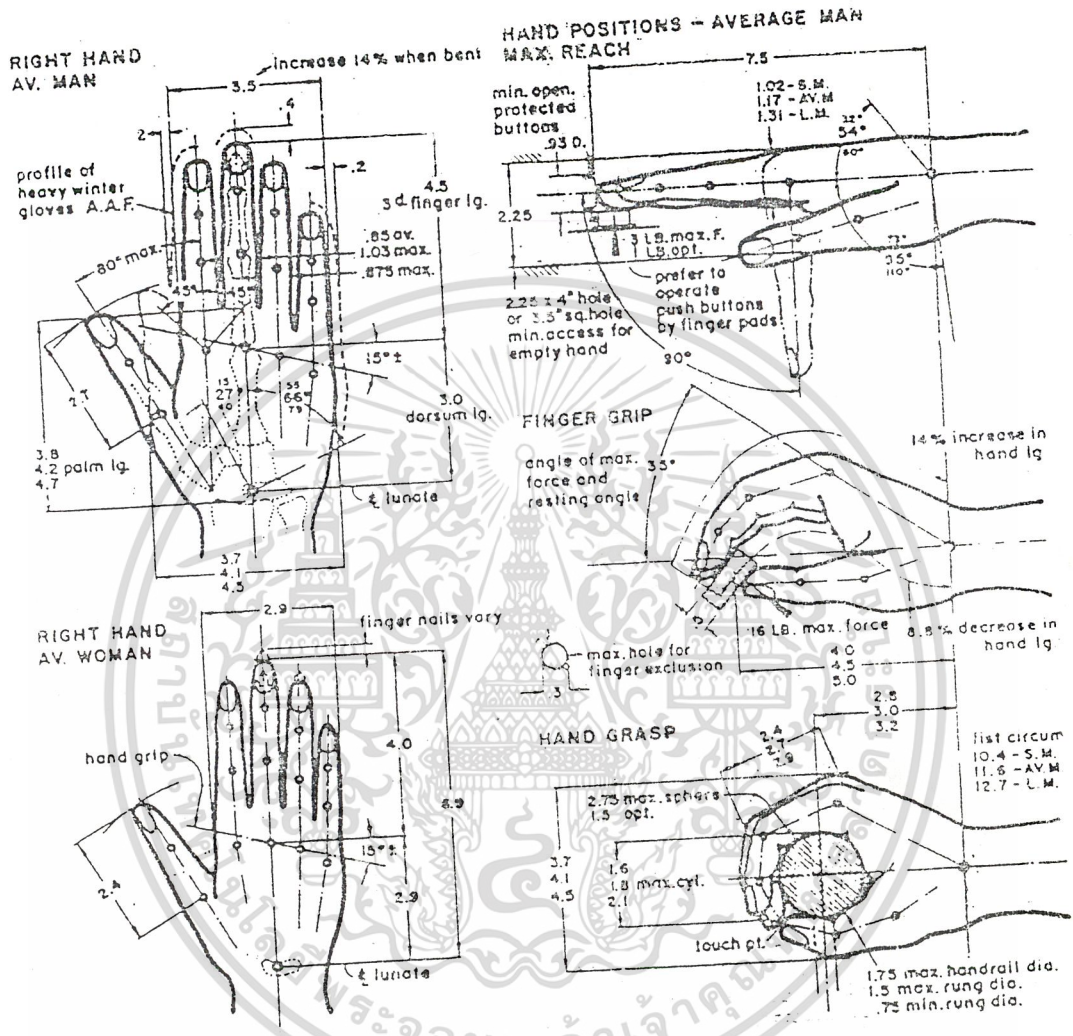

สัดส่วนและขนาดความสูงของคนไทย ที่ใช้เป็นมาตรฐานในการคำนวณและกำหนดความสูงของเครื่องเรือน สมควรใช้ผลเฉลี่ยความสูงของคนไทยอายุ 3-24 ปี ที่สมาคมการศึกษาแห่งเอกราชเป็นเลขฐานไว้สำหรับการใช้เกณฑ์เพื่อการศึกษาเท่านั้น ไปลงตลาดให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าประเทศไทยได้ศึกษาจากนักเรียนและนักศึกษาจำนวนมากจากจังหวัดต่างๆ เกือบทั่วประเทศไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขนาดสัดส่วนของมือ (สารคดี . 2528)

ภาพที่ 31

ภาพแสดงข้อมูลขนาดสัดส่วนมือ

	ผู้ชาย			ผู้หญิง			เด็ก			
	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	6 ขวบ	8 ขวบ	11 ขวบ	14 ขวบ
ความยาวของมือ	6.8	7.5	8.2	6.2	6.9	7.5	5.1	5.6	6.3	7.0
ความกว้างของมือ	3.2	3.5	3.8	2.6	2.9	3.1	2.3	2.5	2.6	-
ความยาวของนิ้วกลาง	4.0	4.5	5.0	3.6	4.0	4.4	2.9	3.2	3.5	4.0
ความยาวของฝ่ามือ	2.8	3.0	3.2	2.6	2.9	3.1	2.2	2.4	2.8	3.0
ความยาวของนิ้วโป้ง	2.4	2.7	3.0	2.2	2.4	2.6	1.8	2.0	2.2	2.4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสามารถในการมองของมนุษย์

จากการศึกษามุมมองทางด้านข้าง สามารถสรุปตัวเลขต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทาง
ใช้ในการออกแบบ

มุมมองสูงสุด	50	องศา
มุมมองที่ดีของตีมากที่สุด ขึ้นบน	30	องศา
มุมมองที่ดีของตีมากที่สุด ลงล่าง	40	องศา
มุมเหลือบตาขึ้นมากที่สุด	25	องศา
มุมเหลือบตาลงมากที่สุด	30	องศา
มุมสายตาปกติขณะขึ้น	10	องศา
มุมสายตาปกติขณะนั่ง	15	องศา
มุมก้มต่ำสุด	70	องศา

มุมมองจากด้านบน สามารถสรุปตัวเลขต่าง ๆ เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางในการออกแบบ
ได้ดังนี้

มุมมองคว้านิ่งดี	5-10	องศา
มุมมองหาของสัญลักษณ์	5-30	องศา
มุมมองที่ดีที่สุดของตี	30-60	องศา
มุมมองกว้างที่สุด	94	องศา
มุมมองวาดสายตาจากอีกข้างหนึ่ง	62	องศา
มุมมองรอกลูกตาสูงสุด	35	องศา
ข้อมูลการมองและการใช้สายตาที่มีดังนี้		
จุดระยะที่มองชัดที่สุด 4"- อายุ 20 ปี		
จุดระยะที่มองชัดที่สุด 8.75"- อายุ 40 ปี		
จุดระยะที่มองชัดที่สุด 13"- 20" การจัดนิทรรศการระยะใกล้		
จุดระยะที่มองชัดที่สุด 14"- 18" หลอดภาพเรื่องแสงสว่าง		
จุดระยะที่มองชัดที่สุด 28"- ระยะไกลในการมองนิทรรศการ		
จุดระยะที่มองชัดที่สุด 40"- อายุ 60 ปี		
ข้อมูลโดยเฉลี่ยจากการวัดสายตา		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 6

การศึกษารูปฟิคและการใช้สีในการออกแบบ

การใช้สีที่ตกแต่งเป็นการบอกถึงความหมายของสีต่างๆที่นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการออกแบบ ซึ่งแต่ละสีก็จะมีลักษณะเด่นและคุณสมบัติในตัวของมันเองที่เรียกได้ว่าเป็นลักษณะเฉพาะก็ว่าได้ กล่าวถึง

- ความเข้มของสี
- ความแรงของสี
- สีผสมขาวผสมดำ
- สีตรงข้าม
- สีร้อนสีเย็น

แล้วบอกถึงการนำสีไปใช้ การนำข้อต่างมาพิจารณา ในเรื่องของ นำหนักสี ความแข็งแรง อุณหภูมิ ความสะอาด ความสง่า เหล่านี้ล้วนแต่นำไปใช้ในการออกแบบทั้งด้าน

กราฟฟิคและจิตวิทยาการใช้สี

ในการออกแบบในเรื่องของกระเป๋ายี่ห้อดังคลอคนั้นแล้ว ในส่วนของกระเป๋านี้เองที่มีการใช้งานหรือใช้ให้เป็นประโยชน์ทางด้านการอนามัยหรือสาธารณสุขนั้น ควรมีสีสันและลวดลายที่ไม่มากนักรวมถึงกราฟฟิคซึ่งในการใช้กราฟฟิคเพื่อการเป็น การสื่อให้ทราบว่าเป็นหน่วยงานของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งก็ได้เป็นส่วนหนึ่งในการใช้กราฟฟิคและสีเข้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติงานและพบเห็น จากการศึกษาได้แบ่งเป็นเรื่องย่อยๆ ดังนี้

1. หลักการออกแบบกราฟฟิค
2. จิตวิทยาการใช้สี

หลักการออกแบบกราฟฟิค (ประชิด ทิณบุตร 2530)

การทำงานสิ่งใดก็ตาม ถ้าการเริ่มต้นได้รับการวางแผนที่ดีรัดกุมแล้ว การทำงานย่อมมีข้อผิดพลาดน้อยที่สุด ดังนั้นจึงขอเสนอแนะหลักการดำเนินงานและการวางแผนขั้นต้นของการออกแบบกราฟฟิคไว้ดังนี้

1. เป้าหมายของการออกแบบคืออะไร (What is your objective?)

ในการออกแบบ ผู้ออกแบบต้องรู้เป็นเบื้องต้นว่า จะบอกกล่าว (Inform) เรื่องราวและข่าวสารอะไรแก่ผู้รับรู้อย่างไร เช่น ทฤษฎีหรือหลักการ, การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ แนวความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ฯลฯ ผู้ออกแบบจะต้องรู้วิธีการนำเสนอ (Presentation) ที่เหมาะสมกับเรื่องราวต่างๆ เหล่านี้ว่ามีเป้าหมายของการออกแบบเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ใด เช่น เพื่อส่งเสริมการขาย เพื่อให้เอกสารเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมืออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ความรู้หรือความบันเทิง เป็นต้น

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. กลุ่มเป้าหมายที่รับข่าวสารเป็นใคร (Who is the message aimed at?)

กลุ่มเป้าหมายอาจจะเฉพาะเจาะจงเป็นชาย, หญิง บุคคลทั่วไป มีช่วงอายุเท่าไรหรือเฉพาะกลุ่มสนใจ ข่าวสารที่มีระดับความยาก-ง่าย หรือเป็นสากลอย่างไรซึ่งผู้ออกแบบจำเป็นต้องรู้และเข้าใจเพื่อวางแผนจัดการกับข่าวสารและการนำเสนอให้ตรงจุดกับกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการได้

3. สิ่งที่ต้องการจะพูดคืออะไร (What needs to be said?)

ในที่นี้หมายถึง วิธีการที่จะสื่อความหมายกับผู้รับ และจากการที่มีการกำหนดกลุ่มเป้าหมายไว้แล้วก็จะทำให้ผู้ออกแบบสะดวกในการที่จะพูดหรือสื่อความหมายได้ง่ายขึ้น เช่น การใช้ศัพท์ข้อความและสื่อที่เป็นนามธรรมหรือสัญลักษณ์และเครื่องหมายภาพประกอบต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมตามระดับความสามารถในการรับรู้ของผู้รับ ที่จะก่อให้เกิดการจดจำ ความเข้าใจในความหมายของข่าวสารนั้น ๆ

4. จะใช้สื่อ นำพาข่าวสารผ่านรูปแบบและกรรมวิธีใด (How are you going to convey the message?)

หลักการนี้ หมายถึงว่าผู้ออกแบบต้องคำนึงถึงการเลือกสื่อในการนำเสนอข่าวสารเป็นรูปแบบใดจึงจะได้ผลดี มีความเหมาะสมกับข่าวสาร และผู้ออกแบบควรจะใช้วิชาการจัดการ (Organize) กับข่าวสารนั้น อย่างไร จึงจะสามารถโน้มน้าวจิตใจและสื่อความหมายต่อผู้รับได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น เป็นป้ายโฆษณา (Billboard) โปสเตอร์ หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ ฯลฯ ซึ่งสื่อต่างๆ เหล่านี้มีรูปแบบ, กรรมวิธี และให้ผลต่อการรับรู้ของผู้คนที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นผู้ออกแบบควรคำนึงถึงการเลือกสื่อว่าจะสามารถจัดนำเสนอเป็นรูปแบบใดจึงจะเหมาะสมกับปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จากหลักการและพื้นฐานการดำเนินการต่างที่กล่าวมานี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของระเบียบวินัย (Discipline) ของการออกแบบกราฟฟิกในขั้นของการเริ่มต้นเพื่อนำสู่การจัดการกับองค์ประกอบของการออกแบบในลำดับต่อไป

ดังที่กล่าวไว้แล้วว่า การออกแบบกราฟฟิกส่วนใหญ่เป็นระเบียบวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการแสดงออกซึ่งสื่อความหมายในลักษณะของตัวอักษรและแผนภาพ (Ideogram & pictogram) ของรูปแบบต่าง ๆ ทางการสื่อสารที่เป็นทัศนสัญลักษณ์ (Visual form) ดังนั้นในการออกแบบจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องการเรียนรู้ถึงส่วนประกอบสำคัญเพื่อนำมาใช้เป็นพื้นฐานและการคำนึงถึงเช่นเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนประกอบในงานออกแบบกราฟฟิก

1. ตัวอักษรและตัวพิมพ์ (ALPHABES OR LETTERS AND TYPE FACES)

ตัวอักษรหรือตัวหนังสือคือเครื่องหมายที่ใช้แสดงความรู้สึกนึกคิดและความรู้ของมนุษย์ ช่วยเผยแพร่ความรู้สึกนึกคิดและความรู้ไปยังผู้อื่นได้ไกล ๆ และยังรักษาความคิดและความรู้ให้อยู่ได้นานถึงคนรุ่นหลัง

ตัวอักษรเป็นสื่อความหมายความเข้าใจอย่างหนึ่งที่มีมนุษย์ใช้ในการติดต่อซึ่งกันและกัน มนุษย์แต่ละเผ่าพันธุ์เมื่อมีภาษาพูดของตนเองแล้ว ก็มักจะคิดค้นตัวอักษรไว้ใช้เขียนเพื่อเผยแพร่ในกลุ่มชนตัวอักษรในยุคก่อนๆ มีวิวัฒนาการมาจากภาพ เช่น อักษรไฮเออโรกลิฟิค (Hieroglyphic) ของชาวอียิปต์โบราณ และอักษรฟินิเซียนซึ่งถือว่าเป็นต้นตอของการกำเนิดเป็นตัวอักษรในภาษาต่าง ๆ ของทุกชาติในเวลาต่อมา

ตัวอักษรหรือตัวพิมพ์จึงจัดว่าเป็นองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญอันดับแรกของการออกแบบการจัดวาง (Lay Out Design) ซึ่งนักออกแบบจำเป็นต้องมีการเรียนรู้เกี่ยวกับตัวอักษร เช่น ขนาด (Type size) รูปร่างลักษณะ (Character) ส่วนประกอบตลอดจนกรรมวิธีการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดและการผลิตตัวอักษร เพื่อเกิดความเข้าใจและการนำมาใช้อย่างถูกต้องเหมาะสม (Bailinger A Raymond : 61-62) การออกแบบกราฟฟิกโดยทั่ว ๆ ไปมีการนำตัวอักษรมาใช้เพื่อการออกแบบเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1.1 ใช้ตัวอักษรเป็นส่วนดึงดูดสายตา มีลักษณะตัวอักษรแบบ Displayface เพื่อการตกแต่งหรือการเน้นข้อความข่าวสารให้สามารถดึงดูดความสนใจของผู้ดู ผู้อ่านด้วยการใช้ขนาดรูปแบบตัวอักษรที่มีขนาดใหญ่มีความเด่นเป็นพิเศษ เช่น การพาดหัวเรื่อง (Heading) คำประกาศ คำเตือน เป็นต้น

1.2 ใช้ตัวอักษรเป็นส่วนประกอบหรืออธิบายเนื้อหา คือการใช้ตัวอักษรเป็น bookface หรือเป็นตัว TEXT ที่มีขนาดเล็กในลักษณะของการเรียงพิมพ์ข้อความ (Typesetting) เพื่อการบรรยายหรืออธิบายส่วนประกอบปลีกย่อยของข่าวสารและเนื้อหาที่ต้องการสื่อสารเผยแพร่

2. ภาพ (Pictures)

ส่วนประกอบที่สำคัญอันดับที่สองในงานออกแบบกราฟฟิกโดยทั่วไปก็คือภาพ (Pictures) อันหมายถึงความถึงภาพถ่าย (Photograph) และการเขียนภาพ (Drawing) ซึ่งมักเรียกรวมกันว่าภาพประกอบ (Illustrate)

การใช้ภาพประกอบในงานออกแบบกราฟฟิกส่วนใหญ่เป็นไปเพื่อดึงดูดความสนใจ (To Attract-Attention) และแสดงประกอบกับเรื่องราวข่าวสารต่างๆ ที่จะนำเสนอต่อสายตาของผู้ดู ให้เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่ขึ้นต้นการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกิดความรู้สึก ความเข้าใจโดยตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสารที่มุ่งหวังไว้ ดังนั้น การนำภาพประกอบประเภทต่าง ๆ มาใช้กับงานออกแบบจึงควรมีข้อควรคำนึงในสิ่งต่อไปนี้ เช่น

1. ต้องการให้ข่าวสารดึงดูดความสนใจด้านการใช้ภาพหรือถ้อยความเพียงใด
2. มีบางส่วนของเนื้อหาที่ไม่ชัดเจน และสามารถอธิบายด้วยภาพประกอบได้หรือไม่
3. มีการอ้างถึงความเป็นจริงที่แน่นอนในเนื้อหา เช่น เหตุการณ์ สถานที่ หรือบุคคลที่ต้องนำมาเป็นภาพประกอบหรืออธิบายให้เข้าใจ หรือไม่
4. มีเนื้อหาใดที่ต้องการให้ผู้อ่านทราบถึงการกระทำที่เป็นลำดับขั้นตอนหรือไม่
5. มีภาพ และสัญลักษณ์ใดที่เหมาะสมกับรูปแบบและแสดงความรู้สึกร่วมกับข่าวสารนั้นได้

หน้าที่ของภาพประกอบ

หน้าที่ของภาพประกอบที่นำมาใช้ในงานกราฟฟิก ประเภทต่าง ๆ นั้น พอจะสรุปเป็นสังเขปได้ว่า

1. เพื่อเป็นการดึงดูดความสนใจ (To attract attention)

เป็นหน้าที่หลักของภาพประกอบในงานออกแบบกราฟฟิกทุกประเภท ที่ช่วยให้เกิดความแตกต่าง (Contast) ขึ้นในงานด้วยพื้นที่, เส้น, สี สันที่เด่นสะดุดตาทำให้ข่าวสารนั้น ๆ น่าสนใจขึ้น

2. เพื่อประกอบการอธิบายความรู้ (To explain instructions)

กราฟฟิกช่วยเป็นสื่อแสดงข้อความรู้อ่าง ๆ ที่ไม่สามารถมองเห็นได้จริง (Unrealistic views) ด้วยการสร้างภาพประกอบการอธิบายความรู้ให้มองเห็นได้กระจ่างขึ้น เช่น ภาพโครงสร้างของโมเลกุล แผนภูมิ หรือการเขียนฉายด้านตัด (Cross section) ในงานเขียนแบบ เป็นต้น

3. เพื่ออธิบายความคิดรวบยอด (To explain-concepts)

เช่น การเขียนเครื่องหมาย, สัญลักษณ์ และแผนภาพต่าง ๆ เพื่อมีความหมายแทนสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ

4. เพื่อการอ้างอิงแทนสิ่งที่ปรากฏจริง (to inform of the appearance)

เมื่อข่าวสารมีเนื้อความที่เกี่ยวข้องและบ่งชี้ถึงความเป็นจริงต่าง ๆ เช่น สถานที่ บุคคลหรือเหตุการณ์ย่อมต้องการภาพประกอบมาช่วยสร้างเสริมความเข้าใจ บรรยายภาพและอารมณ์ความรู้สึกต่อผู้ดูให้เกิดความกระจ่างชัดในวัตถุประสงค์ของข่าวสารนั้น ๆ

5. เพื่อประกอบข้อมูลทางสถิติ (To illustrate statistical information)

ข่าวสารบางอย่างไม่เหมาะที่จะนำภาพประเภทภาพถ่ายหรือภาพเขียนมาแสดงประกอบคำอธิบายได้ชัดเจน เช่น ข้อมูลที่เป็นตัวเลข, ข้อมูลทางสถิติ ดังนั้นจึงมักจะนิยมเขียนเป็นกราฟ, แผนไม่วารณใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภูมิ ตามระเบียบวิธีการทางคณิตศาสตร์ เป็นภาพประกอบในลักษณะของลายเส้นทางเรขาคณิตขึ้นแทน

สำหรับการนำภาพประกอบมาใช้ร่วมในการออกแบบกราฟฟิคนั้น นอกจากผู้ออกแบบจะต้องมีหลักการและข้อคำนึงดังกล่าวแล้ว ผู้ออกแบบยังจะต้องเรียนรู้เทคนิคและกรรมวิธีการผลิตการใช้ภาพประกอบประเภทต่าง ๆ เช่น ภาพเขียน ภาพวาด ที่เกิดจากฝีมือจากนักเขียนภาพประกอบ (Illustrator) ภาพที่กระทำได้ขึ้นด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ (Computer Graphic) ภาพที่เกิดจากเทคนิคการบันทึกภาพ (Photographic) หรือภาพประกอบสำเร็จรูป (Clip art) ที่ได้จากการพิมพ์ ซึ่งเทคนิคกรรมวิธีการผลิตและการนำมาใช้จากวิธีการดังกล่าว แม้ว่าผู้ออกแบบจะมีได้เป็นผู้กระทำได้ขึ้นมาด้วยตัวเองแต่ต้องมีการตั้งการ (Commissioning) การติดตามผล (Following) ในสิ่งที่ต้องการและวิจารณ์เพื่อความเหมาะสมกับข่าวสารนั้น ๆ ได้

จากหลักการและส่วนประกอบต่าง ๆ ในการออกแบบกราฟฟิคที่กล่าวมานี้ มิใช่เป็นกฎเกณฑ์ที่แน่นอนตายตัวเสมอไป เพราะการออกแบบกราฟฟิคก็มีวิธีการแก้ปัญหาเช่นเดียวกับการออกแบบสาขาอื่น ที่อาจต้องสลับขั้นตอนการแก้ปัญหา (Alternate Solutions) เพื่อหาสภาพที่ปรากฏให้เป็นไปตามความเหมาะสมกับหลักการของการจัดองค์ประกอบศิลป์ (Composition) ที่ควรคำนึงถึงหลักพื้นฐาน 3 ประการ คือ

1. ความมีเอกภาพ (Unity)
2. ความสมดุล (Balance)
3. มีจุดแห่งความสนใจ (Center of interest)

โดยใช้องค์ประกอบที่สำคัญคือ ตัวอักษร ภาพประกอบตาราง แผนภูมิ แผนที่ ฯลฯ ด้วยการจัดระยะห่าง (Interval) และการกำหนด ตำแหน่ง (Position) ขององค์ประกอบต่าง ๆ ให้อยู่ร่วมกันได้อย่างเหมาะสมในแต่ละหน้า และสัมพันธ์กลมกลืนกันจนตลอดเรื่อง
จิตวิทยาการใช้สี (สาคร คันธ โขติ 2528)

โดยทั่วไปแล้วการออกแบบผลิตภัณฑ์ใด ๆ ก็ตามจะมองข้ามในเรื่องนี้ไม่ได้เป็นอันขาด เพราะเป็นสิ่งจำเป็นมากต่อการออกแบบ ความรู้สึกของผู้พบเห็นความสวยงาม นอกจากนี้ยังสามารถเตือนผู้ใช้ให้ระวังในส่วนที่จะเป็นอันตรายได้อีกด้วย

MUNSEL สามารถแบ่งสีเป็น 2 ประเภท คือ สีร้อนและสีเย็น

1. สีร้อนคือสีที่ดูความรู้สึก (ADVANCING COLOUR) มีความรู้สึกอบอุ่น ให้ความรู้สึกสะอึกสะอื้น เมื่อมองไกลเป็นสีที่ให้ความกระชุ่มกระชวย

2. สีเย็น คือ สีไม่ดึงดูความรู้สึก ไม่สะอึกสะอื้น ให้ความรู้สึกสบายตามองได้นานๆ โดยไม่
เอกรายการที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเลือกสีกับผลิตภัณฑ์ นอกจากต้องการความสวยงาม สียังมีอิทธิพลในการทำให้เกิดความรู้สึกทางด้านอื่น ซึ่งเป็นผลต่อการใช้ผลิตภัณฑ์อย่างมาก

อิทธิพลของสีที่มีต่อความรู้สึก

ต่อไปนี้เป็นลักษณะของสีเกี่ยวกับความรู้สึก โดยแบ่งสีออกเป็นสกุลใหญ่ ๆ คือ

1. สีแดง จัดอยู่ในพวกสีร้อน ไม่เพียงแต่ให้ความรู้สึกตื่นเต้นเร้าใจในทางโบราณถือว่า เป็นสีที่เกี่ยวข้องเกี่ยวข้องกับอันตรายเป็นสีต้องห้าม การระมัดระวังการใช้พวกสกุลสีแดงสำหรับผลิตภัณฑ์ เพียงเล็กน้อยอาจทำให้ผลิตภัณฑ์เด่นขึ้นมาได้ แต่ถ้าใช้มากเกินไปอีกใช้สีสก็จะมีผลทางจิตวิทยาได้เช่นกัน

2. สีส้ม เป็นสีสดในมองเห็นได้ไกล แสดงความรู้สึกเตือนภัยอยู่ตลอดเวลา เมื่อใช้กับผลิตภัณฑ์ทำให้เกิดความรู้สึกสะอาด ดูเบาขึ้น

3. สีเหลือง เป็นสีที่อยู่ได้ทั้ง 2 วรรณะ คือสามารถเป็นได้ทั้งสีร้อนและสีเย็น แต่ขึ้นอยู่กับความเข้มและความแรงของสีเหลือง โดยทั่วไปทำให้เกิดความรู้สึกสดชื่น ร่าเริง สดใน สีเหลืองอ่อนทำให้เกิดความรู้สึกสะอาดมีความสว่าง แต่ถ้าความเข้มของสีมากจะทำให้เกิดหงุดหงิดได้ สีเหลืองที่ค่อนข้างเข้มจะคล้ายของเล่นทางวิทยาศาสตร์สมัยใหม่

4. สีเหลืองนวล (BUTTER YELLOW) ทำให้ผลิตภัณฑ์ดูสว่างขึ้น

5. สีเหลืองขาว ช่วยในด้านความเย็น แต่อย่างไรก็ตาม สีเหลืองทำให้ดูสำหรับว่าสกปรกง่าย แต่ถ้ามีประกายเล็กน้อยก็จะทำให้ช่วยได้บ้างแต่ขึ้นอยู่กับวัสดุที่ใช้ด้วย

6. สีม่วง เป็นสีอยู่ได้ทั้ง 2 วรรณะ เช่นกัน โดยทั่วไปให้ความรู้สึกเศร้าทำให้ง่วง บางครั้งอาจแสดงว่าเป็นสีแห่งความเศร้า ลึกลับ แต่สีม่วงก็ยังมีลักษณะของความงามทำให้ดูมีค่าได้ด้วย เช่นสีม่วงอ่อน

7. สีน้ำเงิน จัดอยู่ในพวกสีเย็น สีน้ำเงินเข้มให้ความรู้สึกลึกลับทำให้เกิดสมาธิเป็นสีที่บอกถึงความสุภาพ ความหนักแน่น สีน้ำเงินอ่อน เช่นสีน้ำทะเล หรือฟ้าจะมีความสดใส ถ้าอมเขียวเล็กน้อยสามารถให้ความรู้สึกตื่นเต้นได้

8. สีเขียว ให้ความรู้สึกสดชื่นกระชุ่มกระชวย ใช้พักสายตาได้ สีเขียวใบไม้หรือเขียวเข้ม ใช้ได้ในการเน้นส่วนพื้นฐาน แสดงถึงความเยือกเย็นได้

9. สีน้ำตาล จัดอยู่ในพวกสีอุ่น เป็นสีที่ให้ความรู้สึกแห้งแล้งไม่ให้ความรู้สึกผ่อนคลาย ถ้าใช้โดดๆ จะทำให้เกิดความรู้สึกสลดหดหู่ใจ

10. สีเทา ให้ความรู้สึกภูมิฐานเคร่งขรึมสุภาพเรียบร้อย สามารถลดความตึงเครียดของสีขาและ ความตึงเครียดของสีดำ สามารถใช้เป็นสื่อกลางได้กับทุกสีเพราะสามารถทำให้เกิดความกลมกลืนการก้าวระหว่างสีอ่อนดูสบายตา ทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. สีดำ โดยปกติสีดำเป็นสีที่ให้ความรู้สึกหดหู่ ลึกลับ แต่ให้ความรู้สึกหนักแน่นมั่นคง การใช้สีดำ สลับสีขาว ในพื้นที่ร่วมกับสีอื่น จะทำให้เกิดความกระปรี้กระเปร่ามีชีวิตชีวา ถ้าใช้สีดำ ผลิตภัณฑ์จะแสดงให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์มีความแข็งแรงและไม่ดูสกปรกง่าย

12. สีขาว ให้ความรู้สึกสะอาดบริสุทธิ์ ถ้าใช้โดยเดียวจะให้ความรู้สึกเย็น สามารถใช้เป็นสีของฐานหรือส่วนที่อยู่ต่ำกว่าเพื่อนำให้เด่นชัดขึ้น

สีที่กล่าว ๆ แล้วยังเป็นสีทางด้านความงามที่เรารู้สึกว่าดีและยังเป็นที่ที่ควรรู้นั้นคือ สีของวัสดุต่าง ๆ ที่ให้ความรู้สึกของมันออกมา เช่นสีของอลูมิเนียม จะออกเป็นสีเทาเงิน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะของตัวเอง อันได้แก่ความอ่อนนุ่ม ความเรียบเบา และไม่เปื้อนอันตราย ฯลฯ

อิทธิพลของสีมีต่อผลิตภัณฑ์

1. ทางด้านขนาด

- สีอ่อน (LIGHT VALUE) ทำให้ผลิตภัณฑ์แลดูใหญ่ขึ้น
- สีเข้ม (DARK VALUE) ทำให้ผลิตภัณฑ์แลดูเล็กลง

2. ทางด้านน้ำหนัก

- สีอ่อนหรือสีร้อน (WARM VALUE) ทำให้ผลิตภัณฑ์ดูเบา
- สีเข้มหรือสีเย็น (COOL VALUE) ทำให้ผลิตภัณฑ์ดูหนัก

3. ทางด้านน้ำหนัก

- สีร้อน ทำให้เกิดความรู้สึกว่าแข็งแรงมาก
- สีเย็น ทำให้มีความรู้สึกที่แข็งแรงกว่า

4. ทางด้านความสะอาด

- สีขาวเป็นสีที่ให้ความรู้สึกสะอาดที่สุด
- สีอ่อน หรือสีจาง (LOOKY) สีเหลือง
- สีฟ้าอ่อน (PLALC BLUE) และสีเขียวอ่อน
- ทำให้ความรู้สึกนุ่มนวล สะอาดตา ถูกลักษณะ

5. เทคนิคการใช้สี

- สีจะช่วยให้ทัศนวิสัยที่แจ่มใสที่สุด เมื่อนำมาใช้ดังนี้
- สีอ่อนตัดกับสีแก่
- สีสดใสตัดกับสีสดใส
- สีอ่อนตัดกับสีสดใส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับครูใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. สีทำให้เกินระยะใกล้ไกล

สีสามารถทำให้เห็นว่าเข้ามาใกล้หรือห่างออกไปได้ ตามปกติสีอุ่น ซึ่งได้แก่สีเหลือง สีเหลืองนั้นดูแล้วคล้ายกับว่าเข้ามาอยู่ใกล้กับตัวผู้ดู ในเมื่อสีเย็น คือสีน้ำเงิน น้ำเงินเทาและม่วง ดูแล้วถอยห่างจากผู้ดูออกไป

สีที่เมื่อเราใช้ในเนื้อที่มากมาย แล้วไม่น่าดูนั้น ถ้าใช้แต่เพียงเล็กน้อยอาจจะทำให้หน้าสนใจขึ้น และอาจเสริมความน่าดูให้แก่สีอื่นได้

การใช้สีเข้มจัดกับสีอ่อนจัดทำให้เห็นเด่นและมีชีวิตชีวากว่าใช้สีที่มีค่าของความเข้มหรือจางให้ใกล้เคียงกันมาก

สีที่มีความสดใสปอๆกัน เมื่อใช้ด้วยกันจะช่วยดึงดูดความสนใจได้เร็ว มักใช้ในการออกแบบป้ายหรือภาพโฆษณา

หลักในเรื่องความเด่นของสีมีอยู่ว่า ควรจะต้องมีสีชนิดหนึ่งปรากฏเด่นออกมามากกว่าเพื่อจะเป็นสีอ่อนหรือสีเย็นก็แล้วแต่การใช้สีที่ไม่น่าดูอย่างหนึ่งก็คือ แต่ละสีที่ใช้ปริมาณเท่ากันไปหมด ถ้าให้ปริมาณหรือเนื้อที่ของสีเปลี่ยนไป สีที่กินที่มากย่อมเด่นกว่า นอกจากนี้ยังขึ้นอยู่กับค่าเปลี่ยนแปลงความสดใสปอของสีอีกด้วย

เทคนิคการใช้สี (COLOR TECHLOVE) ปัญหาเกี่ยวกับเทคนิคการใช้สีมีดังนี้

1. สีกับรูปร่าง (COLOUR AND RELATON FORM)

สีกับรูปร่างมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด สีชนิดเดียวกันใช้กับของที่มีรูปร่างต่าง ๆ กันจะแตกต่างกันจะแตกต่างกันแห่งกลมหรือทรงกลมจะมีสีเข้ม เพราะสามารถสะท้อนแสงได้ดีทำให้จุดที่สะท้อนกับจุดที่อยู่ข้างหลังตัดกันอย่างแรง จึงทำให้สีที่อยู่ตอนหลังเข้มกว่า

2. สีและผิว (COLOR AND TEXTUR)

ผลิตภัณฑ์ที่มีขรุขระหรือผลิตภัณฑ์ที่มีจุดหรือรูปพื้นผิว หากไม่ต้องการให้เห็นง่ายให้ใช้สีด้านหรือสีอ่อน พวกเครื่องจักรหรือส่วนที่มีการต้องการให้เคลื่อนไหวไม่ควรให้สีมันเพราะจะทำให้ระคายคายตาทำงานไม่สะดวก

การพยายามใช้วัสดุบางอย่างลอกเลียนให้เหมือนของบางอย่าง เช่น พลาสติก ทำให้ได้เป็นลายไม้ ควรหลีกเลี่ยงจะใช้วัสดุตามความเป็นจริง

3. สีกับวัสดุ (COLOR AND MATERIAL)

วัสดุที่เกี่ยวข้องกับสีมี 5 ประเภท คือ

3.1. สีต่าง ๆ แลคเคอร์และเคลือบ(Plants lacquers and enameals)

3.2 โดหะ(material colors) พวกชุปโครเมียม นิกเกิล อลูมิเนียม

3.3 พลาสติก (Plastics) มีสีต่าง ๆ มากมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานาน ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 เครื่องเคลือบดินเผา (Vitreous enamel) หรือ เรียก pore lamerxmel มีหลายสี ควบคุมให้เหมือนจริงได้ไม่่ง่ายนัก ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับอุณหภูมิ

3.5 แก้ว (glass) ทำได้หลายสี

4. การกำหนดสี (COLOR SPECIFICATION)

การออกแบบต้องกำหนดสีและในเมื่องานเสร็จเรียบร้อยแล้ว สิ่งที่เขาไม่ได้ คือ การกำหนดชนิดสีที่ต้องการบนแผ่นสีเหลี่ยมเล็กเป็นสีตัวอย่าง บางครั้งนักออกแบบต้องควบคุม การใช้สีในการผลิตครั้งแรกเพื่อให้เป็นตามความต้องการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการทำวิทยานิพนธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาประกอบการทำวิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยในการพิจารณาประกอบการทำงานและศึกษาข้อมูลให้สะดวกรวดเร็วและถูกต้องมากยิ่งขึ้นในการปรับปรุงและพัฒนาผลิตภัณฑ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวตามลำดับต่อไปนี้

เครือสิตปี คำเจียง (2531) โครงการออกแบบปรับปรุงเครื่องหลังเพื่อการเข้าค่ายพักแรมสำหรับลูกเสือวิสามัญ วัตถุประสงค์เพื่อเป็นการพัฒนาเครื่องหลังของลูกเสือให้ดีขึ้นโดยการแก้ไขปรับปรุงให้ดีกว่าแบบเดิมที่ใช้อยู่ การดำเนินงาน มีการกำหนดปัญหา หาแนวทางในการแก้ไข มีการกำหนดขอบเขตของงานและการออกแบบจนถึงผลที่จะได้รับในการวิจัย ได้มีการศึกษาข้อมูลในเรื่องของลูกเสือ การทำกิจกรรมต่างๆ การใช้สัมภาระ ขนาดสัดส่วน ระบบการผลิต เดิมการใช้เครื่องหลังจะไม่คำนึงถึงการใช้งานมากเท่าไรมีการจัดเก็บที่รวมกันทำให้เกิดความยุ่งยากจากการศึกษาได้กำหนดแนวทางการออกแบบให้มีขนาดสัดส่วนที่สัมพันธ์กับการนำพาโดยมีการกำหนดจุดการจัดเก็บในบริเวณเครื่องหลัง มีการจัดวางที่ติดตามตำแหน่ง ปริมาณการบรรจุขนาด น้ำหนัก ที่มีความเหมาะสมกับผู้ใช้

วัชรรุช พุทธิรินโน (2534) โครงการออกแบบปรับปรุงกระเป๋าเก็บอุปกรณ์การขยายพันธุ์พืชสำหรับเกษตรกรชาวสวนวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการส่งเสริมการเกษตรด้านการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ เดิมมักเกิดการสูญหายบ่อยและไม่มีการจัดเก็บมักเกิดอันตราย โครงการจะเป็นลักษณะการรวมเอาอุปกรณ์การขยายพันธุ์พืชที่มีอยู่จำนวนมาก ที่เป็นส่วนที่จะอำนวยความสะดวกในการทำงานมาทำการจัดเก็บอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้เหล่านี้ให้อยู่ในชุดเดียวกันซึ่งจะส่งผลต่อการทำงานทำให้เกิดความปลอดภัยและตอบสนองต่อพฤติกรรมได้ดีอีกด้วย

เกษราภรณ์ จินดาภูมิ (2535) โครงการออกแบบปรับปรุงชุดเก็บอุปกรณ์การปฐมพยาบาลเพื่อการฝึกภาคสนามสำหรับลูกเสือวิสามัญ เป็นลักษณะของกล่องบรรจุยาเวชภัณฑ์สำหรับใช้ภายนอกซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือโดยตรง(กิ่งเหล็ก)มีสถิติใช้บ่อยจึงออกแบบให้สามารถหยิบจับง่าย สะดวกรวดเร็วใช้ได้ทันทีและอีกส่วนคือยาที่เป็นของเหลว(น้ำ)จะเป็นการใช้งานแบบปกติที่ใช้ควบคู่กับส่วนแรกและจัดเก็บให้สูงกว่า ลักษณะของชุดปฐมพยาบาลจะเป็นการใช้ในกลุ่มเฉพาะกลุ่มในเรื่องการตอบสนองต่อการเรียนหลักสูตรลูกเสือวิสามัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิริวรรณ ตั้งวานิชย์พงษ์ (2531) โครงการออกแบบปรับปรุงชุดเก็บเครื่องมือ-อุปกรณ์ช่วยในงานตัดเย็บผ้า(สำหรับโรงเรียนอาชีวศึกษา ระดับปวช.3ขึ้นไป)เพื่อสนองตอบของนักเรียนสายอาชีพด้านคหกรรม ฝึกให้มีความรับผิดชอบมีวินัยมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยรู้จักใช้เครื่องมืออย่างถูกต้องเหมาะสม มีการศึกษาพฤติกรรมการทำงานปฏิบัติงานขนาดสัดส่วนสัมภาระต่างๆที่ต้องใช้ ตลอดจนขั้นตอนการทำงานของนักเรียนการนำพาทั่วไปโดยการใส่กระเป๋าพร้อมกันทำให้กระจัดกระจาย มักจะเกิดปัญหามากมายตามมา จึงต้องมีการจัดเก็บให้เป็นที่เป็นทางและเป็นผลดีต่อผู้ปฏิบัติได้อีกด้วย ทำให้เกิดความสะดวกในการใช้งาน ความคล่องตัว ช่วยให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ

เสาวลักษณ์ พัฒนากุล (2531)โครงการออกแบบปรับปรุงชุดอุปกรณ์เลี้ยงเด็กในการเดินทางเพื่อให้เกิดความสะดวกในการใช้งานและเพิ่มผลิตภัณฑ์ที่แปลกใหม่สามารถตอบสนองต่อความต้องการในการใช้งาน โดยการเริ่มกำหนดปัญหาและแนวทางแก้ไขตลอดถึงแนวทางการออกแบบและผลที่ได้ ได้มีการศึกษาถึงวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ความเหมาะสม ลักษณะต่างๆที่ต้องนำมาใช้ในการออกแบบแล้วนำผลที่ได้วิเคราะห์มาทำการสรุปผลการออกแบบ เป็นการออกแบบเพื่อให้เกิดความสะดวกสบายและคิดแปลงการใช้งานโดยมีหน้าที่เสริมอยู่ในชุดอุปกรณ์ เพื่อเป็นการประหยัดในการซื้อสินค้า

จากผลการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยสามารถนำเอาผลรวมทั้งหมดมารวบรวมเพื่อทำการเอามาใช้ในการออกแบบปรับปรุงงานของผู้วิจัย ให้เกิดความสมบูรณ์ในการทำงานได้ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สืบเนื่องมาจากวิธีดำเนินการวิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลต่างๆเพิ่มเติม ตลอดจนการนำเอาสิ่งที่ยังขาดไม่ได้เลยในการทำวิจัยคือการใช้ข้อมูล ภาคสนามซึ่งผู้วิจัยได้ปฏิบัติการด้วยการสัมภาษณ์จากบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานทางด้านนี้โดยเฉพาะจนสามารถนำเอามาเรียบเรียง ในการนำมาใช้เป็นข้อมูลในการสนับสนุนการทำวิทยานิพนธ์ได้ดังต่อไปนี้

พิชัย พลเยี่ยม (2541) ในการปฏิบัติงานในส่วนของโรงพยาบาลชุมชนแล้ว ถือว่าเป็นหน่วยงานสาธารณสุขประจำอำเภอ หรือโรงพยาบาลประจำอำเภอ ที่มีเครื่องมือทางการแพทย์ที่พร้อมที่สุดที่จะสามารถทำการให้การรักษาคอนไพล์ใช้ได้มากและได้ดีที่สุดก็ว่าได้ในระดับหนึ่ง จึงมีทั้งแพทย์และพยาบาลที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะคอยให้การดูแลรักษาอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรายที่เกี่ยวกับแม่และเด็ก ที่เราถือว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะนำไปสู่การพัฒนาประเทศในอนาคตได้ต่อไป ซึ่งในพื้นที่ชนบทเองนั้นพ่อแม่ส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีความรู้ทางด้านสุขภาพลักษณะเท่าที่ควร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีที่ทางโรงพยาบาลชุมชนเองที่มีส่วนในการรับผิดชอบในพื้นที่ของเขตรับผิดชอบต้องทำหน้าที่ในการให้ความรู้ ให้สุขภาพ และ ให้การรักษาที่เป็นไปอย่างต่อเนื่องที่จะขจัดโรคร้ายต่างๆให้หายเป็นปกติ ให้แก่ประชาชนได้

ชูพงษ์ สุขพร้อมสรรพ (2541) จากการปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนนั้น จะมีลักษณะการทำงานที่เป็นทีม โดยมีการจัดแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ของแต่ละคนไว้อย่างชัดเจนโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ ที่จะต้องมีการปฏิบัติงานและประสานงานกับฝ่ายการพยาบาลในเรื่องของการคลอดบุตรซึ่งเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะขาดไม่ได้เพราะเราจะให้ความสำคัญแก่เด็กมาก เราถือว่าเด็กนั้นเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญในการพัฒนาประเทศได้ต่อไปในอนาคต โดยฝ่ายการพยาบาลจะทำหน้าที่ในการทำคลอดแล้วจากนั้นก็ส่งผู้ป่วยกลับบ้าน ต่อจากนั้นทางฝ่ายส่งเสริมจะรับเรื่องต่อจากฝ่ายการพยาบาลในการทำหน้าที่ในการออกตรวจเยี่ยมคนไข้หลังคลอด ซึ่งในการตรวจเยี่ยมในแต่ละครั้งนั้นเจ้าหน้าที่ของเราจะต้องเตรียมความพร้อมของเครื่องมืออุปกรณ์และยาต่างๆที่จะนำไปบรรจุไว้ในกระเป๋าให้พร้อมอยู่เสมอ.

อรัญญา สิงห์ใจ (2541) ทางฝ่ายการพยาบาลจะเป็นฝ่ายที่รับหน้าที่ในการดูแลรักษาผู้ป่วยทั้งหมดทั้งผู้ป่วยในและนอก และในรายผู้ป่วยที่กำลังคลอดทางเจ้าหน้าที่จะจัดเตรียมการคลอดให้พร้อมอยู่เสมอ จนได้ทำการคลอดให้แก่ผู้ป่วยเสร็จเราก็จะให้ผู้ป่วยนอนดูอาการ ถึงภาวะแทรกที่อาจเกิดขึ้นได้เช่นการตกเลือด เป็นต้น อย่างน้อย หนึ่งวัน แล้วจึงให้ผู้ป่วยกลับบ้านได้

สมมิตร สิงห์ใจ (2541) หลังจากที่ทำฝ่ายการพยาบาลส่งตัวคนไข้กลับบ้านแล้วก็จะส่งเรื่องหรือรายชื่อมายังฝ่ายส่งเสริมเพื่อจัดเก็บข้อมูล หรือนำมาใช้ประกอบการออกตรวจเยี่ยมหลังไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คลอดตามกำหนดระยะเวลา หรือ จะออกตรวจเยี่ยมหลังคลอดได้เลยในรายที่มีภาวะเสี่ยง วึ่งทางฝ่ายส่วเสริมสุขภาพเองจะจัดแบ่งเจ้าหน้าที่ออกไปตรวจเยี่ยมเป็นรายๆไป โดยในการออกตรวจเยี่ยมแต่ละครั้งนั้นเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบนั้นจะต้องเตรียมความพร้อมของเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆในการจัดเก็บไว้ในกระเป๋ายี่ยมหลังคลอดซึ่งเจ้าหน้าที่แต่ละคนจะมีกระเป๋าของแต่ละคนไว้ในการรับผิดชอบ และต้องเตรียมพร้อมอยู่เสมอรวมถึงการรักษาความสะอาดที่เป็นสิ่งที่ไม่ได้เลยด้วย

จีระนันท์ แก้วเมืองไชย (2541) ในการออกตรวจเยี่ยมหลังคลอด มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเตรียมความพร้อมเครื่องมือต่างๆไว้ในกระเป๋าให้ครบ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการทำงานและใช้งาน เราจึงจำเป็นที่จะต้องใช้กระเป๋าเข้ามาช่วย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานด้วย และกระเป๋าที่ใช้ควรเป็นกระเป๋าที่สามารถทำความสะอาดได้ง่าย มีน้ำหนักเบาและสะดวกในการใช้งาน เพราะเจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติงานจะเป็นผู้หญิงเป็นส่วนใหญ่ แต่บางครั้งก็มีผู้ชายออกปฏิบัติภารกิจมี ซึ่งขึ้นอยู่กับความสะดวกในเรื่องเวลาและโอกาสด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยโครงการออกแบบปรับปรุงกระเป๋ายี่ห้อหลังคลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน ผู้วิจัยได้ทำการจัดลำดับของการดำเนินงานวิจัยโดยการแบ่งขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัยออกเป็นเรื่อง ๆ ดังต่อไปนี้

1. วิธีสำรวจและรวบรวมข้อมูล
2. แหล่งที่มาของข้อมูล
3. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

จากหัวข้อในขั้นต้นผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมรายละเอียดในแต่ละเรื่องโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การสำรวจและรวบรวมข้อมูล

การสำรวจและการรวบรวมข้อมูลนั้นผู้วิจัยได้ทำการสำรวจและเก็บข้อมูล โดยแบ่งออกเป็นภาคเอกสาร การสัมภาษณ์ การสังเกต การศึกษาของจริงจากภาคสนาม โดยแบ่งเป็นประเภทดังนี้

การศึกษาข้อมูลภาคปฐมภูมิ

1.1 การศึกษาข้อมูลภาคเอกสาร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารงานวิจัย รวมถึงหนังสือต่างๆที่เกี่ยวข้องในการนำมาใช้ประกอบการออกแบบกระเป๋ายี่ห้อนี้ เพื่อนำไปเป็นข้อมูลสนับสนุนในการวิเคราะห์ตามลำดับ

1.2 การสังเกต ผู้วิจัยได้ทำการสังเกต พฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานรวมไปถึงรายละเอียดในส่วนต่าง ๆ ของตัวผลิตภัณฑ์

1.3 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ ถึงพฤติกรรมต่าง ๆ ในขณะที่ทำการขาย การเตรียม ตลอดจนขั้นตอน ระเบียบต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติในกระบวนการปฏิบัติงาน การดูแลรักษาความสะอาด และยังได้ทำการสัมภาษณ์ จากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโดยตรง

1.4 การถ่ายภาพ ผู้วิจัยได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการถ่ายภาพในเรื่องของการศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์เดิม พฤติกรรมของการใช้งานตลอดจนการศึกษาข้อมูลที่เป็นแนวทางการออกแบบ เช่น ภาพถ่ายระบบการทำงานของลักษณะของสื่อกราฟฟิคที่ใช้ในปัจจุบัน ตลอดจนสิ่งที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการทำงานของพฤติกรรมต่างๆขณะปฏิบัติ ติงงานเหล่านี้ได้นำมาเป็นแนวคิดในการวิเคราะห์ ข้อมูลต่อไป

จากการศึกษาของจริง

เป็นการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคสนาม ในการศึกษาจากการปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ชนบทหรือถิ่นทุรกันดารที่ห่างไกล โดยการออกไปสำรวจและทำการตรวจเยี่ยมหลังคลอดร่วมกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ เพื่อให้สามารถทราบถึงการทำงานและจุดบกพร่องของการใช้กระเป๋ายี่ห้อเยี่ยมหลังคลอดที่มักจะเกิดขึ้นได้ เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาทำการวิเคราะห์และสรุปต่อไป แหล่งการศึกษาข้อมูล

- จากสถานที่จริง
- จากการปฏิบัติงานจริง
- จากบุคลากรที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน
- จากหนังสืออ้างอิง
 - +เอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆที่เกี่ยวข้อง
 - +หนังสืออ้างอิงและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ข้อมูล

เป็นการสรุปรวบรวมและแยกแยะข้อมูล โดยจัดลำดับความสำคัญของข้อมูลเพื่อเป็นการนำเอาข้อมูลที่ได้มาประเมินค่าและวิเคราะห์ในขั้นต่อไป โดยมีการจัดแบ่งแยกแยะข้อมูลออกเป็นสัดส่วน เป็นหมวดหมู่ เพื่อประเมินค่าไปตามกระบวนการทำงานเพื่อการออกแบบถึงการวิเคราะห์หาเหตุและผล ของข้อมูลต่างๆถึงความ เป็นไปได้ ในการที่จะเดือกสรรค์ มีการนำมาเปรียบเทียบกัน เพื่อจะชี้ให้เห็นจุดเด่นนั้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการสรุปไปสู่ผลการออกแบบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

การวิจัยโครงการออกแบบปรับปรุงกระเป๋าเยี่ยมหลังคลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชนผู้วิจัยได้ทำการศึกษารวบรวมข้อมูลต่างๆ เพื่อสรุปเป็นแนวทางการออกแบบโดยมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งตามส่วนต่างๆ ผู้วิจัยได้แบ่งเนื้อหาเป็นเรื่องๆ ดังนี้ คือ

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การออกแบบ
 - 2.1 แนวทางการออกแบบ
 - 2.2 แบบถ่ายย่อ

โดยแต่ละเรื่องมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล หมายถึง การนำข้อมูลมาแยกแยะจัดความสำคัญของข้อมูลโดยการจัดลำดับความสำคัญเพื่อเป็นการนำมาประเมินผลลัพธ์ของข้อมูล การวิเคราะห์ จะต้องมีการจัดลำดับข้อมูลและการวิเคราะห์นั้นจะต้องมีการนำเอาข้อพิจารณาต่างๆ มาทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อหาข้อสรุปว่า ข้อใดมีความเหมาะสมกับผลิตภัณฑ์เรามากที่สุด เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบต่อไป

ลักษณะของการวิเคราะห์จะมีอยู่ 2 ลักษณะ คือ แบบของตารางวิเคราะห์ ซึ่งใช้วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบ คุณสมบัติหรือมีรูปลักษณะแสดง สามารถปรับเปลี่ยนออกมาเป็นตัวเลขได้ เพื่อสะดวกในการอ่านค่า และการสรุปผลอีกแบบคือ ลักษณะของการเขียนบรรยาย และการวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย ในบางหัวข้อจะเขียนในลักษณะการสรุป ผลออกมาโดยอ้างอิง หลักการและเหตุผล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์เป็นเรื่องๆ คือ

1. การวิเคราะห์การเลือกใช้วัสดุ โครงสร้าง
2. การวิเคราะห์เกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้งาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล ที่ต่อเนื่องมาจากรูปแบบของการรวบรวมข้อมูล ต่างๆจากบทที่ 2 และการสรุปข้อมูลที่ได้ จากข้อมูลต่างๆที่ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จากข้อมูลที่สรุปจาก บทที่ 2 ดังกล่าว แล้วรวบรวมข้อมูลต่างๆเหล่านั้นที่ได้ นำผลในการวิเคราะห์ต่างๆนั้นมาทำการเสนอผล การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดที่ได้ เพื่อนำไปสู่ผลการออกแบบ ที่จะอยู่ในรูปแบบของการสร้างตาราง วิเคราะห์หาข้อมูลเพื่อหาถึงคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่สำคัญของข้อมูลนั้นๆมาใช้เป็นข้อดีในการนำผล มาออกแบบ ซึ่งได้มีการจัดเรียงลำดับของข้อมูลในรูปแบบของการสร้างตารางวิเคราะห์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้ นำเสนอการวิเคราะห์ให้เป็นที่ไปตามลำดับเป็นตอน ของการวิเคราะห์เป็นจุดๆไปตามลำดับ และมีการจัด ลำดับแยกแยะตามลำดับความสำคัญของข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์ในรูปแบบของตาราง โดยได้มีการจัด ลำดับข้อมูลแล้วทำการวิเคราะห์ถึงคุณสมบัติดังกล่าว แล้วนำผลสรุปแต่ละตารางของข้อมูลนั้นๆมาเป็นข้อ พิจารณาเปรียบเทียบ แล้วสรุปผลการวิเคราะห์นั้นเพื่อนำเอาผลที่ได้มาทำการประเมินความเป็นไปได้ของ ข้อมูลว่ามีความเหมาะสมแค่ไหนในทางที่จะนำไปสู่การออกแบบผลิตภัณฑ์จริงได้ ซึ่งการพิจารณาใน ตารางวิเคราะห์ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูล โดยให้ค่าความสำคัญในการวิเคราะห์เชิงตัวเลขตามลำดับคะแนนที่ จะให้และตามเงื่อนไขความสำคัญของความถี่ต่างๆตามลำดับได้ดังต่อไปนี้

5	หมายถึง	ดีมาก
4	หมายถึง	ดี
3	หมายถึง	ปานกลาง
2	หมายถึง	พอใช้
1	หมายถึง	น้อย

ซึ่งเราจะสามารถเห็น ได้คามที่ผู้วิจัยจะได้นำเสนอในรูปแบบของการใช้ตารางวิเคราะห์ ในการ ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์ของผลิตภัณฑ์

ตารางการวิเคราะห์ที่ 13
การออกแบบกระเป๋ายี่ห้อหลังคลอด
หัวข้อที่นำมาพิจารณา

การวิเคราะห์การออกแบบลักษณะกระเป๋ายี่ห้อหลังคลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน กระเป๋ายี่ห้อหลังคลอดเป็นกระเป๋าบรรจุภัณฑ์ชนิดหนึ่งที่สามารถพบเห็นได้ทั่วไปมีลักษณะการใช้งานที่คล้ายกัน ในการบรรจุหีบห่อ ห่อหุ้มสิ่งของให้ได้รับความปลอดภัยมากที่สุด จะเห็นได้ว่าสิ่งที่สำคัญของการออกแบบกระเป๋านี้ต้องคำนึงถึงรูปทรง ความแข็งแรง ความปลอดภัย ฯลฯ เป็นหลัก ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์โดยนำแบบการวิเคราะห์มาใช้ดังนี้

1. กระเป๋าทรงรูป เป็นรูปทรงกระเป๋าที่ทำมาจากวัสดุที่มีความแข็งแรง ทรงตัวดีสามารถบรรจุและจัดเก็บ ป้องกันวัสดุข้างในได้
2. กระเป๋าไม่ทรงรูป เป็นกระเป๋าคงรูปที่โครงสร้างไม่แข็งแรง วัสดุที่ใช้นักเป็นผ้าเหมาะสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ไม่ต้องการดูแลรักษามากเท่าใด
3. กระเป๋าทรงรูป เป็นลักษณะของกระเป๋าสองประเภท (ข้อ1-2)มารวมไว้ด้วยกัน

ลำดับ	ข้อพิจารณา	หัวข้อที่นำมาพิจารณา		
		1	2	3
1	ความแข็งแรง	5	3	5
2	ความทนทานอายุการใช้งาน	3	4	5
3	ง่ายต่อการบำรุงรักษา	4	4	5
4	การเก็บรักษา	4	3	4
5	ความสะดวกในการใช้งาน	4	4	5
	รวม	20	18	24

สรุป จากตารางที่ 13 ที่เหมาะสมที่นำมาใช้ในส่วนจากรูปทรงโครงสร้างหลัก คือกระเป๋ายี่ห้อทรงรูป เพราะเป็นการนำเอาลักษณะเด่นของกระเป๋ายี่ห้อข้อ1-2 มาใช้ร่วมกัน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางการวิเคราะห์ที่ 14
การจัดวางเครื่องมืออุปกรณ์และเวชภัณฑ์ยาในกระเป๋ายา
หัวข้อที่นำมาพิจารณา

ในการจัดวางรูปแบบของเครื่องมืออุปกรณ์และเวชภัณฑ์ยาในตำแหน่งต่างๆของกระเป๋ายา โดยให้เกิดการตอบสนองและคล่องตัวในการใช้งาน ในพฤติกรรมการใช้ของแต่ละขั้นตอนและความได้เปรียบเสียเปรียบของพื้นที่ในการจัดวาง รวมถึงความเป็นไปได้ในการออกแบบที่ถูกต้องตามหลักสรีระศาสตร์ด้วย

1.การจัดวางเรียงเป็นแถวยาว เป็นลักษณะของการจัดวางในระบบที่เป็น ไปตามแนวความยาวในการจัดวาง

2.การจัดวางแบบเป็นชั้น เป็นลักษณะของการจัดวางในระบบชั้นตามแนวตั้ง ซึ่งส่วนใหญ่จะพบเห็นในลักษณะของแบบลิ้นชักเป็นส่วนใหญ่

3.การจัดวางแบบผสม เป็นลักษณะของการจัดวางในการผสมลักษณะของทั้งสองแบบเข้าด้วยกันทั้งแบบแนวยาวและแนวตั้ง เหมาะสำหรับที่ต้องการใช้พื้นที่ใช้สอยมากๆ

ลำดับ	ข้อพิจารณา	หัวข้อที่นำมาพิจารณา		
		1	2	3
1	การใช้เนื้อที่ใช้สอยมากที่สุด	4	3	5
2	ความเป็นระเบียบ	4	4	3
3	ความสะดวกในการจัดเก็บ	3	3	3
4	ความสะดวกในการใช้งาน	3	2	4
5	การเพิ่มเนื้อที่ใช้สอย	3	2	5
	รวม	17	14	20

สรุป จากตารางที่ 14 ที่เหมาะสมที่นำมาใช้ในส่วนของการจัดวางเครื่องมืออุปกรณ์และเวชภัณฑ์ยาในกระเป๋ายาคือการจัดวางแบบผสม เพราะเป็นการนำเอาลักษณะเด่นของแบบข้อ 1-2 มาใช้ร่วมกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางการวิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ในส่วนโครงสร้างหลัก

หัวข้อที่นำมาพิจารณา

1. ผนัง

เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงสัตว์และอุตสาหกรรมการฟอกหนัง ซึ่งเกี่ยวข้องกับผนัง สัตว์ประเภทต่างๆที่นำมาผลิตเป็นเครื่องหนัง ได้แก่ โค กระบือ แพะ แกะ จระเข้ ฯลฯ แต่โดยทั่วไปมักนิยมหนังโคและกระบือ ผนังสัตว์เหล่านี้ก่อนจะนำไปผลิตเครื่องหนังต้องผ่านกระบวนการผลิตจนได้หนังในลักษณะต่างๆออกมาเพื่อนำไปใช้ตามความต้องการต่อไป

2. ไฟเบอร์กลาส

เป็นวัสดุที่มีการปรับปรุงทางด้านการเสริมความแข็งแรงของพลาสติก ให้ใช้งานได้ทัดเทียมกับโลหะ โดยการใช้วัสดุที่เรียกว่าทั้งแข็งและเหนียวมาเสริมเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน เป็นพลาสติกเสริมกำลังและวัสดุที่มีคุณสมบัติที่ดี มีลักษณะอ่อนนุ่มและเหนียว ทั้งทนความร้อนได้ดี ทนความร้อนได้สูง เป็นฉนวนไฟฟ้าและทนสารเคมี ส่วนพลาสติกที่นำมาใช้ทำเป็นเนื้อต้องให้พลาสติกที่มีความแข็งแรง ซึ่งถ้าไม่มีการเสริมแรงแล้วอาจจะเปราะได้ ดังนั้นจึงต้องนำเอาพลาสติกประเภทเทอร์โมเซตติงมาใช้

3. ฝ้าพลาสติก

เป็นสารสังเคราะห์ชนิดใหม่ที่มีการคิดค้นมาไม่นานมานี้และปัจจุบัน ได้มีการนำเข้ามาใช้งานกันอย่างกว้างขวางในงานอุตสาหกรรมแขนงต่างๆพลาสติกเป็นวัสดุที่เหมาะสมสำหรับการนำมาผลิตในจำนวนมากๆและมีคุณสมบัติทางการออกแบบที่ดีหลายประการ

พลาสติกเป็นสารอินทรีย์ประกอบขึ้นจากโครงสร้างโมเลกุลขนาดใหญ่ ที่เชื่อมต่อกันในลักษณะของลูกโซ่ เป็นสารสังเคราะห์ที่ประกอบด้วยธาตุหลัก คือ ออกซิเจน ไนโตรเจนคลอรีน และคาร์บอน ซึ่งคุณสมบัติของพลาสติกของแต่ละชนิดนั้นก็แตกต่างกันออกไป เนื่องจากการเกาะติดของตัวธาตุทั้ง 5 ในโครงสร้างโมเลกุลของพลาสติกนั้นๆที่มีชื่อเรียกสารประกอบนี้ว่า "โพลีเมอร์"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15
การวิเคราะห์รูปทรงที่ใช้ทำกระเป่า
หัวข้อที่นำมาพิจารณา

1. สามเหลี่ยม
2. สี่เหลี่ยมคางหมู
3. วงกลม

ลำดับ	ข้อพิจารณา	หัวข้อที่นำมาพิจารณา		
		1	2	3
1	ง่ายต่อการผลิต	4	4	5
2	ทนทานต่อการใช้งาน	3	4	4
3	เหมาะสมกับโครงสร้างส่วนอื่น	3	5	3
4	ราคาถูก	5	4	4
5	ง่ายต่อการบำรุงรักษา	3	4	3
	รวม	18	21	19

สรุป จากตารางที่ 15 รูปทรงที่เหมาะสมในการนำมาใช้ทำกระเป่ามากที่สุด คือ รูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 16

การวิเคราะห์ การประกอบลักษณะของกระเป๋ารูปทรงสี่เหลี่ยม

หัวข้อที่นำมาพิจารณา

1. แบบนอนเปิดด้านเดียว
2. แบบตั้งด้านเดียว
3. แบบผสม

ลำดับ	ข้อพิจารณา	หัวข้อที่นำมาพิจารณา		
		1	2	3
1	ความสะดวกในการใช้งาน	3	4	5
2	การดูแลรักษาความสะอาด	5	4	3
3	ง่ายต่อการผลิต	4	4	5
4	ประหยัดวัสดุ	4	3	5
5	สะดวกในการขนย้าย	3	3	5
	รวม	16	18	23

สรุป จากตารางที่ 16 ลักษณะของส่วนประกอบของกระเป๋ารูปทรงสี่เหลี่ยมที่เหมาะสมกับการออกแบบและใช้งานมากที่สุดคือ แบบ ผสม เพราะเป็นการสะดวกในการขนย้ายและจัดเก็บและยังประหยัดวัสดุในการผลิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 17
การวิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ในส่วนโครงสร้างหลัก
หัวข้อที่นำมาพิจารณา

1. ผนัง
2. ไฟเบอร์กลาส
3. ฝ้าพลาสติก

ลำดับ	ข้อพิจารณา	หัวข้อที่นำมาพิจารณา		
		1	2	3
1	ความแข็งแรง	3	4	5
2	ความทนทาน	3	4	5
3	ง่ายต่อการบำรุงรักษา	4	4	5
4	ราคาถูก	5	5	4
5	ง่ายต่อการผลิต	5	4	4
	รวม	20	21	23

สรุป จากตารางที่ 17 วัสดุที่เหมาะสมที่นำมาใช้ในส่วนของโครงสร้างหลัก คือ ฝ้าพลาสติก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 18

การวิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ทำโครงสร้างประกอบด้านใน

1. ฟองน้ำ
2. พลาสติก
3. ฝ้า

ลำดับ	ข้อพิจารณา	หัวข้อที่นำมาพิจารณา		
		1	2	3
1	ง่ายต่อการผลิต	5	3	3
2	ความทนทานต่อการใช้งาน	4	3	5
3	ความสวยงาม	5	3	3
4	ง่ายต่อการบำรุงรักษา	4	3	5
5	น้ำหนักเบาต่อการเคลื่อนย้าย	5	5	4
	รวม	23	17	20

สรุป จากตารางที่ 18 วัสดุที่เหมาะสมในการนำมาใช้ทำโครงสร้างส่วนบุกระเบียดด้านในมากที่สุด คือ ฟองน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 19
การวิเคราะห์ตัวลึอกสายสะพายกระเป๋า
หัวข้อที่นำมาพิจารณา

1. พลาสติค
2. เหล็ก
3. ผ้า

ลำดับ	ข้อพิจารณา	หัวข้อที่นำมาพิจารณา		
		1	2	3
1	ความแข็งแรงทนทาน	3	4	5
2	ง่ายต่อการผลิต	5	4	3
3	สะดวกต่อการจัดเก็บและถอดประกอบ	3	5	3
4	รูปแบบสวยงาม	3	5	4
	รวม	14	18	15

สรุปจากตารางที่ 19 เลือกแบบที่เหมาะสมกับการใช้งานในส่วนของตัวลึอกสายกระเป๋าที่เหมาะสมที่สุดคือ แบบ เหล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 20
การวิเคราะห์ ส่วนรองพื้นกันกระแทก
หัวข้อที่นำมาพิจารณา

1. พลาสติก
2. ยาง

ลำดับ	ข้อพิจารณา	หัวข้อที่นำมาพิจารณา	
		1	2
1	ความสวยงาม	5	3
2	ความแข็งแรงทนทานต่อการเคลื่อนย้าย	3	3
3	น้ำหนักเบา	3	4
4	ราคาถูก	3	3
5	ง่ายต่อการทำความสะอาด	5	3
	รวม	19	16

สรุป จากตารางที่ 20 การวิเคราะห์เพื่อเลือกใช้ตัวกันกระแทกส่วนพื้นกระเป่าที่เหมาะสมกับการใช้งานมากที่สุดคือ พลาสติก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21
การวิเคราะห์ชนิดของที่ตัวล๊อคนำมาทำประกอบกระเป๋ា
หัวข้อที่นำมาพิจารณา

1. คีนตุ๊กแก
2. กระดุม
3. ตัวหนีบ

ลำดับ	ข้อพิจารณา	หัวข้อที่นำมาพิจารณา		
		1	2	3
1	ราคาถูก	5	3	5
2	ทนทานต่อการใช้งาน ได้นาน	4	5	4
3	ง่ายต่อการบำรุงรักษา	5	5	4
4	ง่ายต่อการผลิต	4	4	5
5	ปิดกระเป๋าด้านในมิดชิด	5	5	3
	รวม	23	22	21

สรุปจากตารางที่ 21 ชนิดของตัวล๊อคติดกระเป๋าที่นำมาใช้คือ คีนตุ๊กแก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 22
การวิเคราะห์การใช้วัสดุปิดเปิดกระป๋องด้านหน้าและหลัง
หัวข้อที่นำมาพิจารณา

1. กระดุม
2. ซิบ

ลำดับ	ข้อพิจารณา	หัวข้อที่นำมาพิจารณา	
		1	2
1	นำไปใช้ได้ง่ายในการผลิต	3	5
2	เข้ากับสภาพรูปแบบกระป๋อง	3	5
3	ให้ความสะดวกในการใช้งาน	3	4
4	ความชัดเจนในการใช้งาน	3	4
5	ง่ายต่อการซ่อมบำรุง	4	5
	รวม	16	23

สรุป จากตารางที่ 22 การใช้วัสดุปิดเปิดกระป๋องด้านหน้าและหลังที่เลือกใช้ คือ ซิบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 23

การวิเคราะห์ วัสดุที่นำมาใช้ทำส่วนป้องกันการเสียดสีหรือปกป้องอุปกรณ์ด้านใน
หัวข้อที่นำมาพิจารณา

1. ฟ้าพลาสติก
2. ดินตุ๊กแกตัวเมีย
3. ยาง

ลำดับ	ข้อพิจารณา	หัวข้อที่นำมาพิจารณา		
		1	2	3
1	การป้องกันอุปกรณ์ด้านใน	5	5	4
2	ความแข็งแรงทนทาน	3	4	5
3	ความสวยงามและเหมาะสมกับ โครงสร้างส่วนอื่น	3	5	4
4	ราคาถูก	3	5	3
	รวม	14	19	16

สรุป จากตารางที่ 23 วัสดุที่เหมาะสมในการนำมาใช้ผลิตส่วนป้องกันการเสียดสีหรือปกป้อง
อุปกรณ์ด้านในที่เหมาะสมกับการใช้งานและการออกแบบมากที่สุด คือ ดินตุ๊กแกตัวเมีย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 24
การวิเคราะห์วัสดุที่นำมาใช้ทำมือจับของกระเป๋า
หัวข้อที่นำมาพิจารณา

1. ฟ้าพลาสติก
2. หนัง
3. ยาง

ลำดับ	ข้อพิจารณา	หัวข้อที่นำมาพิจารณา		
		1	2	3
1	ความสามารถในการผลิต	5	4	4
2	ความแข็งแรงทนทาน	4	4	4
3	ความสวยงามและเหมาะสมกับโครงสร้างส่วนอื่น	5	3	4
4	ราคาถูก	5	3	3
	รวม	19	14	15

สรุป จากตารางที่ 24 แบบที่ เหมาะสมในการนำมาใช้ทำมือจับกระเป๋าหิ้วมากที่สุดคือ ฟ้าพลาสติก ที่ใช้ร่วมกับกระเป๋า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 25
การวิเคราะห์วิธีการผลิตตัวอักษรติดกระเป๋ា
หัวข้อที่นำมาพิจารณา

1. การปักด้าย
2. การพิมพ์ซิลค์สกรีน
3. ตัดสติ๊กเกอร์
4. การพับสี่

ลำดับ	ข้อพิจารณา	หัวข้อที่นำมาพิจารณา			
		1	2	3	4
1	ใช้งานได้นาน	5	4	4	5
2	ทนความร้อนได้ดี	5	5	3	5
3	เรียบร้อยสวยงาม	4	3	5	4
4	เหมาะกับการผลิต	4	4	3	3
5	เหมาะกับรูปแบบของกระเป๋า	5	4	3	3
6	ง่ายต่อการผลิต	5	4	5	3
	รวม	28	24	23	23

สรุปจากตารางที่ 25 วิธีการผลิตตัวอักษรติดกระเป๋า ที่เลือกใช้คือ การปักด้ายเพราะเป็นแบบสวยงาม เหมาะสมกับรูปแบบโดยรวมของการผลิตกระเป๋า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิเคราะห์สีที่นำมาใช้ในส่วนโครงสร้างของกระเป๋ หัวข้อที่นำมาพิจารณา

สีของตัวผลิตภัณฑ์ กระเป๋าโดยทั่วไปมักจะใช้สี ขาว สีเทา สีดำ เป็นส่วนใหญ่ของวัสดุที่เป็นกระเป๋าทางด้านการปฐมพยาบาล และทางการแพทย์ ได้แก่

1. ส่วนBODY และ โครงสร้างหลักของผลิตภัณฑ์ จะใช้สีที่ตอบสนองต่อการใช้งาน เหมาะสมกับสภาพท้องที่ ให้เห็นชัดเจนและง่ายต่อการจดจำเมื่อนำไปใช้
2. ส่วนป้ายชื่อกราฟฟิคหรือตราสัญลักษณ์ให้มีความสอดคล้องกับการดำเนินงานการเย็บหลังคลอด ซึ่งเป็นการดูแลสุขภาพของมารดาและทารกได้เป็นอย่างดี
3. ส่วนพื้นของสัญลักษณ์ด้านหน้าและด้านหลัง เป็นส่วนที่ช่วยให้ความชัดเจนความเด่นชัดของสัญลักษณ์ด้านหน้าและด้านหลัง ได้เป็นอย่างดีที่ช่วยให้มีสวยงามและน่าสนใจ มากขึ้น เพื่อให้เกิดความชัดเจนในสิ่งต่างๆเหล่านี้ที่ได้กล่าวมาในเรื่อง ของการใช้สีที่ใช้ได้มีการนำมาวิเคราะห์ ในสีหลักๆที่มีการใช้มากที่สุดและตอบสนองต่อการใช้งาน ได้เป็นอย่างดีอัน ได้แก่สีหลักดังต่อไปนี้

1.สีขาว ให้ความรู้สึกสะอาดบริสุทธิ์ ถ้าใช้โดยเดียวจะให้ความรู้สึกเย็น สามารถใช้เป็นสีของฐานหรือส่วนที่อยู่ต่ำกว่าเพื่อนั้นให้เด่นชัดขึ้น

2.สีเทา ให้ความรู้สึกภูมิฐานเคร่งขรึมสุภาพเรียบร้อย สามารถลดความลึกของสีขาวและความลึกดำของสีดำ สามารถใช้เป็นสื่อกลางได้กับทุกสีเพราะสามารถทำให้เกิดความกลมกลืนระหว่างสีอันดูสบายตา

3.สีดำ โดยปกติสีดำเป็นสีที่ให้ความรู้สึกหดหู่ ลึกลับ แต่ให้ความรู้สึกหนักแน่นมั่นคงการใช้สีดำ สลับสีขาว ในพื้นที่ร่วมกับสีอื่น จะทำให้เกิดความกระปรี้กระเปร่ามีชีวิตชีวา ถ้าใช้สีดำผลิตภัณฑ์จะแสดงให้เห็นว่าผลิตภัณฑ์มีความแข็งแรงและไม่ดูสทปรกง่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 26
การวิเคราะห์สื่ónำมาใช้ในส่วนโครงสร้างของกระเป๋
หัวข้อที่นำมาพิจารณา

1. ขาว
2. เทา
3. ดำ

ลำดับ	ข้อพิจารณา	หัวข้อที่นำมาพิจารณา		
		1	2	3
1	ง่ายต่อการผลิต	3	4	4
2	ทนทานต่อการใช้งาน	3	4	4
3	เหมาะสมกับโครงสร้างส่วนอื่น	3	3	5
4	เหมาะสมกับการใช้งาน	4	4	5
5	ง่ายต่อการบำรุงรักษา	2	4	5
	รวม	15	19	23

สรุป จากตารางที่ 26 สื่ónำมาใช้ในส่วนโครงสร้างหลัก คือ สีดำ

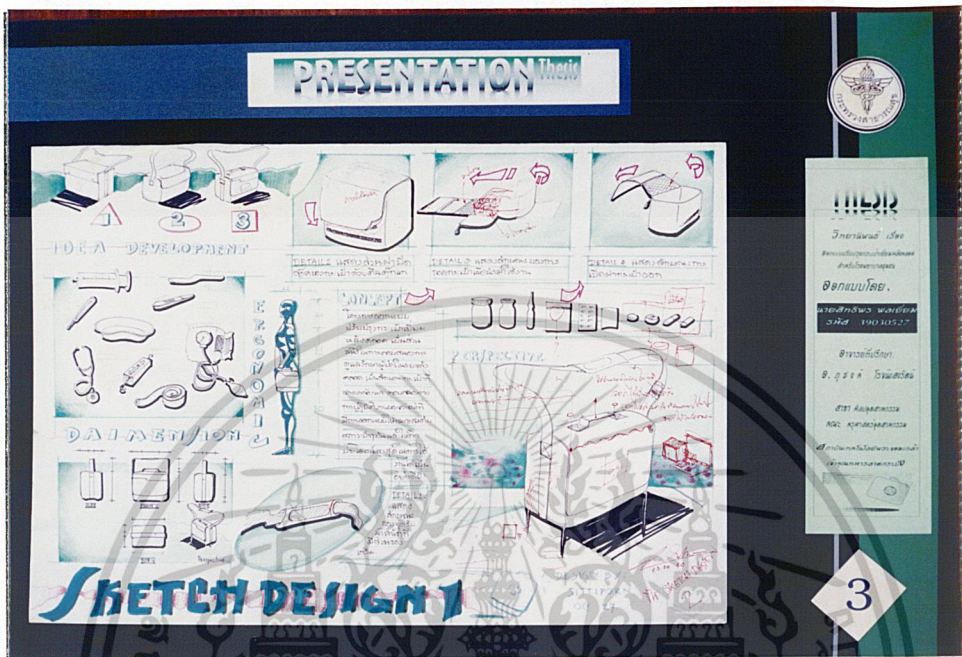
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปผลการวิเคราะห์

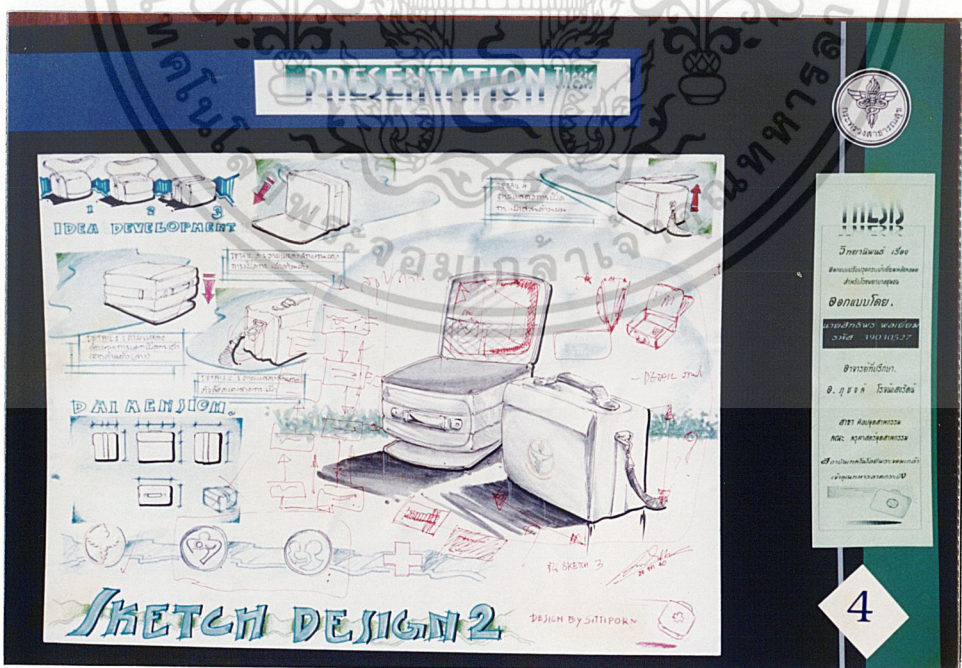
1. เลือกใช้ลักษณะกระเป๋าสองแบบกึ่งทรงรูปมาใช้ในการออกแบบ ที่สามารถบรรจุและจัดเก็บอุปกรณ์ได้เป็นอย่างดี
2. ลักษณะของส่วนประกอบของกระเป๋าคือที่เหมาะสมกับการออกแบบและใช้งานมากที่สุดคือแบบ ผสม เพราะเป็นการสะดวกในการขนย้ายและจัดเก็บและยังประหยัดวัสดุในการผลิต
3. รูปทรงที่เหมาะสมในการนำมาใช้ทำกระเป๋ามากที่สุด คือ รูปทรงสี่เหลี่ยมคางหมู
4. วัสดุที่เหมาะสมที่นำมาใช้ในส่วนของ โครงสร้างหลัก คือ ผ้าพลาสติก
5. การใช้วัสดุปิดเปิดกระเป๋าด้านหน้าและหลังที่เลือกใช้ คือ ซิป
6. มือจับจะอยู่ตามแนวยาวของกระเป๋าคือเพื่อตอบสนองในการใช้งาน
7. แบบที่เหมาะสมในการนำมาใช้ทำมือจับกระเป๋ามากที่สุดคือ ผ้าพลาสติกที่ใช้ร่วมกับกระเป๋าดูโดยการเย็บติด
8. วัสดุที่เหมาะสมในการนำมาใช้ผลิตส่วนป้องกันการเสียดสีหรือปกป้องอุปกรณ์ด้านในที่ เหมาะสมกับการใช้งานและการออกแบบมากที่สุด คือ ดินสอพอง
9. การวิเคราะห์เพื่อเลือกใช้ตัวกันกระแทกส่วนพื้นกระเป๋าคือที่เหมาะสมกับการใช้งานมากที่สุดคือ พลาสติก
10. เลือกแบบที่เหมาะสมกับการใช้งานในส่วนของตัวล็อคสายกระเป๋าคือที่เหมาะสมที่สุดคือแบบ เหล็ก
11. ชนิดของตัวล็อคติดกระเป๋าคือ ดินสอพอง
12. วัสดุที่เหมาะสมในการนำมาใช้ทำ โครงสร้างส่วนบุกระเป๋าด้านในมากที่สุด คือ ฟองน้ำ
13. วิธีการผลิตตัวอักษรติดกระเป๋าคือ ที่เลือกใช้คือ การปักด้วยเพราะเป็นแบบสวยงาม เหมาะสมกับรูปแบบโดยรวมของการผลิตกระเป๋าคือ
14. สีที่เหมาะสมที่นำมาใช้ในส่วนของ โครงสร้างหลัก คือ สีดำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 32
แสดงแบบร่างที่ 1

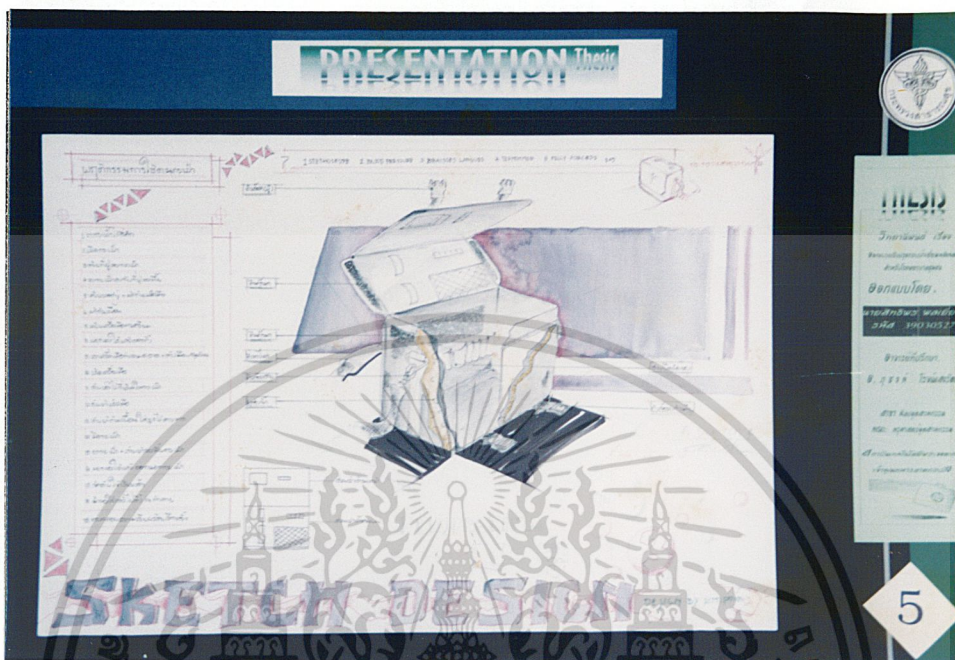

ภาพที่ 33
แสดงแบบร่างที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 34
แสดงแบบร่างที่ 3

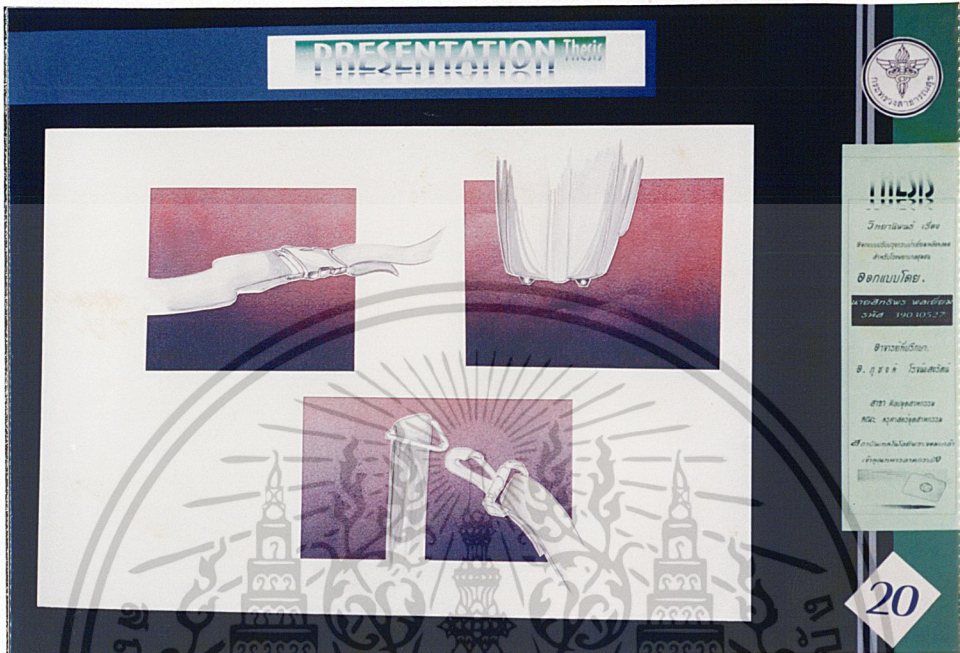

ภาพที่ 35
แสดงแบบร่างที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 40
แสดงรายละเอียดกระเป๋

ภาพที่ 41
แสดงรายละเอียดกระเป๋

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 42
MODEL

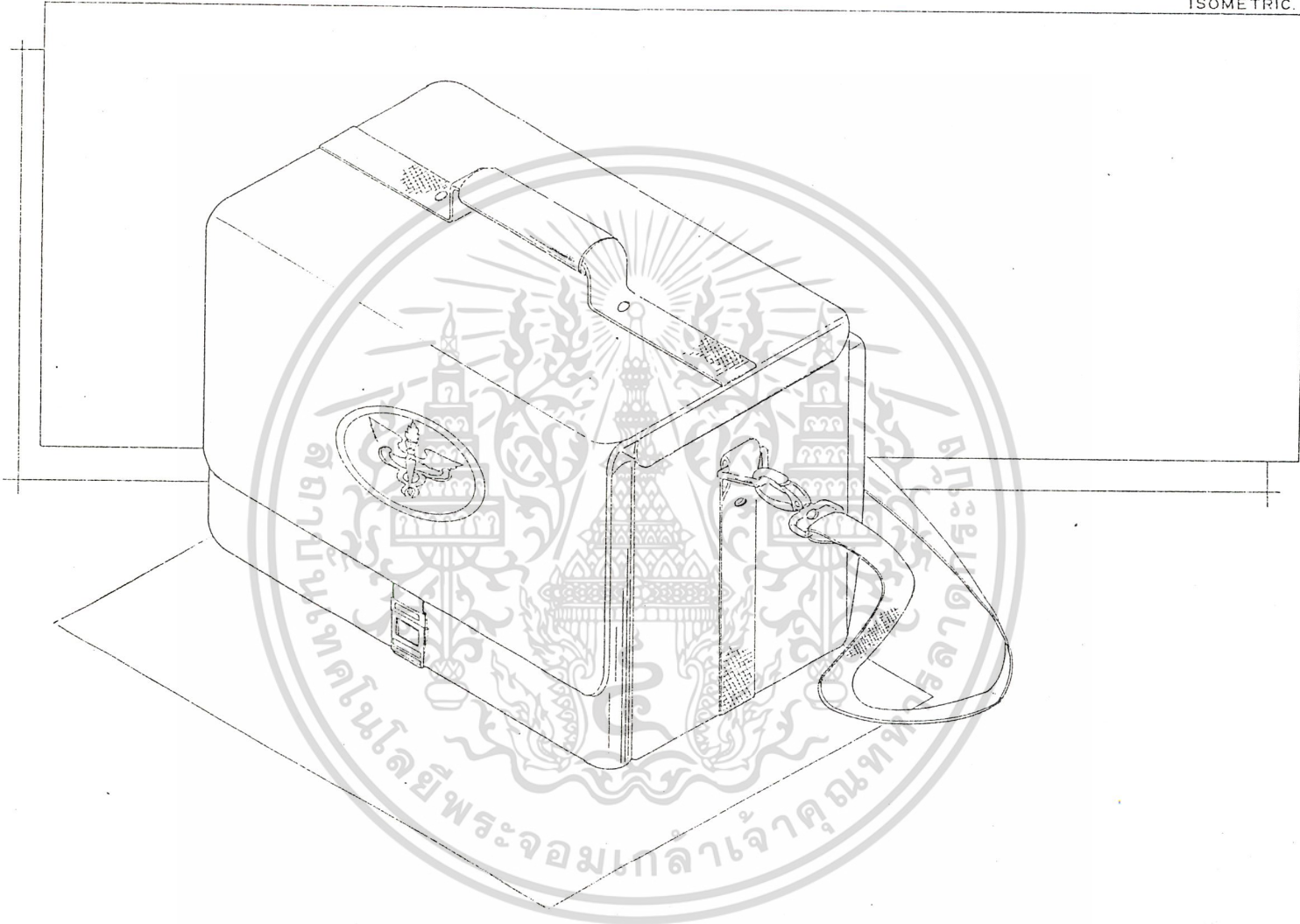

ภาพที่ 43
MODEL

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

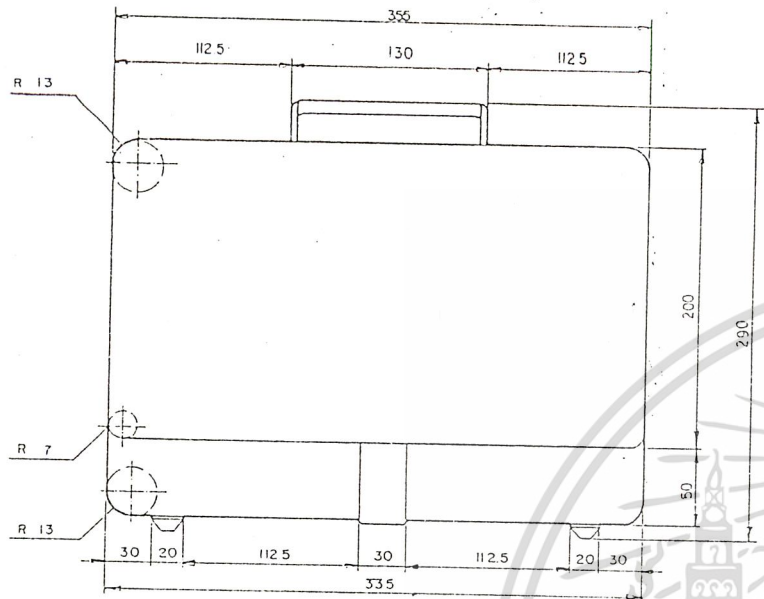
ISOMETRIC.

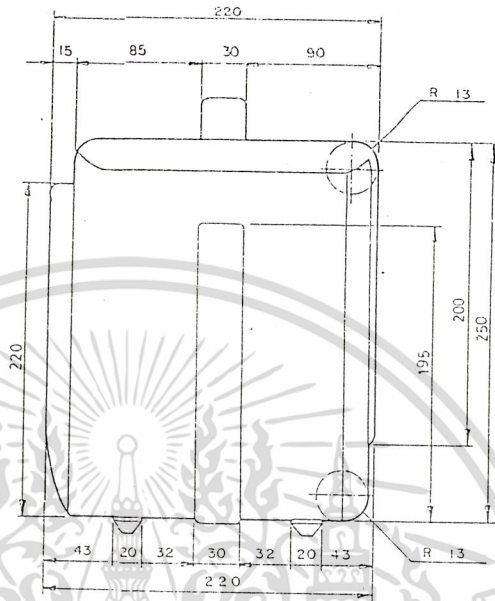
ว. ค. ป.	19/1/41	ชื่อ สกุล	เลขที่	แผ่นที่
นักศึกษา	นาย	สิทธิพร พลเยี่ยม	27	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารบรจรม		กระเป๋าย่อมหลังคลอค้ำสำหรับโรงพยาบาลชุมชน		
อาจารย์ที่ปรึกษา		อ. กุชงค์ โจรจน์แสงรัตน์		

128

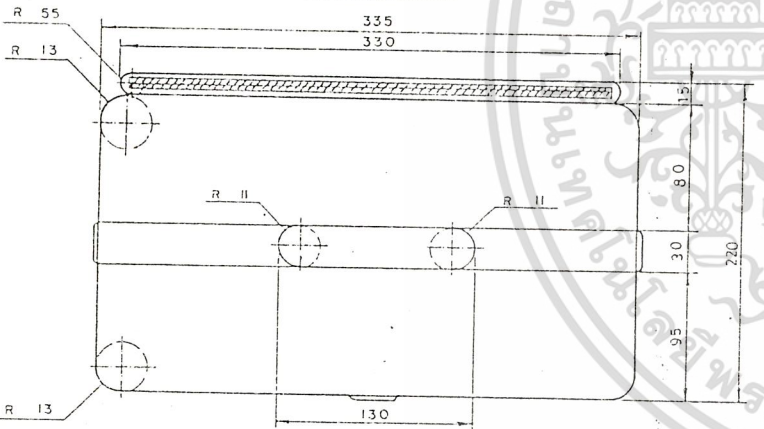
128

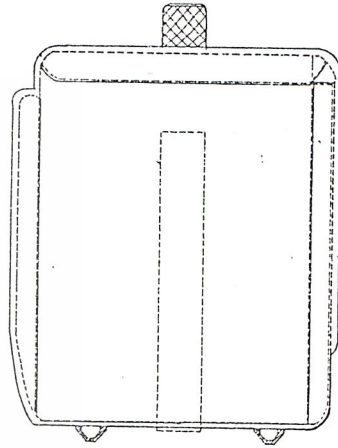
FRONT VIEW

SIDE VIEW

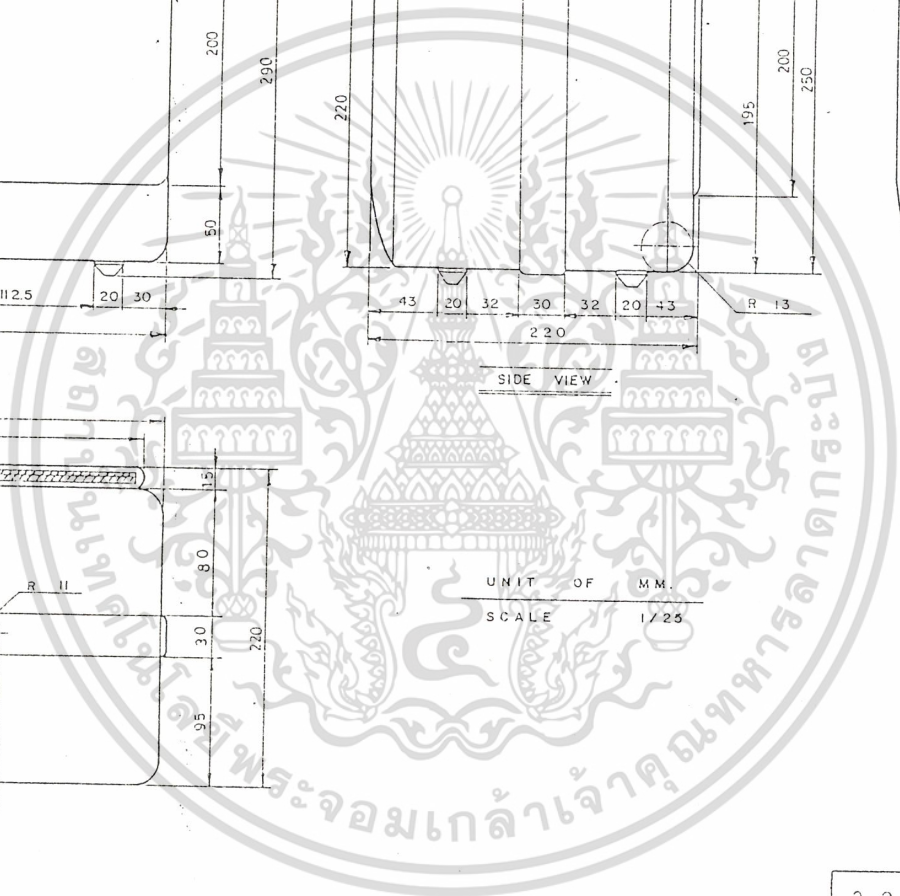

TOP VIEW

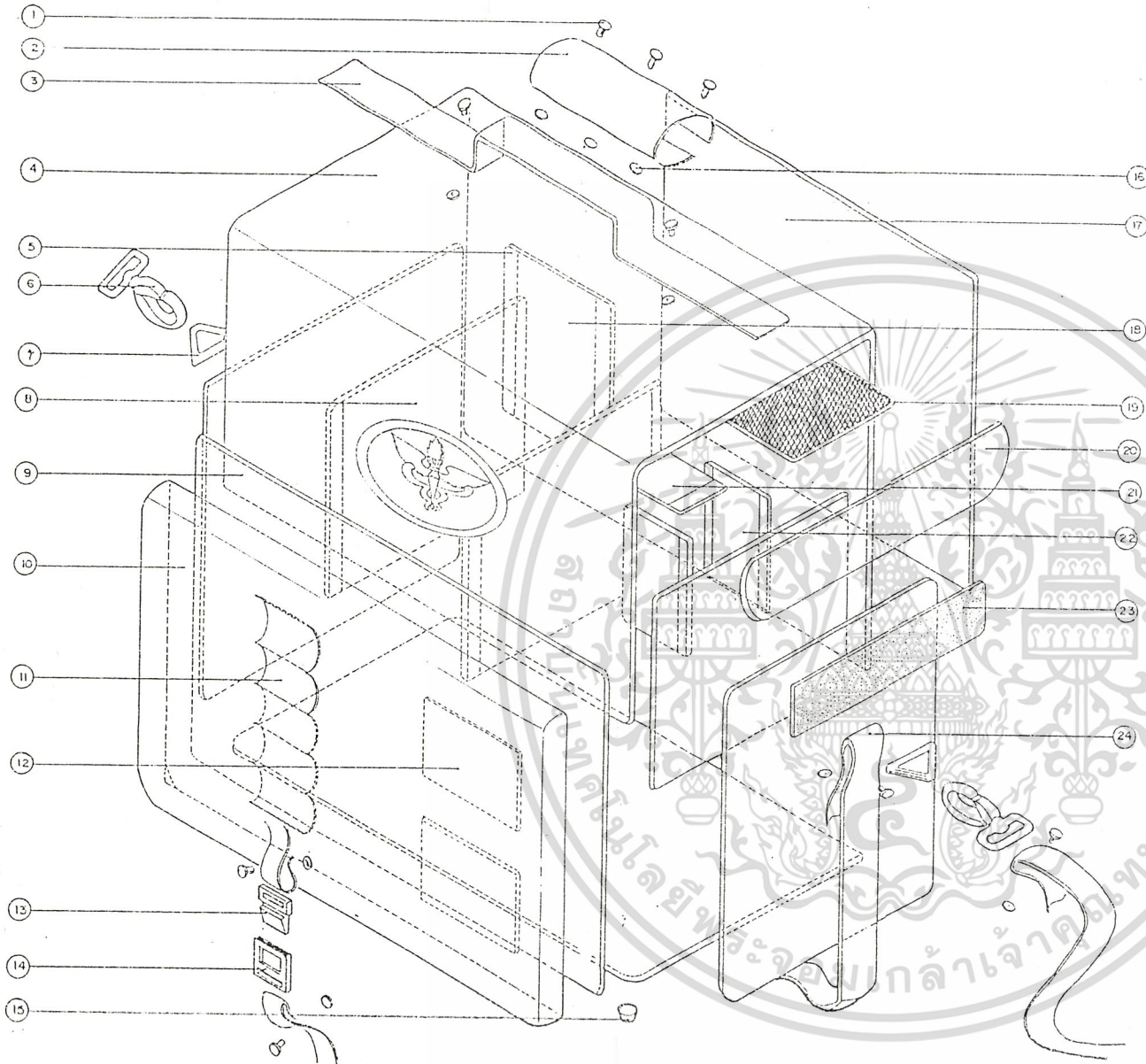

SECTION

UNIT OF MM.
SCALE 1/25

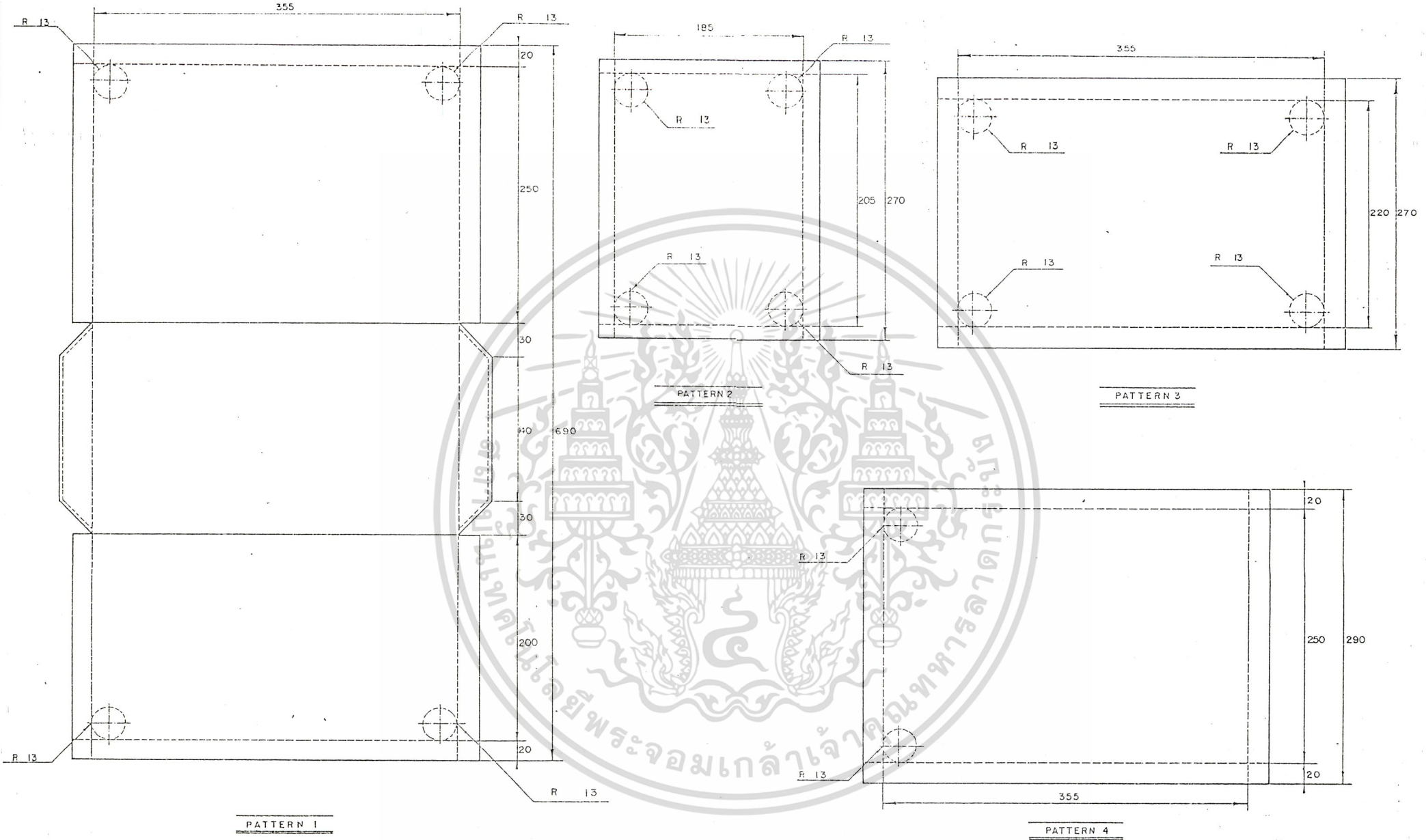
ว. ด. ป.	19/1/41	ชื่อ - สกุล	เลขที่	แผ่นที่
นักศึกษา	นาย	ลิตธิพร พลเยี่ยม	27	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		กระเป๋ายี่ห้อหลังคลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน		
		อาจารย์ที่ปรึกษา		29
		อ. ชุรงค์ โจรจน์แสงรัตน์		

ASSEMBLY

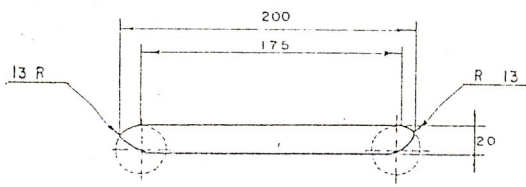
24	4	ลายกระเป๋	ไพล่อน	—
23	2	ตีนตุ๊กแก	ไพล่อน	—
22	2	ฉากกัน	ไพล่อน	—
21	1	ช่องใส่ของ	ไพล่อน	—
20	2	ผ้าปิดข้าง	ไพล่อน	—
19	1	ตาข่าย	ผ้ายัด	—
18	1	ฉากกันกลาง	ไพล่อน	—
17	1	ช่องกระเป๋หลัง	ไพล่อน	—
16	9	ตาไม้ตัวเมีย	เหล็ก	—
15	4	ยางกันกระแทก	ยาง	—
14	1	ตัวล็อคตัวเมีย	เหล็ก	—
13	1	ตัวล็อคตัวผู้	เหล็ก	—
12	2	ช่องใส่ของด้านบน	ไพล่อน	—
11	1	ยางยัด	ผ้ายัด	—
10	1	กระเป๋หน้า	ไพล่อน	—
9	1	กระเป๋หน้าด้านใน	ไพล่อน	—
8	3	ฉากกันแผ่นใหญ่	ไพล่อน	—
7	2	ห่วง	เหล็ก	—
6	2	ตัวล็อคคลาย	เหล็ก	—
5	2	ตัวยึดฉากกับกระเป๋	ไพล่อน	—
4	1	ลวดผ่าปิดหน้าบนหลัง	ไพล่อน	—
3	1	ลายหัว	ไพล่อน	—
2	1	ตัวหุ้มมือจับ	ไพล่อน	—
1	9	ตาไม้ตัวผู้	เหล็ก	—

หมายเลข	จำนวน	รายการ	วัสดุ	หมายเหตุ
ว. ต. ป.	19/1/41	ชื่อ สกุล	เลขที่	แผ่นที่
นักศึกษา	นาย	สิทธิ์พร พลเยี่ยม	27	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		กระเป๋ายี่ห้อหลังคลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน อาจารย์ที่ปรึกษา อ. กุซงค์ โจรจน์แสงรัตน์		

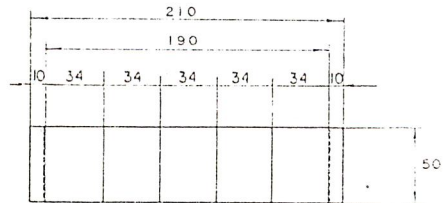

UNIT OF MM.
SCALE 1/25

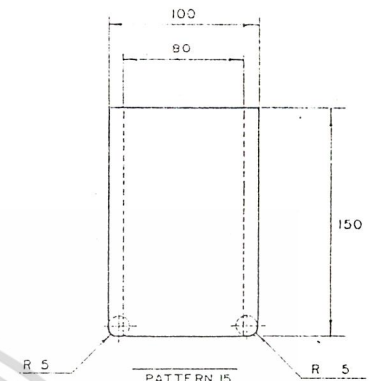
ว. ต. ป.	19/1/41	ชื่อ	สกุล	เลขที่	แผ่นที่
นักศึกษา	นาย	ฉัตรพร	พลเยี่ยม	27	
สถาบันเทคโนโลยี		กระเปาะเย็บมหัศจรรย์สำหรับโรงพยาบาลชุมชน			
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร		อาจารย์ที่ปรึกษา			
ลาดกระบัง		อ. กุชงค์ ไชยน์แสงรัตน์			

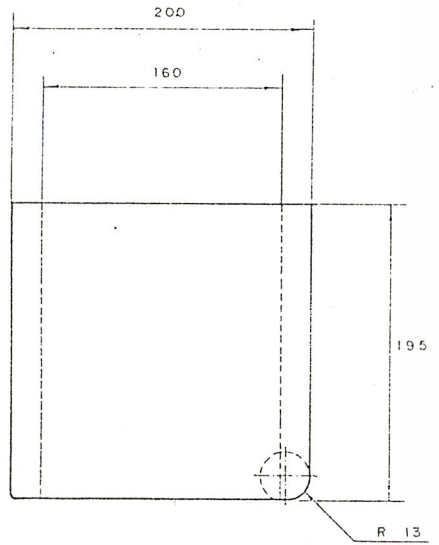
PATTERN 13

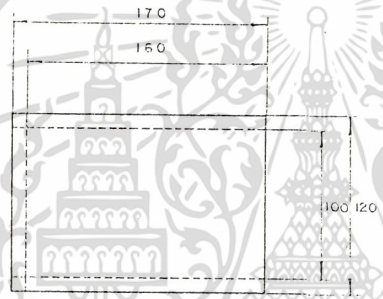
PATTERN 14

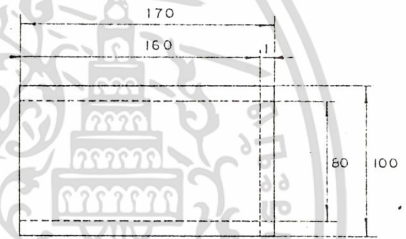
PATTERN 15

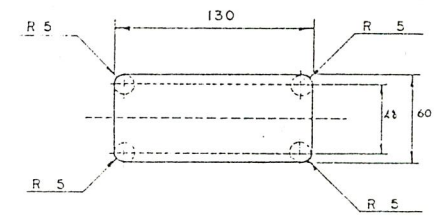
PATTERN 16

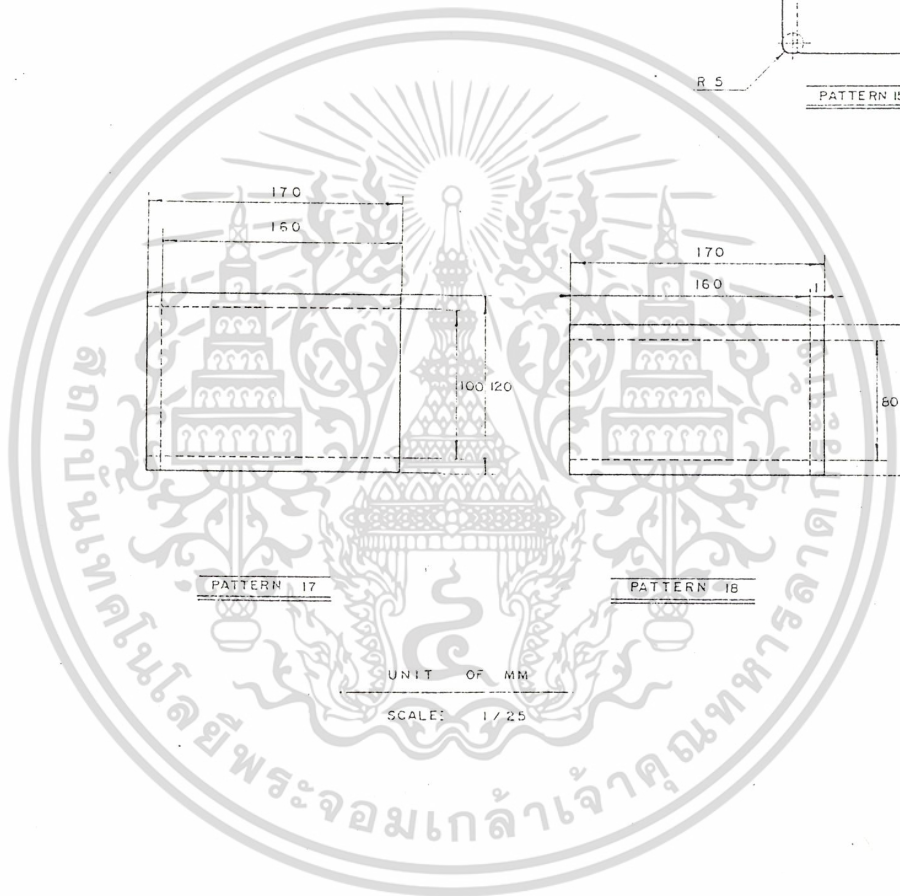
PATTERN 17

PATTERN 18

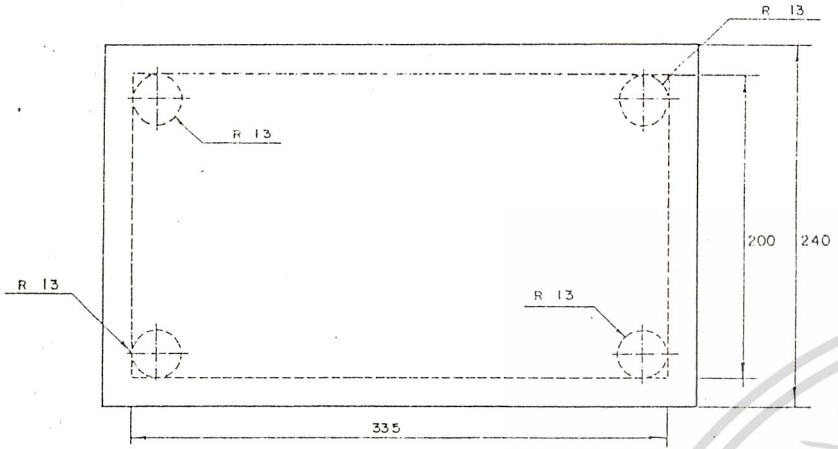
PATTERN 19

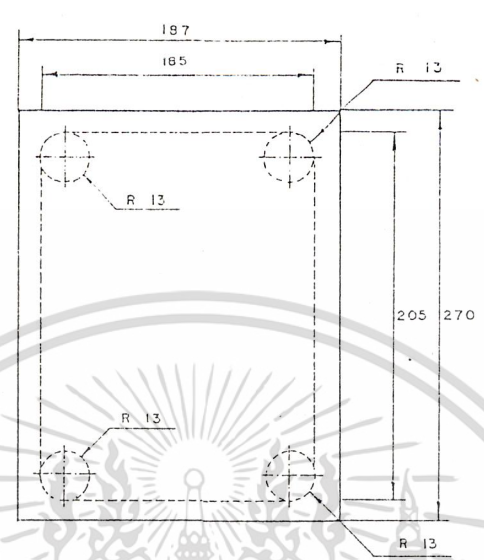
UNIT OF MM

SCALE: 1/25

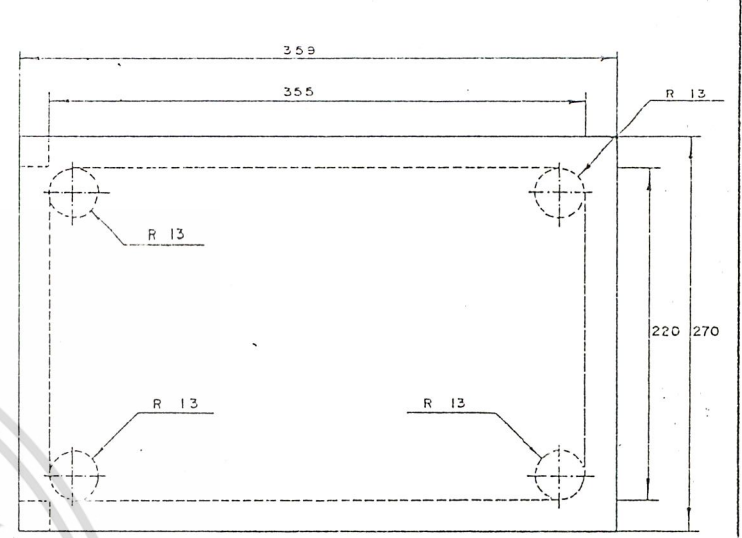
ว. ต. ป.	19/1/41	ชื่อ ลกุล	เลขที่	แผ่นที่
นักศึกษา	นาย	ดิทธิพร พลเยี่ยม	27	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		กระเป๋าย่อยหลังคลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน		
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		อาจารย์ที่ปรึกษา อ. กุชงค์ โจรจน์แสงรัตน์		

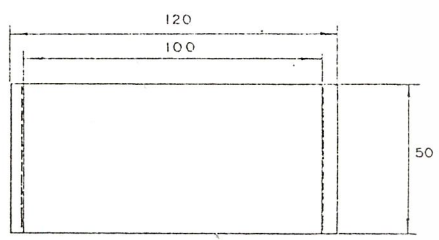
PATTERN 5

PATTERN 6

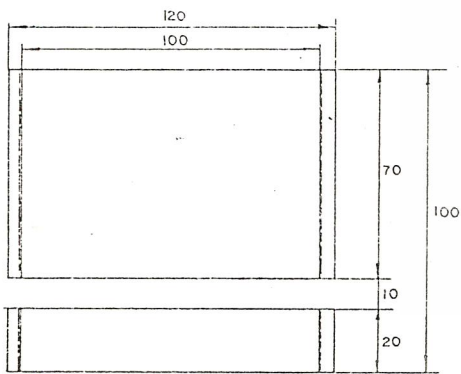

PATTERN 7

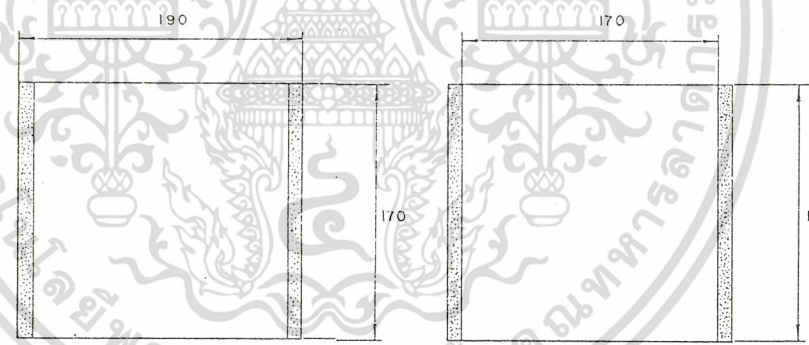

PATTERN 8

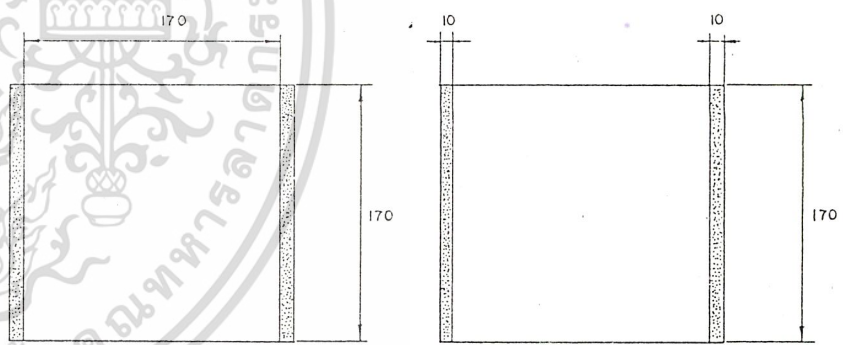
SCALE 1 / 125

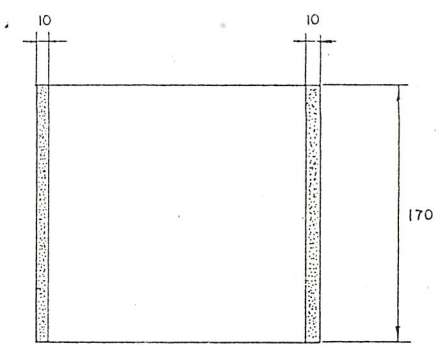
PATTERN 9

PATTERN 10

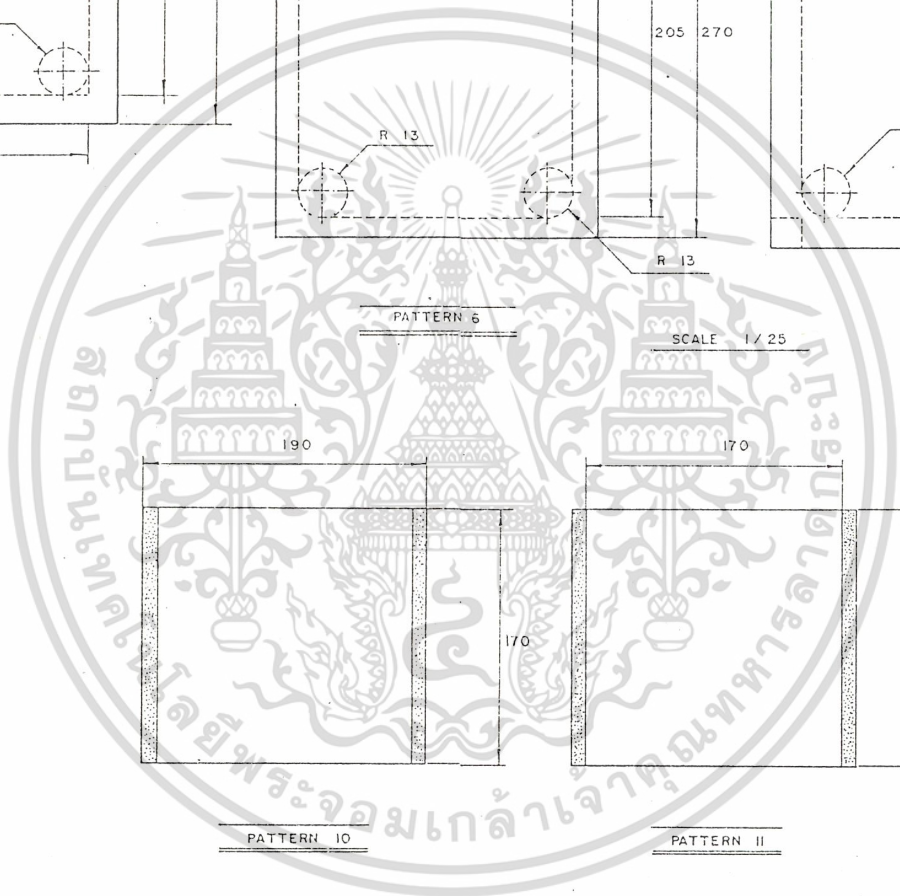
PATTERN 11

PATTERN 12

UNIT OF MM.

SCALE 1 / 25

ว. ต. ป.	19/1/41	ชื่อ ลกุล	เลขที่	แผ่นที่
นักศึกษา	นาย สิทธิพร พลเยี่ยม		27	
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		กระเป๋าย่อมหลังคลอคล่าหรีบโรงพยาบาลชุมชน		
อาจารย์ที่ปรึกษา		อ. กุขงค์ ใจจันแสงรัตน์		

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อออกแบบปรับปรุงกระเป๋ายี่ห้อหมอลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน เพื่อให้เกิดความเอื้ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการใช้งานและให้เกิดประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่ายทั้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบและผู้ป่วยหรือคนไข้ในด้านต่างๆที่เกิดขึ้น และเพื่อเป็นการพัฒนารูปแบบให้มีการตอบสนองต่อการใช้งาน รายละเอียดลักษณะของกระเป๋า เพื่อสร้างภาพพจน์ที่ดีให้แก่ผู้ได้รับบริการเกิดความพึงพอใจ วิธีดำเนินการวิจัย โดยการสำรวจและรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จากเอกสารและการศึกษาจากภาคสนามเพื่อการศึกษากำหนดปัญหา ความจำเป็น ความต้องการของเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ การเสนอหัวข้อและข้อมูลเบื้องต้น การวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับวัสดุ และกรรมวิธีการผลิต การวิเคราะห์โครงสร้างและหลักการใช้งาน การทำหุ่นจำลองเพื่อทดสอบหารายละเอียดของผลิตภัณฑ์ เพื่อประกอบการพิจารณาในการออกแบบขั้นสุดท้าย การเขียนแบบเพื่อการผลิต การนำเสนอผลงานพร้อมข้อมูลฉบับสมบูรณ์ หุ่นจำลองผลการวิจัย สรุปได้ว่าการออกแบบ เป็นการส่งเสริมและตอบสนองต่อการทำงาน ส่วนความสะอาด อันเป็นหลักสำคัญของการทำงานเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ และมั่นใจในคุณภาพ ให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน ได้เป็นอย่างดีในโอกาสต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย

ในการทำวิทยานิพนธ์ โครงการออกแบบปรับปรุงกระเป๋าเย็บหลังตลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา และ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องในการวิทยานิพนธ์ในเรื่องต่างๆแล้ว นำมาประกอบกับการทำข้อมูลไปพร้อมๆกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงานทางด้านกรออกแบบที่สามารถตอบสนองต่อผู้ที่ใช้งานหรือเจ้าหน้าที่ที่ทำการปฏิบัติงานทางด้านนี้โดยเฉพาะ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการให้การช่วยเหลือบุคคลให้มากที่สุด

ทางด้านกรออกแบบ จึงได้มีการคำนึงถึงรูปแบบที่สามารถตอบสนองต่อความต้องการมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นทางด้านรูปทรง ขนาด น้ำหนัก วัสดุที่นำมาใช้ รวมถึงระบบการผลิตด้วย ส่วนทางด้านกรเลือกใช้สีก็จะใช้สีดำเป็นหลักและกราฟฟิคก็จะใช้ตราของกระทรวงสาธารณสุขเป็นหลัก เพื่อต้องการให้ทราบว่าเป็นหน่วยงานที่ทำการรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน จึงทำให้รูปทรงโดยรวมแล้วจะเน้นประสิทธิภาพการใช้งานมากที่สุด ได้มีการนำเอาวัสดุเสริมหรือตกแต่งเข้ามาใช้เสริมบ้างในบางจุดเพื่อเพิ่มหน้าที่ใช้สอยในบางจุดให้มากขึ้น

จากการที่ได้ดำเนินการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์แล้วได้ทำการทดสอบ ปรากฏว่าเมื่อได้มาเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์เดิมแล้วนั้น ส่งผลที่ได้นั้นเป็นที่น่าพอใจมาก ที่สามารถนำไปใช้งานในการที่จะเอื้ออำนวยต่อประโยชน์ใช้สอยในการทำงานได้ดีพอสมควร

จากการดำเนินงานตั้งแต่เริ่มแรกมาแล้วนั้น ผู้วิจัยได้ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนต่างๆในการทำวิทยานิพนธ์ จนมาถึงขั้นของการนำเสนอผลงาน ผู้วิจัยเองหวังและตั้งใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้ดำเนินงานอย่างเต็มความสามารถที่ได้มีความรู้ความสามารถทางด้านนี้ค่อนข้างมากพอสมควร ผู้วิจัยเองจึงได้นำความรู้เหล่านี้มาใช้ในการปฏิบัติงานด้วยความสามารถที่จะได้เป็นการศึกษาและพัฒนาตนเอง และเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจในโอกาสข้างหน้าได้ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการผู้ตรวจวิทยานิพนธ์

ในการทำวิทยานิพนธ์ โครงการออกแบบปรับปรุงกระเป๋าสีพิมพ์หัตถ์คลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน จากการศึกษาวิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆของการทำวิทยานิพนธ์ตลอดมาจนถึงขั้นของการนำเสนอผลงานต่อกรรมการผู้ตรวจวิทยานิพนธ์จนได้ข้อเสนอแนะต่างๆเพิ่มเติมในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ได้ดังต่อไปนี้

ในการเลือกใช้วัสดุต่างๆที่นำมาวิเคราะห์นั้น วัสดุเหล่านั้นควรมีความชัดเจนในการนำไปใช้งานในเรื่องของประโยชน์การใช้สอย

ในการออกแบบกระเป๋านั้นกระเป๋าดังกล่าวต้องสามารถปกป้องและป้องกัน เพื่อเป็นการรักษาวัสดุอุปกรณ์ด้านในให้ได้เป็นอย่างดี และสามารถ ใช้งานได้อย่างสมบูรณ์ ส่วนทางด้านในของกระเป๋าคควรมีข้อบ่งชี้ในเรื่องของการใช้กราฟฟิคมาเบิรส่วนที่บอกถึงช่องแต่ละช่องในการจัดเก็บอุปกรณ์ว่าช่องไหนใส่อะไรเพื่อ่ายและสะดวกแก่ผู้ที่นำไปใช้ให้สามารถใช้งานได้ช่วยให้ชัดเจนถูกต้อง

สำหรับการทำภาพ PRESENTATION เพื่อแสดงภาพรายละเอียดควรบอกหรือใช้ภาพที่ชี้ให้เห็นถึงการบรรจุวัสดุอุปกรณ์ลงไปใ้กระเป๋าด้านในให้ชัดเจน รวมถึงเรื่องของการลงถึภายในภาพควรที่ลงสีให้เหมือนจริง และ ครอบคลุมสัดส่วนมากที่สุด ส่วนเนื้อหาในวิทยานิพนธ์ในเรื่องของการตีความควรบอกภาพที่ ใช้้อย่างละเอียดด้วย

สิ่งต่างๆที่ได้ข้อเสนอแนะมานี้เพื่อเป็นการปรับปรุงและพัฒนาการนำไปใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ และทำการศึกษาเพิ่มเติมได้ต่อไป

รายการอ้างอิง

กองอนามัยครอบครัว.รายงานอนามัยแม่และเด็ก, 2537.

กองโภชนาการ.รายงานการเฝ้าระวังโรคโลหิตจางจากการขาดธาตุเหล็กในหญิงมีครรภ์, 2537.

กองสุขศึกษา กระทรวงสาธารณสุข. ชีวิตและสุขภาพ. โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.กรุงเทพมหานคร,2538.

กองงานวิทยาลัยพยาบาล.ประวัติ การพยาบาลในประเทศไทย.สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การทหารผ่านศึก,2529.

กองงานวิทยาลัยพยาบาล.การพยาบาลอนามัยชุมชน. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. กรุงเทพมหานคร,2534. ครั้งที่ 3.

คุณณี สุทธิปริยาศรี. ความก้าวหน้าของการพัฒนาสาธารณสุขในประเทศไทย.กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาการพิมพ์, 2531.

ทำนอง จันทิมา.การออกแบบ.สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สพช). กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชน์,2532.

วิไล วัฒนะ. อนามัยแม่และเด็ก. ภาคพัฒนาตำราและเอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศน์ กรมการฝึกหัดครู. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2534.

ประชิด ทิณบุตร. การออกแบบกราฟฟิก. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์ , 2530.

ประเสริฐ มหาศรานนท์. วัสดุอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ทักษิณ , 2527.

พิชิต เข้มพิพัฒน์.พลาสติก.กรุงเทพฯ:มิตรนภาการพิมพ์,2527.

เพ็ญศรี พิชัยสนิท.อนามัยครอบครัว.ภาควิชาอนามัยแม่และเด็ก คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์การพิมพ์,2528.ครั้งที่2.

ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเขต 6 .รายงานการประเมินผลการใช้สมุดบรรรทิกสุขภาพแม่และเด็ก, 2535.

สุรเดช ตำราญจิตต์. อนามัยครอบครัว. ภาควิชาพลนามัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,2530. ครั้งที่2.

สาคร คันชโชติ. การออกแบบเครื่องเรือน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ ,2528.

อัจฉราพร ไสละสูตร.ความรู้เรื่องผ้า.กรุงเทพฯ:โอเดียนสโตร์,2529.

อัจฉราพร ไสละสูตร.ความรู้เรื่องผ้า.ห้างหุ้นส่วนจำกัดเทคนิค 19. กรุงเทพมหานคร,2533.ครั้งที่9.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

JAKOBI GMBH. CHIRURGISCHE & SURGICAL INSTRUMENTE. Prited in

West GERMANY,14 Fed.

Witte N.S.: Why the Elderly Fall. *Am J. nurse.*79: 1950 - 1952,Nov.1997.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบเสนอขออนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โครงการเสนอวิทยานิพนธ์

เรื่อง (ภาษาไทย) โครงการออกแบบปรับปรุงกระเป๋าเข็มหลังคลอสดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน
(ภาษาอังกฤษ)

เสนอโดย นาย สติธิพร พลเยี่ยม

นักศึกษาภาควิชา ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม สาขาวิชา ศิลปอุตสาหกรรม

จำนวนหน่วยกิตวิทยานิพนธ์ 8 หน่วยกิต

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ ภูษงค์ โรจน์แสงรัตน์
2.
3.

ประเภทวิทยานิพนธ์ที่เสนอ

1. การศึกษาค้นคว้าข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และออกแบบ

- ก. โครงการจริง
- ข. โครงการเสนอแนะ
- ค. โครงการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง

2. การศึกษาค้นคว้าข้อมูลอย่างกว้างขวางโดยละเอียดและวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การออกแบบ

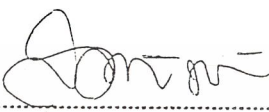
- ก. โครงการจริง
- ข. โครงการเสนอแนะ
- ค. โครงการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลง

3. การศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านครุศาสตร์อุตสาหกรรม

.....
.....
.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

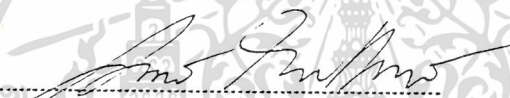
ข้าพเจ้าได้นำโครงการเสนอวิทยานิพนธ์ให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาแล้ว ท่านยินดีเป็นที่ปรึกษา และได้แนบโครงการเสนอวิทยานิพนธ์ดังกล่าวมาพร้อมนี้ จึงเสนอมาเพื่อพิจารณา

ลงชื่อ นักศึกษา

(นาย สิทธิพร พลเยี่ยม)

ลงวันที่ 15 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2540

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ลงนาม

1.

(อาจารย์ ภูซงค์ โรจนแสวงรัตน์)

ตำแหน่ง อาจารย์

ลงวันที่ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2540

2.

(.....)

ตำแหน่ง

ลงวันที่ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2540

3.

(.....)

ตำแหน่ง

ลงวันที่ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2540

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบขออนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ด้วยข้าพเจ้า นาย สิทธิพร พลเยี่ยม

นักศึกษา ภาควิชา ครุศาสตร์สถาปัตยกรรม สาขา ศิลปอุตสาหกรรม

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 300/102 หมู่บ้านรุ่งอรุณ 1 ถนน นลองกรุง

แขวง ลำปลาทิว เขต ลาดกระบัง จังหวัด กรุงเทพมหานคร

หมายเลขโทรศัพท์ที่บ้าน 3269728

มีความประสงค์ขออนุมัติเขียนวิทยานิพนธ์เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาตรี
สาขา ศิลปอุตสาหกรรม จำนวน 8 หน่วยกิต

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) โครงการออกแบบปรับปรุงกระเป๋าเยี่ยมหลังคลอดสำหรับโรงพยาบาลชุมชน

(ภาษาอังกฤษ)

ชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ฤชงค์ โรจน์แสงรัตน์

ที่อยู่ปัจจุบันของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....เลขที่.....ตรอก/ซอย.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ที่ทำงาน.....เลขที่.....ตรอก/ซอย.....

ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....

จังหวัด.....โทรศัพท์.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อผู้เขียน

นาย สิทธิพร พลเยี่ยม

วันเดือนปีเกิด

วันที่ 25 พฤษภาคม 2518

สถานที่เกิด

เชียงใหม่

วุฒิการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ปวส. (ออกแบบผลิตภัณฑ์สิ่งทอ)

สถานที่สำเร็จการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ

ที่อยู่ปัจจุบัน

107 หมู่ 9 ต.สะเมิงใต้ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ 50250

โทร.(053)487058

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้